

## **ПРОТОКОЛ**

**№ 171**

**София, 31.07.2015 година**

Днес, 31.07.2015 г. от 15:45 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Николай Георгиев (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор „Правна“, П. Младеновски – началник на отдел „Ценово регулиране – електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти от КЕВР.

Установено бе, че няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

### **ДНЕВЕН РЕД:**

1. Проект за решение и диспозитив към него относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Работна група: Е. Маринова, П. Младеновски, И. Близнашка,  
М. Трифонов, Р. Цветкова, М. Ценкова, Т. Тонков,  
Ю. Стоянов, Р. Методиева, Д. Лефтерова, П. Георгиева

**По т.1.** Комисията, след като разгледа преписки, образувани, по: заявление с вх. № Е-14-24-6 от 02.04.2015 г., подадено от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-12-6 от 31.03.2015 г., подадено от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-01-20 от 31.03.2015 г., подадено от „Национална електрическа компания“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-41-15 от 31.03.2015 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-41-16 от 31.03.2015 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-62-209 от 31.03.2015 г., подадено от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, заявление с вх. № Е-13-47-13 от 31.03.2015 г., подадено от „ЧЕЗ Електро България“ АД, заявление с вх. № Е-13-48-81 от 31.03.2015 г., подадено от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-49-19 от 31.03.2015 г., подадено от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, заявление с вх. № Е-13-45-146 от 31.03.2015 г., подадено от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, заявление с вх. № Е-13-46-19 от 31.03.2015 г., подадено от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД, заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-26 от 31.03.2015 г., подадено от „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД, допълнителна информация постъпила с писмо с вх. № Е-14-24-6 от 04.05.2015 г., подадено от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, писмо с вх. № Е-13-41-32 от 11.05.2015 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, писмо с вх. № Е-13-41-32 от 22.05.2015 г., подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, писмо с вх. № Е-13-62-209 от 17.04.2015 г.,

подадено от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, писмо с вх. № Е-13-47-13 от 03.04.2015 г., подадено от „ЧЕЗ Електро България“ АД, писмо с вх. № Е-13-47-13 от 14.04.2015 г., подадено от „ЧЕЗ Електро България“ АД, писмо с вх. № Е-13-45-146 от 28.04.2015 г., подадено от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, писмо с вх. № Е-13-16-4 от 25.03.2015 г., подадено от „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари“ ЕООД, писмо с вх. № Е-13-09-3 от 31.03.2015 г., подадено от „ЕРП Златни пясъци“ АД, писмо с вх. № Е-13-09-4 от 28.04.2015 г., подадено от „ЕРП Златни пясъци“ АД, писмо с вх. № Е-13-77-3 от 21.03.2015 г., подадено от „ЕСП Златни пясъци“ ООД, писмо с вх. № Е-13-77-5 от 28.04.2015 г., подадено от „ЕСП Златни пясъци“ ООД, писмо с вх. № Е-ЗЛР-Р-26 от 01.07.2015 г., подадено от Министерство на енергетиката, събраните данни и доказателства при проведените на 04.06.2015 г. открито заседание и на 10.06.2015 г. обществено обсъждане и след анализ на постъпилите предложения и възражения, установи следното:

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. По силата на чл. 30, ал. 1, т. 1, 5, 6, 9, 10, 13 и 17 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежат цените:

- по които производителите в рамките на определената им от Комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ продават електрическа енергия на обществения доставчик;

- по които общественият доставчик продава електрическа енергия на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за покриване на технологичните разходи по преноса;

- по които общественият доставчик продава на крайните снабдители изкупената на основание чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ електрическа енергия;

- по които крайните снабдители продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителна мрежа, на ниво ниско напрежение;

- за достъп и/или за пренос през електропреносната мрежа;

- за достъп и/или за пренос през електроразпределителните мрежи;

- цената или компонентата от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8а от ЗЕ Комисията определя за всеки ценови период пределна стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв въз основа на тръжна процедура.

С Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) са утвърдени цените на електрическата енергия на дружествата в сектор „Електроенергетика“ за ценовия период 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г., които са изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. на ДКЕВР.

Назначената със Заповед № 3-Е-89 от 20.04.2015 г. на председателя на КЕВР работна група е извършила анализ на данните, съдържащи се в подадените от енергийните дружества заявления и допълнителните писма към тях. Резултатите от извършения анализ са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-174 от 27.05.2015 г., който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 104 от 28.05.2015 г., т. 6. В изпълнение на разпоредбите на чл. 45 от Наредба № 1 от 18.03.2015 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) е проведено открито заседание на 04.06.2015 г. На основание чл. 46 от НРЦЕЕ Комисията с решение по Протокол № 119 от 08.06.2015 г., т. 3, е приела проект на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия, който е подложен на 10.06.2015 г. на обществено обсъждане по реда на чл. 14 от ЗЕ.

Във връзка с проведеното открито заседание и обществено обсъждане от енергийните дружества са постъпили становища и възражения, както следва: с вх. № Е-14-24-9 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-14-24-10 от 08.06.2015 г. от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, с вх. № Е-13-12-7 от 04.06.2015 г. от ТЕЦ „Марица Изток 2“ ЕАД, с вх. № Е-13-01-39 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-01-41 от 18.06.2015 г. от „Национална електрическа компания“ ЕАД, с вх. № Е-13-41-41 от 08.06.2015 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, с вх. № Е-13-62-269 от 05.06.2015 г., вх. № Е-13-62-269 от 22.06.2015 г. и вх. № Е-13-62-273 от 24.06.2015 г. от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, с вх. № Е-13-47-18 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-47-22 от 24.06.2015 г. от „ЧЕЗ Електро България“ АД, с вх. № Е-13-48-159 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-48-159 от 19.06.2015 г. от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, с вх. № Е-13-49-28 от 04.06.2015 г. и вх. № Е-13-49-28 от 19.06.2015 г. от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, с вх. № Е-13-45-383 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-45-384 от 15.06.2015 г. от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, с вх. № Е-13-46-33 от 05.06.2015 г., вх. № Е-13-46-34 от 15.06.2015 г. и вх. № Е-13-46-19 от 17.06.2015 г. от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД, с вх. № Е-13-09-7 от 04.06.2015 г. от „ЕРП Златни пясъци“ АД, с вх. № Е-13-77-8 от 05.06.2015 г. от „ЕСП Златни пясъци“ ООД, които Комисията е разгледала и обсъдила по-долу в мотивите на настоящото решение.

Във връзка с проведеното обществено обсъждане са постъпили становища и възражения, както следва:

С писмо с вх. № Е-04-00-76 от 26.06.2015 г. Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) е представила становище по проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Според БФИЕК драстичното увеличение на цената за задължения към обществото ще влоши бизнес средата, ще дестабилизира доверието в свободния пазар на електрическа енергия и ще влоши допълнително конкурентоспособността на българската индустрия. В тази връзка БФИЕК предлага с ценовото си решение Комисията да създаде стимули на лицензиантите да оптимизират разходите, да се ускори либерализацията на пазара, да се преустанови кръстосаното субсидиране на бита от стопанските потребители, да не се допускат непазарни цени на енергията за технологични разходи и да се задължат износителите на електрическа енергия да заплащат цена за задължения към обществото.

С писмо с вх. № Е-04-00-64 от 11.06.2015 г. Българска асоциация на металургичната индустрия е представила становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Асоциацията възразява срещу сериозното повишение на цената за задължения към обществото и счита, че същото ще влоши конкурентоспособността на българската индустрия и ще доведе в крайна сметка до намаляване на производства, освобождаване на персонал, загуба на външни пазари и др. В становището се настоява за извършването на анализ на всички разходи в енергетиката с цел намиране на допълнителни резерви, за въвеждането на добавка върху износа на електрическа енергия и за осъществяването на нов пазарен модел и взаимоотношения между производители и потребители.

С писмо с вх. № Е-12-00-215 от 26.06.2015 г. Българска национална асоциация по корабостроене и кораборемонт е представила становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Според браншовата организация предвиденото увеличение на цената за задължения към обществото ще направи произвежданите от бранша продукти неконкурентоспособни и ще доведе до загуба на пазарни позиции, срыв в сектора, ограничаване на инвестиционната активност и масови съкращения. Асоциацията предлага неефективността на енергийната система и натрупаният в „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) свръхдефицит да се преодолеят чрез прилагането на мерки за реформи и реструктуриране на енергийния сектор, а не чрез увеличаване на цените за бизнеса, да се прекрати досегашната практика на субсидиране на домакинствата от българския бизнес, да се въведе добавка върху износа

на електрическа енергия и да не се пристъпва към повишение на цените преди да е направена оценка на въздействието от увеличението върху българската икономика.

С писма с вх. № Е-04-19-8 от 08.06.2015 г. и вх. № Е-04-19-9 от 22.06.2015 г. Асоциация на търговците на електроенергия в България е представила становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Сдружението отправя различни предложения до Комисията, като ускоряване цялостната либерализация на пазара, ежесечно реципрочно освобождаване на количества енергия от страна на НЕК ЕАД и продажбата им чрез публични търгове, както и цялостно премахване на таксите за износ на електрическа енергия под формата на цени за достъп и пренос.

С писмо с вх. № Е-04-00-54 от 03.06.2015 г. Асоциация свободен енергиен пазар (АСЕП) е представила становище относно предложението за увеличаване размера на цената за задължения към обществото на 40,21 лв./MWh. Сдружението счита, че предложеното изменение ще има изключително неблагоприятно отражение върху свободния електроенергиен пазар и върху индустрията в България като цяло и настоява за преосмисляне на регулаторното решение. Според АСЕП планираното увеличение е показател за непропорционално разпределение на тежестта от разходите за задължения към обществото в сектора върху двата сегмента - регулиран и свободен пазар, като клиентите на свободния пазар ще понесат цялата финансова тежест от тези разходи. Последното ще понижи конкурентоспособността на българските предприятия поради очакваното съществено поскъпване на произвежданата продукция и ще доведе до намаляване обемите на работа, освобождаване на служители и преместване на производствени мощности към съседни енергийни пазари. Негативно отражение се очаква и върху развитието на либерализирания пазар, тъй като новата драстична цена практически ще спре излизането на клиенти, присъединени към мрежата на ниво ниско напрежение, от регулиран пазар към пазара по свободно договорени цени. АСЕП счита, че освобождаването на клиентите на крайния снабдител да заплащат цена за задължения към обществото е регулаторна мярка, която в контекста на предложеното решение може да се счита за неправомерна държавна помощ за крайния снабдител, като по този начин търговците на електрическа енергия са поставени в неравноправно положение. Наред с посочените съображения, сдружението също така счита за недопустима предвидената в доклада на КЕВР възможност доставчиците от последна инстанция (ДПИ) да снабдяват клиентите си с електрическа енергия от свободния пазар. Допускането на тази възможност всъщност ще постави доставчиците от последна инстанция в конкуренция с търговците на електрическа енергия, което противоречи на санкционния характер на преминаването към ДПИ и което може да се квалифицира като недопустима държавна помощ за ДПИ, защото от тях се снабдяват по подразбиране всички клиенти, които не са избрали друг доставчик, каквато мярка не е предвидена за търговците на електрическа енергия. В този смисъл цената за снабдяване от ДПИ трябва да е регулирана от КЕВР и да е по-висока както от регулираната, така и от пазарната цена с всички такси и компоненти, включени в тях. В заключение АСЕП предлага регулаторният модел да бъде променен, като разходите за задължения към обществото да се компенсират чрез добавка в цената за пренос, която да бъде дължима от всички крайни клиенти на електрическа енергия в електроенергийната система.

С писмо с вх. № Е-04-00-55 от 04.06.2015 г. Българския съюз на керамичите е представил становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Според сдружението повишението на цената за задължения към обществото ще причини намаляване конкурентоспособността на бранша за сметка на вносна продукция от съседни страни, ограничаване на инвестиционните разходи, потенциална загуба на работни места и по-малко приходи от данъци и такси в държавния бюджет.

С писмо с вх. № Е-04-00-60 от 09.06.2015 г. Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България е представила становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. В становището си браншовата организация отбелязва,

че предложеното изменение на цената за задължения към обществото ще има изключително неблагоприятно отражение върху сектора и ще понижи конкурентоспособността на производствените предприятия, което в крайна сметка ще рефлектира върху заетостта, но също така и върху потребителите на продукцията. Освен това, сдружението счита планираното увеличение за неправомерна държавна помощ в полза на крайните снабдители за сметка на търговците на електрическа енергия, и като цяло за възпрепятстващо опитите за развитие на либерализиран електроенергиен пазар.

С писмо с вх. № Е-04-00-62 от 10.06.2015 г. Българска асоциация на циментовата индустрия е представила становище по проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Асоциацията възразява срещу повече от двукратното увеличение на цената за задължения към обществото и подчертава, че същото ще предизвика увеличение на крайните цени на продукцията и като следствие срив в конкурентоспособността, ревизиране на планове за развитие и инвестиции, загуба на работни места и пропуснати приходи в националния бюджет. Като отражение следва да се очаква и понижаване благосъстоянието на обикновените граждани като крайни потребители на промишлени стоки и услуги.

С писмо с вх. № Е-12-00-201 от 22.06.2015 г. Конфиндустрия България е представила становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Браншовата организация счита за необходимо прекратяването на кръстосаното субсидиране в системата и осъществяването на реформи с цел либерализиране на енергийния пазар и привеждането му в съответствие с общностните закони и правилници.

С писмо с вх. № Е-04-00-69 от 17.06.2015 г. Браншова асоциация полимери е представила становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Сдружението изразява несъгласие с планирания ръст на цената за задължения към обществото и твърди, че повишението ще направи неконкурентни произвежданите от бранша изделия, износът ще намалее и ще се закрийт работни места.

С писмо с вх. № Е-13-35-2 от 10.06.2015 г. „Мини Марица-изток“ ЕАД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Дружеството изразява опасения във връзка с увеличаването на цената за задължения към обществото, като счита, че същата ще го натовари с допълнителни разходи за електрическа енергия и ще повиши себестойността за производство на 1 тон условно гориво с около 2 лева.

С писма с вх. № Е-12-00-214 от 26.06.2015 г. и вх. № Е-12-00-214 от 29.06.2015 г. „Фазерлес“ АД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Дружеството възразява срещу планираното повишение на цената за задължения към обществото, като счита, че същото ще се отрази неблагоприятно върху себестойността на произвежданата продукция, а от там и върху конкурентоспособността на предприятието на световните пазари, и настоява за прилагане на ефективни мерки за ограничаване на разходите и загубите на държавните енергийни компании.

Комисията счита за неоснователно изразеното от горепосочените заинтересовани лица. В тази връзка излага следните аргументи: По смисъла на чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ цената или компонентата от цена за задължения към обществото следва да компенсира невъзстановяемите разходи по чл. 34 от ЗЕ и разходите, произтичащи от наложени задължения към обществото по чл. 35 от ЗЕ. Подложената на обсъждане цена за задължения към обществото е формирана въз основа на: разходи, отразяващи разликата между пазарната цена на електрическата енергия и цените, по които общественият доставчик ще изкупува електрическа енергия по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ през ценовия период 2015 г. – 2016 г.; разходи във връзка с компенсиране на разходи за периода 01.07.2012 г. - 31.07.2013 г. на обществения доставчик от Методиката за компенсиране на разходи за задължително изкупуване на електрическа енергия, произведена от

възобновяеми източници; разходи, произтичащи от наложени задължения, свързани със защитата на обекти, представляващи критична инфраструктура в енергетиката. В цената за задължения към обществото са включени и разходи за компенсиране на разликата между цените, които общественият доставчик ще заплаща по дългосрочните договори за изкупуване на енергия до влизане в сила на Споразуменията за изменение на Споразуменията за закупуване на енергия от 13 юни 2001 г. относно цените за разполагаемост, предвидени в подписаните на 08.04.2015 г. между НЕК ЕАД и „Ей и Ес - 3С Марица Изток 1“ ЕООД, съответно „Контур Глобал Марица изток 3“ АД Основни условия, регламентиращи принципните условия и срокове за сключване на изменения на посочените споразумения. По силата на чл. 34, ал. 6 и чл. 35, ал. 5 от ЗЕ тези разходи следва да бъдат равномерно и справедливо разпределени между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи. В обхвата на посочените крайни клиенти попадат и тези, които ползват електрическа енергия от внос. Действащата към момента цена за задължения към обществото не осигурява пропорционално разпределяне на посочените по-горе разходи между клиентите, в резултат на което по-голямата тежест от тях се понася от клиентите на регулирания пазар. В допълнение следва да се има предвид, че за клиентите на свободния пазар цената за задължения към обществото е задържана изкуствено на нива около три пъти по-ниски от тези, които заплащат клиентите, купувачи електрическа енергия по регулирани цени, което от своя страна е довело до натрупване на дефицит в НЕК ЕАД. Начинът, по който е формирана предложената за обсъждане цена за задължения към обществото осигурява справедливо разпределение на разходите, възникващи във връзка с чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ. Така формираната цена за задължения към обществото води до балансиране на разликата в цените на свободния и регулирания пазар, осигурява предпоставки за премахване на съществуващи пречки за пълната либерализация на пазара, както и за покриване на оперативния дефицит в обществения доставчик.

Запазването на прилагания до момента начин на формиране на цената за задължения към обществото, при който регулираният пазар поема по-голямата тежест от разходите във връзка с изкупуването по преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, както и по договорите за дългосрочно изкупуване на енергия (ДДИЕ), ще увеличи дисбаланса в електроенергийната система. Отделно от това, при пълното либерализиране на пазара не съществуват механизми за задържане на цената за задължение към обществото, което ще доведе до увеличение на същата с около три пъти, респективно до шоково поскъпване на крайните цени, както за битовите така и за небитовите клиенти.

С оглед създаване на предпоставки за конкурентоспособност на електроинтензивната индустрия на международните пазари, ЗЕ предвижда за тази група предприятия, които са от изключително значение за икономиката на страната, тежестта на разходите за енергия от възобновяеми източници да бъде намалявана въз основа на наредба, издадена съвместно от министъра на енергетиката, министъра на финансите и министъра на икономиката на основание чл. 4, ал. 2, т. 21 от ЗЕ.

С писмо с вх. № Е-13-120-4 от 24.06.2015 г. „Ей И Ес Гео Енерджи“ ООД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Дружеството настоява Комисията да преразгледа практиката си за определяне на цена за достъп до електропреносната мрежа само за някои производители, като подчертава, че не са изложени достатъчно мотиви относно въпросите, защо само централите, произвеждащи електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, следва да заплащат цена за достъп и то в еднакъв размер, и защо при изчисляването на цената КЕВР, противно на чл. 9 от НРЦЕЕ, е използвала производението

на норма на възвръщаемост и разходи за осигуряване на допълнителен резерв, а не регулаторната база на активите на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД).

С писмо с вх. № Е-04-00-66 от 12.06.2015 г. Българската ветроенергийна асоциация е представила становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Сдружението счита съвместното разглеждане на двата вида производители (от слънце и от вятър) при определянето на цената за достъп до електропреносната мрежа за неправилно и незаконосъобразно. Според асоциацията утвърждаването на цена за достъп единствено за горните производители противоречи на равнопоставеността между отделните видове производители и се явява дискриминационно, като освен това ще доведе на практика до двойно плащане в полза на оператора на електропреносната мрежа. Заинтересованото лице също така твърди, че противно на заложените в Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) принципи, единствено производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници ще понесат тежестта на разходите за балансиране, като същевременно ще заплащат и цена за небаланс, което от своя страна е нарушение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), защото по същество представлява намаляване на преференциалната цена, която не подлежи на промяна за целия срок на изкупуване.

Комисията счита за неоснователно изразеното от горепосочените заинтересовани лица. В тази връзка излага следните аргументи: Цената за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, отразява разходите, които ЕСО ЕАД извършва за осигуряване на допълнителен резерв за първично и вторично регулиране, над отразения в цената за достъп, свързан с осигуряване на резервни мощности, които да балансират динамично променящата се генерация от соларните и вятърните паркове. Цената за достъп до електропреносната мрежа, заплащана от крайните клиенти, покрива необходимите разходи за 200 MW резерв за допълнителни услуги за първично и вторично регулиране за управление на електроенергийната система. Включването в тази цена на разходи за допълнителни 170 MW за управление на предизвикваните непринудени, случайни отклонения и смущения в електроенергийната система от централите, произвеждащи електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, би било несправедливо, неравнопоставено и в нарушение на интересите на крайните клиенти. В тази връзка производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия следва да покриват допълнителните разходи, които предизвикват за управление на системата.

С писмо с вх. № Е-04-00-72 от 19.06.2015 г. Виктор Гърбев е представил становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Изразява несъгласие с предложения в доклада размер на цената за задължения към обществото и с определянето на средна продажна цена на НЕК ЕАД към крайните снабдители. Според него планираното увеличение на цената за задължения към обществото ще създаде финансови затруднения на крайните клиенти на свободния пазар и ще повиши регулираната компонента в цената на електрическата енергия на свободния пазар до близо 50%, с което на практика ще се обезсмисли и ще се блокира излизането на крайни клиенти от регулиран на либерализиран пазар. Твърди също, че Комисията необосновано е заложила НЕК ЕАД да изкупи с 1 601 433 MWh по-голямо количество електрическа енергия от централите с ДДИЕ в сравнение с реалните минимални задължения на обществения доставчик по тези споразумения. Според Гърбев приходите на НЕК ЕАД от свободния пазар са подценени, тъй като са формирани въз основа на недостоверна пазарна цена от 73 лв./MWh, както и при неотчитане на приходите на дружеството от участието му на балансиращия пазар. Според лицето, предложеното повишение на цената за задължения към обществото със 112% не е балансирано и е в противоречие с чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗЕ.

С писма с вх. № Е-110-00-9 от 19.06.2015 г. и вх. № Е-110-00-10 от 22.06.2015 г. Огнян Винаров е представил становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване

на цени в сектор „Електроенергетика“. Винаров подчертава, че цените на електрическата енергия следва да се утвърждават в лева, с всички данъци и такси до втория десетичен знак, т.е. до стотинки. Лицето твърди, че намаляването на цената на природния газ за последното полугодие с около 21% би следвало да доведе до намаление на разходите обществения доставчик за задължително изкупуване на електрическа енергия със 150 млн. лв. В допълнение отбелязва, че КЕВР все още не е посочила средната цена на произведената електрическа енергия от възобновяеми източници, което създава неяснота в обществото относно формирането на миксовата цена на обществения доставчик.

С писмо с вх. № Е-11В-00-69 от 23.06.2015 г. Венцислав Митовски е представил становище по проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. В становището си Митовски настоява за намаляване на необходимите приходи на електроразпределителните дружества с общо 830 млн. лв., което е в съответствие с констатациите за незаконосъобразно изразходвани средства в извършените им одити, и за отнемане на издадените им лицензии за разпределение на електрическа енергия. Митовски предлага количествата електрическа енергия, надхвърлящи определените такива за регулирания пазар, да се реализират на свободния пазар, както и да се определи цена от 70 лв./MWh на енергията за технологични загуби, като след изчерпване на утвърдените количества за технологични загуби разпределителните предприятия да закупуват допълнителни количества по цена на обществен доставчик.

Комисията не приема за основателни горните твърдения, като аргументи са представени по-долу в решението.

На основание § 47а, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ПЗР на ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 17 от 2015 г.) КЕВР с Решение № Ц-23 от 29.06.2015 г. е удължила регулаторния/ценовия период на дружествата в сектор „Електроенергетика“ до 31.07.2015 г. В тази връзка Комисията следва да се произнесе по заявленията за утвърждаване на цени, подадени от енергийните предприятия до влизането в сила на посочения закон, като при необходимост проведе открито заседание или обществено обсъждане в определени от нея срокове (§ 47а, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ). КЕВР приема, че не следва да се провеждат нови открито заседание или обществено обсъждане във връзка с утвърждаването на цени на електрическата енергия, считано от 01.08.2015 г., тъй като в хода на административното производство са обсъдени всички релевантни факти, обстоятелства и възражения на страните. Настъпилите след удължаването на ценовия период обстоятелства произтичат от влезли в сила изменения на ЗЕ и ЗЕВИ, както и от актове на държавни органи на изпълнителната власт, които са следствие от публично обявени техни ангажменти.

**След обсъждане и анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, както и на постъпилите писмени възражения, Комисията приема за установено следното:**

Цените на електрическата енергия са взаимосвързани по веригата производство - достъп и пренос през електропреносната мрежа - обществена доставка - достъп и пренос през електроразпределителните мрежи - снабдяване от краен снабдител. Всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ чрез заплащане на цената или компонентата от цена за задължения към обществото. При регулирането на цените на електрическата енергия следва да бъдат взети предвид и следните обстоятелства:

Прогнозните стойности на количествата електрическа енергия, които ще бъдат продавани от крайните снабдители по регулирани цени през новия ценови период са 15 137 652 MWh, което представлява намаление с 6,7% спрямо предходния ценови период.



Структурата на продаваната електрическа енергия от обществения доставчик се променя, тъй като по силата на § 17, т. 1 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ. бр. 59 от 2013 г.), след 30.06.2015 г. доставчиците от последна инстанция не са задължени да купуват електрическа енергия само от обществения доставчик – НЕК ЕАД. Посоченото обстоятелство задълбочава дисбаланса между задължително изкупуваната електрическа енергия от НЕК ЕАД и продаваната електрическа енергия на регулирания пазар. В тази връзка и с цел запазване на баланса между производство и потребление на електрическа енергия, формирането на енергийния микс на обществения доставчик за покриване потреблението на регулирания пазар за ценовия период 01.08.2015 г. – 30.06.2016 г. е извършено при отразяване на следните условия:

- определена е разполагаемост за производство на електрическа енергия на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за изкупуване от обществения доставчик, както и количества електрическа енергия, които общественият доставчик продава на крайните снабдители, формирани от електрическата енергия, произвеждана от ВЕЦ над 10 MW, собственост на НЕК ЕАД, централите с дългосрочни договори за изкупуване на енергия и централите, продаващи електрическа енергия по преференциални цени по ЗЕВИ и по чл. 162 от ЗЕ;

- общественият доставчик осигурява на оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи електрическата енергия, необходима за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение, от определената по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ разполагаемост на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Съгласно чл. 97, ал. 1, т. 1 от ЗЕ по регулирани от Комисията цени се сключват сделките с електрическа енергия между обществения доставчик и оператора на електропреносната мрежа, съответно между обществения доставчик и операторите на електроразпределителните мрежи - за електрическата енергия, необходима за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение. Във връзка с тези сделки операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи заплащат и цена за задължения към обществото;

- цената за задължения към обществото е изчислена спрямо цялото потребление на електрическа енергия в страната, включително и електрическата енергия от внос. Цената за задължения към обществото се заплаща от крайните клиенти на свободния пазар на електрическа енергия в страната, клиентите на доставчика от последна инстанция и електропреносното и електроразпределителните дружества за закупената електрическа енергия, предназначена за покриване на технологични разходи. За клиентите на регулирания пазар цената за задължения към обществото е включена като компонента на цената, по която НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от НРЦЕЕ, Комисията утвърждава прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност, като преценява тяхната икономическа обосновааност въз основа на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства като неразделна част от заявлението за цени. Оценката за икономическата обосновааност на разходите и връзката им с изпълнение на лицензионната дейност се извършва при използване на данни от националната и международната практика. Вземат се предвид отчетените резултати на регулираните енергийни предприятия, при отчитане принципите на регулирането по ЗЕ.

Резултатите от извършените анализи на данните и документите, съдържащи се в подадените от енергийните предприятия заявления за утвърждаване на цени на електрическата енергия, както и техните становища и възраженията са изложени по дружества, както следва:

## **„АЕЦ КОЗЛОДУЙ” ЕАД**

„АЕЦ Козлодуй” ЕАД е производител на електрическа енергия, чиито цени се регулират чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“, който съгласно чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦЕЕ предвижда Комисията след проведен регулаторен преглед да утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по - кратък от една година, като следващ регулаторен преглед се извършва по решение на Комисията или по заявление на енергийното предприятие при съществени отклонения между одобрените и отчетените елементи на необходимите приходи.

### **I. Анализ и оценка на предоставената от „АЕЦ Козлодуй” ЕАД прогнозна информация.**

С Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. на дружеството са утвърдени цени, при прогнозни количества електрическа енергия за регулаторния период – 5 653 706 MWh и прогнозна разполагаемост за регулаторния период – 5 995 446 MW\*h, както следва:

- цена за енергия – 15,30 лв./MWh, без ДДС;
- цена за разполагаемост – 13,73 лв./MW\*h, без ДДС.

Със заявление с вх. № Е-14-24-6 от 02.04.2015 г. „АЕЦ Козлодуй” ЕАД е предложило за утвърждаване следните цени:

- цена за енергия – 16,97 лв./MWh, без ДДС;
- цена за разполагаемост – 31,87 лв./MW\*h, без ДДС, образувани при следните стойности на ценообразуващите елементи:

#### **1. За цена енергия:**

1.1. Променливи разходи: – 243 509 хил. лв., в т.ч.:

- гориво за производство – 154 270 хил. лв.;
- консумативи – 1 055 хил. лв.;
- други променливи разходи – 11 700 хил. лв., в т.ч. такса услуга водоползване – 11 686 хил. лв., закупена електрическа енергия – 15 хил. лв.
- вноски за фонд „РАО“ и за фонд „ИЕЯС“ – 76 483 хил. лв.

1.2. Нетна електрическа енергия – 14 348 557 MWh.

#### **2. За цена разполагаемост:**

2.1. Необходими приходи за разполагаемост – 484 903 хил. лв., в т.ч.:

- условно-постоянни разходи – 459 153 хил. лв.;
- възвръщаемост – 25 750 хил. лв.

2.2. Разполагаемост на предоставената мощност – 15 216 498 MWh.

Видно от придружителното писмо към заявлението за утвърждаване на цени, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е извършило необходимите изчисления на база утвърдена бизнес програма за развитие на дружеството. Основните фактори, които оказват съществено влияние върху образуваните от дружеството цени за енергия и разполагаемост са: планираният по-продължителен престой на ядрен енергиен блок (ЯЕБ № 6) за подмяна на генератора по време на планово-годишния ремонт през 2015 г. (ПГР-2015 г.), изпълнението на мерките от „Програма за повишаване на безопасността“, програмата за продължаване срока на експлоатация на ядрените мощности, както и разходите, свързани с подготовка и преход към повишаване на топлинната мощност до 104 %.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е посочило, че след въвеждането на балансиращ пазар през м. юни 2014 г. е изложено на риск от недостигащи приходи чрез пазарна реализация, предвид значителните разходи за балансиране, които заедно с утвърждаваните през годините цени и продължаващата практика на просрочие на плащанията от НЕК ЕАД,

водят до увеличаване на риска от неспазване на графиците за текущи плащания на дружеството и до блокиране на дейността му.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД предлага, с оглед предстоящи сложни и отговорни технически реконструкции и замяна на основно оборудване, цената за разполагаемост да бъде намалена до размер на 29,64 лв./MWh. или със 7 % по-малко спрямо разчетената, при редуциране на квотата на централата за доставка по регулирани цени до не повече от 4 200 000 MWh.

В сравнение с отчетните данни за 2014 г. прогнозното производство на електрическа енергия за регулаторния период е по-малко с 650 000 MWh, като дружеството посочва, че основната причина е планираният по-продължителен престой на ЯЕБ № 6 за подмяна на статора на генератора. Планираната реконструкция е част от проекта за продължаване срока на експлоатация на ядрените мощности.

В допълнителна обосновка в писмо с вх. № Е-14-24-6 от 04.05.2015 г. дружеството подчертава, че в рамките на новия регулаторен период ще се провеждат редица специфични изпитания във връзка с планираните за изпълнение проекти за модернизация, реконструкция и подмяна на основно оборудване по програмата за удължаване срока на експлоатация на ядрените съоръжения. Изпълнението на подобни мащабни технически мероприятия и свързаните с тях тестове повишават вероятността от непланирани спириания или отклонения от зададената мощност в първоначалния етап до въвеждането им в редовна експлоатация и достигане на номинални параметри. Представено е и сравнение на прогнозните и отчетните данни за производството. Най-съществената разлика спрямо предходните ценови периоди е значително по-продължителният планов престой на ЯЕБ № 6 – 50 дни, сумарно 90 дни за двата блока, или с почти 20 дни повече в сравнение с 2013 г. и 2014 г., който е наложителен за подмяна на основно оборудване (генератор). Прогнозните режими с използване на мощностен ефект са също с по-голяма продължителност в сравнение с 2014 г. (общо 63 ефективни денонощия), което означава 63-65 календарни дни (30 дни повече) работа с по-ниска мощност.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД посочва, че през 2014 г. е отчетено рекордно производство на електрическа енергия, поради липса на непланирани престои, свързани с пълно прекратяване на производството (спиране на ТГ), само едно отклонение от мощността за отстраняване на дефектирал компонент, минимални ограничения в товара на ЯЕБ за регулиране на баланса в електроенергийната система, изпълнение на необходимите дейности по техническо обслужване и ремонт на основно и спомагателно оборудване в рамките на установения през годините времеви оптимум от средно 36 календарни дни за блок. „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е посочило, че условията за производство през новия ценови период са коренно различни и са обусловени от мащабните му планове за развитие:

- продължаване срока на експлоатация на ЯЕБ № 5,6;
- повишаване на изходната мощност до 104 %.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писма с вх. № Е-14-24-9 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-14-24-10 от 08.06.2015 г. „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е представило становище във връзка с доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Дружеството счита, че при определяне на цените му не са спазени основни принципи, заложи в ЗЕ, а именно: цените да са недискриминационни, основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин. Според дружеството, разходите са определени математически като произведение от действащите цени, като една обща сума, без конкретизация от кои разходи са формирани и без да са съобразени с отчетените разходи за лицензионната дейност на централата, задължителни по нормативни актове, докато такива разходи са признати на останалите енергийни дружества.

На следващо място производителят отбелязва, че цените на енергийните предприятия би следвало да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им. В противоречие с този принцип при определяне на цената за разполагаемост не са признати разходи, които по смисъла на чл. 31 от ЗЕ са икономически обосновани и следва да се включват в цената. „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД твърди, че запазването на действащата регулирана цена за енергия на ниво, несъответстващо на нивото на променливите разходи, е предпоставка за неблагоприятно влияние върху безопасната експлоатация и надеждността на електропроизводството.

Дружеството счита, че непризнатите разходи остават непокрити от регулираните цени и ще трябва да се осигурят от продажбите в нерегулирания сегмент на пазара, което ще доведе до недопустимо кръстосано субсидиране чрез цените. „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД посочва, че приложеният подход е неправомерен и рисков, тъй като предстои пълно отваряне на пазара и смяна на пазарния модел, а предложеният ръст на цената за задължение към обществото и на мрежовите такси ще повлияе пряко и негативно върху цената, по която производителите ще предлагат електрическа енергия на свободния пазар.

В заключение, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД предлага, при определяне на цените за енергия и разполагаемост през следващия регулаторен период Комисията да вземе предвид присъщите разходи за дейността на дружеството поне до размера на отчетените през 2014 г. разходи.

Комисията счита, че възраженията на дружеството са неоснователни. Въз основа на анализ на необходимите приходи на дружеството за следващия ценови период, КЕВР приема за обосновано при формирането на цените на дружеството да бъдат отчетени възможните приходи на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД от количествата електрическа енергия за продажба на пазара по свободно договорени цени, както и възвращаемостта, която дружеството ще реализира от тези количества. Необходимите приходи от регулирания пазар са коригирани по модела, представен от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД с писмо вх. № Е-14-24-9 от 28.05.2014 г., с което дружеството е внесло актуализирано предложение за промяна на цените за предходния регулаторен период. Съгласно предоставения одитиран годишен финансов отчет за 2014 г. дружеството отчита нетна печалба в размер на 78 392 хил. лв., увеличена спрямо предходната година с 86,20 % (42 102 хил. лв. за 2013 г.), въпреки че осигурява електрическа енергия за регулирания пазар на цена от 30,00 лв./MWh. Подобряването на финансовия резултат за 2014 г. се дължи на ръст на приходите от продажби на енергия, спрямо предходната година с 15,78 %, докато разходите за дейността са увеличени с 11,58 %. През следващия регулаторен период общата квота на дружеството за регулираната част на пазара и за покриване на технологичните разходи на електропреносното и електроразпределителните дружества е намалена с 11,56% или с 653 706 MWh, като по този начин е дадена възможност на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД да реализира тази електрическа енергия на свободния пазар при значително по-висока цена от регулираната и запази постигнатия финансов резултат от предходната година.

### **III. Ценообразуващи елементи**

След извършен анализ на необходимите приходи на дружеството за следващия ценови период при отчитане на възможните приходи на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД от количествата електрическа енергия за продажба на пазара по свободно договорени цени, както и възвращаемостта, която дружеството ще реализира от тези количества, предложените от дружеството необходими приходи от регулиран пазар са коригирани, както следва:

– относимите условно-постоянни разходи за регулирания пазар са редуцирани на 73 501 хил. лв. при разполагаемост на предоставената мощност 5 353 319 MW\*h. Същите включват разходи за заплати в размер на 38 363 хил. лв., начисления, свързани с

действащото законодателство (за осигурителни вноски) – 10 292 хил. лв., разходи, пряко свързани с дейността по лицензията в размер на 11 971 хил. лв.

– променливите разходи, които формират цената за енергия, са редуцирани на 76 500 хил. лв.

**В резултат на гореописаните корекции, цените, без ДДС, на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД са, както следва:**

- 1. Цена за електрическа енергия – 15,30 лв./MWh, без ДДС, при:**
  - необходимими приходи за енергия – 76 500 хил. лв.;
  - нетна електрическа енергия – 5 000 000 MWh.
- 2. Цена за разполагаемост – 13,73 лв./MW\*h, без ДДС, при:**
  - необходимими приходи за разполагаемост – 73 501 хил. лв.;
  - разполагаемост на предоставената мощност – 5 353 319 MW\*h;

### **„ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД**

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е производител на електрическа енергия, чиито цени се регулират чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“.

#### **I. Анализ и оценка на предоставената от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД прогнозна информация.**

С Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. на дружеството са утвърдени цени, при прогнозни количества електрическа енергия за регулаторния период – 7 425 731 MWh и прогнозна разполагаемост за регулаторния период – 9 877 756 MW\*h, както следва:

- цена за енергия – 44,17 лв./MWh, без ДДС;
- цена за разполагаемост – 24,13 лв./MW\*h, без ДДС.

Със заявление с вх. № Е-13-12-6 от 31.03.2015 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е предложило за утвърждаване следните цени:

- цена за енергия – 47,35 лв./MWh, без ДДС;
- цена за разполагаемост – 25,45 лв./MW\*h, без ДДС.

Посочената цена за разполагаемост е при очаквана реализация на 9 282 819 MW\*h разполагаема мощност по цената за мощност, утвърдена за дружеството при отчитане на условията, че: „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД ще реализира като студен резерв за ЕСО ЕАД един блок с мощност 140 MW и общо за регулаторния период 1 232 716 MWh; разполагаемост за допълнителни услуги от работещи блокове - първично и вторично регулиране на мощността за ЕСО ЕАД общо за регулаторния период 574 895 MWh и разполагаемост до пълната такава на мощностите, продадени на НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик.

Във връзка с изпълнение на правомощията си по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ КЕВР е приела доклад с вх. № Е-Дк-173 от 27.05.2015 г. относно определяне на квоти за производство на електрическа енергия на производителите, в съответствие с които те са длъжни да сключват сделки по регулирани цени с обществения доставчик. Посоченият доклад не предлага определяне на разполагаемост от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за производство на електрическа енергия за регулирания пазар, поради което и в доклад с вх. № Е-Дк-174 от 27.05.2015 г. относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за дружеството не е направено предложение за утвърждаване на цени.

#### **II. Анализ на постъпилото становище от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

В постъпилото с писмо с вх. № Е-13-12-7 от 04.06.2015 г. от „ТЕЦ Марица Изток 2“

ЕАД становище дружеството посочва, че с Решение № 755 на Министерския съвет от 21.09.2004 г. топлоелектрическата централа е включена в списъка на стратегическите обекти от национално значение в сектор „Енергетика“, а с Постановление № 181 на Министерския съвет от 20.07.2009 г. е определена като стратегически обект от значение за националната сигурност. Централата е ключов елемент на електроенергийната система (ЕЕС), като осигурява както основен товар за консумация, така и пълноценно участие в регулирането на честотата на напрежението в системата при най-ниска себестойност между останалите топлоелектроцентрали. В становището е посочено, че „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е единствената централа, която има връзка с трите нива на напрежение на ЕЕС на Република България - 110, 220 и 400 kV, което я прави основен фактор за устойчивата работа на ЕЕС, за ограничаване на разпространението на тежки аварии и подпомагане бързото възстановяване на системата.

На следващо място дружеството отбелязва, че във връзка с поетапната либерализация на пазара на електрическа енергия, както и в резултат на редица регулаторни решения през последните три ценови периода, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не успява да си осигури необходимите приходи, за да покрива разходите си и да погасява навреме задълженията си.

Производителят възражава срещу определените максимални разходи за закупуване на резерв и допълнителни услуги в размер на 10 лв./MWh, признати в цената за достъп на ЕСО ЕАД, с аргумента, че тази цена не може да компенсира съответните разходи на централата за поддържането на резерви от мощност. Според „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД основният проблем остава изключително намалелите приходи от разполагаема мощност за студен резерв и за допълнителни услуги, чрез които дружеството следва да покрива условно - постоянните си разходи (заплати, ремонти, застраховки и т.н.), както и да обслужва инвестиционните заеми. Това ще доведе до редица негативни последици, в т.ч. невъзможност за обслужване на дългосрочен инвестиционен заем, отпуснат от Японската банка за международно сътрудничество (JBIC), невъзможност за обслужване на задължения към доставчици и към едноличния собственик, редуциране на разходите, свързани с персонала, невъзможност за извършване на планови ремонти и др.

Горните възражения на дружеството Комисията приема за неоснователни. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8а от ЗЕ, КЕВР определя за всеки ценови период пределна стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв въз основа на тръжна процедура. В тази връзка следва да бъде отчетена определената от министъра на енергетиката средногодишна стойност на студения резерв, която се остойностява по средна цена. Следователно посочената средна цена е средна стойност за формиране на пределните разходи на ЕСО ЕАД за закупуване на студен резерв, а не пределна цена за съответните тръжни процедури. Поради тази причина, операторът на електроенергийната система е обвързан по отношение на размера на пределните разходи за студен резерв, определен в решението на Комисията, но не и по отношение на средната цена, по която са остойностени тези разходи.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД възражава срещу невключването му в регулирания пазар, като посочва, че това би довело до допълнително влошаване на финансовото му състояние, тъй като липсата на приходи от този сегмент на пазара означава липса на гаранции за обслужване на държавно гарантирания заем от JBIC. В допълнение, според дружеството неучастието му на регулирания пазар ще влоши изпълнението на ремонтната му програма и на социалните дейности към персонала. Производителят акцентира върху обстоятелството, че при повишеното търсене на електроенергия през зимните месеци може да реализира на свободния пазар голяма част от разполагаемите си мощности. Последното, при липса на квота за регулирания пазар би лишило обществения доставчик от необходимите му количества електрическа енергия с ниска цена в случай на авария в атомната електроцентрала. В тази връзка посочва, че в началото на м. януари 2015 г. в

централата са били активирани блокове 5 и 6 след спиране на блок 6 в АЕЦ „Козлодуй“ на 03.01.2015 г.

Горното възражение Комисията счита за основателно, като приема, че с оглед обезпечаване на потреблението на клиентите на крайните снабдители през зимните месеци, както и за диверсификация на доставките към обществения доставчик на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД следва да бъде определена разполагаемост в размер на 613 200 MWh в хода на административното производство по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, което налага в настоящото производство утвърждаване на цена за електрическа енергия и цена за разполагаемост. По-този начин ще се осигури допълнителен приход на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за обезпечаване на ремонтната и инвестиционна програма за модернизацията на блок 2, с оглед оптимизиране на себестойността на произведената електрическа енергия и подобряване на екологичните показатели.

Дружеството отбелязва, че цената на основното гориво (лигнитни въглища) е увеличавана няколкократно, като последното увеличение от 01.07.2014 г. - до 77,00 лв./туг, заедно с разходите, свързани с изпълнението на екологичните норми, значително повишава себестойността на произвежданата електрическа енергия, като цените на свободния пазар не могат да компенсират тези разходи.

Комисията приема това възражение за неоснователно. Посоченото увеличение на цената на основното гориво е отразено при утвърждаването на цената на дружеството с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. По отношение на твърдението, че цените на свободния пазар не могат да компенсират разходите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, следва да се има предвид, че Комисията не утвърждава цени на този сегмент от пазара. Тези цени се саморегулират в зависимост от търсенето и предлагането, цените в съседните пазарни зони и конкуренцията между производителите. Тенденцията за преминаване към пълна либерализация на пазара на електрическа енергия налага пазарните участници да оптимизират разходите си по начин, позволяващ им да са конкурентноспособни.

### **III. Ценообразуващи елементи**

#### **1. Цена за електрическа енергия**

Предложената от дружеството цена за енергия в размер на 47,35 лв./MWh за новия ценови период е формирана при променливи разходи в размер на 339 906 хил. лв., които включват разходи за горива (основно гориво - лигнитни въглища от „Мини Марица Изток“ ЕАД и разпалващо гориво - мазут и природен газ), консумативи (варовик, химически реагенти и смазочни материали) и други променливи разходи (услуга водоподаване, електрическа енергия за производствени нужди, разходи за отрицателен небаланс и реактивна енергия, депониране на пепелина, като с най-голям дял са разходи за закупуване на CO<sub>2</sub> квоти). След подробно запознаване с представената от дружеството обосновка и документите към заявлението, са извършени следните корекции:

Комисията приема за обосновано прогнозните разходи за основно гориво да бъдат в размер на 242 256 хил. лв., при прогнозно количество въглища 14 086 108 т. и цена на въглищата 77 лв./туг, утвърдена от министъра на енергетиката, в сила от 01.07.2014 г. Разходите за разпалващо гориво-мазут са съгласно предложението на дружеството в размер на 3 701 хил. лв., а разходите за природен газ са коригирани от 1 444 хил. лв. на 1 227 хил. лв., съгласно утвърдената с Решение № Ц-20 от 26.06.2015 г. цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа (484,26 лв./1000 nm<sup>3</sup>), и съгласно утвърдената с Решение № Ц-16 от 18.05.2015 г. цена за пренос през газоразпределителната мрежа на „Ситигаз България“ ЕАД (203,22 лв./1000 nm<sup>3</sup>). Комисията приема предложените от дружеството разходи за консумативи в размер на 16 426 хил. лв. Извършена е корекция в размера на други променливи разходи от 76 079 хил. лв. на 52 583 хил. лв., като за регулаторни цели за прогнозните количества електрическа енергия, стойността на

разходите за закупуване на CO<sub>2</sub> квоти е коригирана от 72 503 хил. лв. на 50 182 хил. лв., като предложената от дружеството стойност е намалена с разликата между заложените разходи за CO<sub>2</sub> квоти в цената за електрическа енергия съгласно Решение Ц-12 от 30.06.2014 г. и отчетните данни за 2014 г. Не са приети разходи в размер на 70 хил. лв. за отрицателен небаланс и реактивна енергия, съгласно чл. 10, ал. 2, т. 5 от НРЦЕЕ за регулиране на цените на електрическата енергия. Комисията е приела предложените от дружеството разходи за услуга „водоподаване“ в размер на 297 хил. лв. и разходи за електрическа енергия за производство в размер на 350 хил. лв. Разходите за депониране на пепелина са приети на база отчетната стойност за 2014 г. в размер на 1 754 хил. лв.

## **2. Цена за разполагаемост**

След извършен анализ и оценка на ценообразуващите елементи, формиращи цената за разполагаемост, прогнозираните условно-постоянни разходи са коригирани от 211 433 хил. лв. на 195 522 хил. лв. Разходите за заплати, осигурителни вноски и социални разходи са коригирани с 10% спрямо отчетените през 2014 г., от предложените от „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД 95 091 хил. лв. на 91 276 хил. лв. Посочената корекция отразява предприетите действия от принципа на дружеството – Министерство на енергетиката, за провеждане на политика за съкращаване на административните разходи в държавните предприятия от сектор „Енергетика“ с 10%, за който Комисията е информирана с писмо с вх. № Е-03-17-51 от 29.07.2015 г. Разходите за ремонт са приети на ниво отчет от 2014 г. в размер на 18 440 хил. лв., а заявените други разходи, пряко свързани с дейността по лицензията, в размер на 26 324 хил. лв. са признати изцяло.

**Във връзка с гореизложеното, Комисията приема цените за енергия и разполагаемост на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД да бъдат, както следва:**

- 1. Цена за електрическа енергия – 44,22 лв./MWh, без ДДС, при:**
  - необходими приходи за енергия 317 420 хил.лв.;
  - нетна електрическа енергия 7 177 943 MWh.
- 2. Цена за разполагаемост – 23,73 лв./MW\*h без ДДС, при:**
  - необходими приходи за разполагаемост 220 268 хил. лв.;
  - разполагаемост на предоставената мощност 9 282 819 MW\*h.

## **„СЕНТРАЛ ХИДРОЕЛЕКТРИК ДЪО БУЛГАРИ” ЕООД**

Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-26 от 31.03.2015 г. „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД е предложило за компенсиране разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, свързани със защитата на обекти, представляващи критична инфраструктура в енергетиката.

### **I. Анализ и оценка на предоставената от „Сентрал Хидроелектрик Дъо Булгари” ЕООД информация**

В горепосоченото заявление „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД счита, че е необходимо да му бъдат признати част от постоянните разходи, а именно разходите за трудови възнаграждения и осигуровки, амортизации, застраховки и други, на обща стойност 5 002 хил. лв., като разходи, произтичащи от наложени му по силата на ЗЕ задължения към обществото. В тази сума са включени единствено разходи с постоянен характер, които не зависят от обема на произвежданата енергия, но следва да бъдат направени, за да се гарантира безопасната експлоатация на съоръженията и изпълнението на задължението към обществото за гарантиране на живота и здравето на населението, като не се допуска неконтролирано освобождаване на водни обеми. В заявлението си



дружеството посочва разходи в размер на 3 618 хил. лв., свързани с критична инфраструктура, които са включени в цената на обществения доставчик за периода 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г., като НЕК ЕАД компенсира „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари“ ЕООД чрез равни ежемесечни плащания.

Дружеството твърди, че отпадането на ВЕЦ, собственост на „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД, от енергийния микс, би поставило дружеството в неравноправно положение спрямо другите собственици на ВЕЦ, които могат успешно да управляват своите продажби и да осигурят нужните за осъществяване на своята дейност приходи. Като аргумент производителят изтъква, че независимо от голямата инсталирана мощност, ВЕЦ от каскада „Искър“ не произвеждат електрическа енергия в конкурентни условия като други подобни ВЕЦ, които нямат предназначение, свързано с опазване на живота и безопасността на населението. Годишното производство на централите се свежда до работа от около месец от реалния капацитет, като в останалото време съоръженията не работят от съображения за сигурност, но в същото време генерират разходи.

**II. „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари“ ЕООД не е подало възражение във връзка с доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

### **III. Разходи на „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари“ ЕООД**

Съгласно чл. 35, ал. 1 от ЗЕ енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им задължения към обществото, като според ал. 2, т. 4 на същия член за такива разходи се приемат и разходи, произтичащи от задължения, свързани със защитата на обекти, представляващи критична инфраструктура в енергетиката.

„Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД произвежда електрическа енергия от ВЕЦ с обща инсталирана мощност над 10 MW. Дружеството експлоатира ВЕЦ „Пасарел“ и ВЕЦ „Кокаляне“, обединени в каскада „Искър“, като общата инсталирана мощност на ВЕЦ „Пасарел“ е 31 MW, а на ВЕЦ „Кокаляне“ 25 MW. Видно от представените от дружеството документи – писма от Министерство на околната среда и водите и от „Напоителни системи“ ЕАД – клон София, работата на двете ВЕЦ е свързана с необходимостта от предпазване на населението от вредното въздействие на водите и намаляване на риска от наводнения, тъй като само чрез тези централи е възможно освобождаването на обеми водни количества за поемане на притока и увеличените обеми в язовир „Искър“, включително недопускане заливане на инфраструктурата по поречието на р. Искър във връзка с експлоатацията на язовир Панчарево. Видно е, че каскада „Искър“ е единственото съоръжение, гарантиращо контролираното изтичане на язовир „Искър“ с оглед осигуряване безопасността при бедствия и аварии.

С писмо с вх. Е-ЗЛР-Р-26 от 01.07.2015 г. Министерството на енергетиката (МЕ) уведомява КЕВР, че в изпълнение на ангажиментите по реда на чл. 4, ал. 2 от Наредбата за реда, начина и компетентните органи за установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях (Наредбата, обн. ДВ, бр. 81 от 2012 г.) работна група на МЕ е изготвила Списък на потенциалните критични инфраструктури в секторите „Енергетика“ и „Природни ресурси“. Списъкът е одобрен с доклад до министъра на енергетиката и е съгласуван и одобрен без забележки от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС). В писмото е посочено, че съгласно одобрения и съгласуван с ДАНС списък, под № 122 са включени ВЕЦ „Пасарел“ и ВЕЦ „Кокаляне“ като обекти енергийна критична инфраструктура, която следва да се счита за идентифицирана и установена за такава по реда на Наредбата.

След анализ на заявлението и на годишен отчет за дейността през 2014 г. на „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари“ ЕООД, в който се съдържа детайлна информация за групите постоянни и променливи разходи, отчетени данни за производството на

електрическа енергия, както и приходите от продажби, Комисията приема за обосновано заявените стойности на разходите да бъдат коригирани на база отчетни данни от предходната година, както следва:

1. Разходи за персонал – 1 383 хил. лв.;
2. Разходи за амортизации на налични основни (дълготрайни) активи – 731 хил. лв.;
3. Разходи за ремонт – 1 000 хил. лв., които включват разходи за резервни части машини и материали – 300 хил. лв., разходи за проектно-проучвателни дейности и външни услуги – 100 хил. лв., строително ремонтни и монтажни разходи от външни услуги – 600 хил. лв.;
4. Разходи, пряко свързани с лицензионната дейност – 1 292 хил. лв.

КЕВР приема, че е обосновано след приспадане от необходимите приходи на централите на получените приходи от продажба на електрическа енергия, изчислени на база годишната използваемост на централите с отразени прогнозни работни часове, в цената за задължение към обществото на НЕК ЕАД да бъдат включени разходи в размер на 3 521 хил. лв. за компенсиране на разходите на ВЕЦ „Кокаляне” и ВЕЦ „Пасарел”. В тази връзка Комисията кредитира изложените от заявителя аргументи за средногодишната използваемост на централите, която обикновено не надхвърля един календарен месец. Предвид статута на експлоатираните съоръжения ВЕЦ „Кокаляне“ и ВЕЦ „Пасарел“, за гарантиране защита от бедствия и аварии, свързани с експлоатацията на язовир „Искър“ заявителят ще подлежи на ежегоден регулаторен контрол по отношение на средногодишната използваемост на обектите и стойността на признатите разходи за поддръжка на съоръженията. В случаите, когато средногодишната използваемост на централата надхвърли признатата стойност, следва да бъде извършена корекция в нивата на признатите годишни разходи по чл. 35, ал. 2, т. 4 от ЗЕ за следващия ценови период.

Предвид гореизложеното, на „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари” ЕООД се признават 3 521 хил. лв., при средногодишна използваемост един календарен месец, обща инсталирана мощност 56 MW за ВЕЦ „Кокаляне“ и ВЕЦ „Пасарел“. Разходите, свързани с критичната инфраструктура са включени в цената за задължение към обществото за периода 01.08.2015 г. – 30.06.2016 г., като НЕК ЕАД компенсира „Сентрал Хидроелектрик Дьо Булгари” ЕООД чрез равни ежемесечни плащания.

### **„НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД**

На „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) са утвърдени цени на електрическата енергия с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., както следва:

- цена, по която дружеството в качеството му на обществен доставчик продава електрическа енергия на крайните снабдители – 125,32 лв./MWh, без ДДС, в т.ч. компонента за дейността „обществена доставка“ в размер на 2,60 лв./MWh, без ДДС;
- цена, по която дружеството в качеството му на обществен доставчик продава електрическа енергия на електропреносното и електроразпределителните предприятия за покриване на технологичните разходи по преноса през електропреносната и електроразпределителните мрежи – 30,00 лв./MWh, без ДДС;
- цена за задължения към обществото – 18,93 лв./MWh, без ДДС;

– цена за производство на електрическа енергия от водноелектрически централи (ВЕЦ), собственост на НЕК ЕАД – 63,64 лв./MWh, без ДДС.

## **I. Анализ и оценка на предоставената от „Национална електрическа компания“ ЕАД прогнозна информация**

НЕК ЕАД е подало заявление с вх. № Е-13-01-20 от 31.03.2015 г. за утвърждаване на цени, в което не е предложило конкретни стойности на цени на електрическа енергия, с изключение на цена за производство на електрическа енергия от водноелектрически централи (ВЕЦ), собственост на НЕК ЕАД в размер на 73,78 лв./MWh, без ДДС. Заявлението съдържа анализ на текущото състояние на НЕК ЕАД и факторите, водещи до значителни отклонения спрямо утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени и съответните им ценообразуващи елементи.

Дружеството е разработило прогноза за следващия регулаторен период, отчитайки проблемите, произтичащи от предходни ценови периоди, оказали влияние върху финансовото състояние на НЕК ЕАД. Прогнозата е разработена при следните предпоставки и условия:

– количества електрическа енергия, необходими за крайните снабдителите и за компенсиране на технологичните разходи по електропреносната и съответно по електроразпределителните мрежи съгласно представените прогнози от крайните снабдителите, електроразпределителните дружества и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) в размер на 19 332 889 MWh;

– количества електрическа енергия в размер на 4 398 002 MWh, която НЕК ЕАД ще изкупува от производители, произвеждащи електрическа енергия от възобновяеми източници, съгласно предоставените от дружествата прогнози, отразяващи и въвеждането на нови мощности на производители присъединени към мрежа СрН;

– количества електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство (ВЕКП) в размер на 3 171 953 MWh. Прогнозата е изготвена въз основа на предоставените прогнози от производителите – топлоелектрически централи с комбиниран начин на производство, с изключение на „Топлофикация Перник“ АД и „Топлофикация Русе“ ЕАД.

– количества електрическа енергия от „Ей и Ес - 3С Марица изток 1“ ЕООД в размер на 2 650 000 MWh и от „Контур Глобал Марица изток 3“ АД в размер на 3 175 000 MWh, които са под задължителните минимални количества за изкупуване съгласно условията на дългосрочните договори;

– количества електрическа енергия от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за регулирания пазар в размер на 5 000 000 MWh, от които 1 023 967 MWh за крайните снабдителите и 3 976 033 MWh за покриване на технологичните разходи по електропреносната и електроразпределителните мрежи;

– не е предвидена разполагаемост на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД за производство на електрическа енергия за регулирания пазар;

– количество електрическа енергия, с което ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД, ще участва на регулирания пазар в размер на 936 694 MWh, намалено спрямо действащия ценови период с 654 077 MWh;

– цена за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД, при следните изходни данни:

1. Условно-постоянни разходи, прогнозираните на базата на отчета за 2014 г. с увеличение на някои от елементите на разходите: разходи за заплати с 5%, разходи за осигуровки с 13%, социални разходи с 36%; разходи за ремонти с 236% разходи за застраховка на имуществото с 24% и разходи за охрана с 10%;

2. Променливи разходи, увеличени спрямо отчета за 2014 г. с 8%;
  3. Прогнозирани общи разходи за производство на електрическа енергия от ВЕЦ в размер на 157 925 хил. лв. при отчетени за 2014 г. 149 365 хил. лв.;
  4. Регулаторна база на активите в размер на 1 203 502 хил. лв.;
  5. Норма на възвръщаемост от 6,28%;
  6. Количества произведена електрическа енергия – 3 165 037 MWh.
- цена за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ за следващия регулаторен период в размер на 3% от утвърдената средна покупна цена за енергия на обществения доставчик за регулирания пазар;
- некомпенсирани разходи за предходни ценови периоди в размер на 1 282 296 хил.лв. в т. ч.:
1. Разходи за електрическа енергия по дългосрочни договори за периода 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. в размер на 449 170 хил. лв.;
  2. Разходи за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници за периода 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. в размер на 227 452 хил. лв.;
  3. Разходи за емисии парникови газове за периода 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. в размер на 129 896 хил. лв.;
  4. Разходи по лихви и главници по ползвани кредити от „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД) в размер на 151 383 хил.лв.;
  5. Компенсация на неизкупената разполагаемост по дългосрочни договори за ценовия период 01.08.2013 г. - 30.06.2014 г. в размер на 87 172 хил. лв.;
  6. Компенсация на разходите, свързани с експлоатацията на ПАВЕЦ за ценовия период 2013 г. - 2014 г. до стартиране на балансиращия пазар в размер на 81 052 хил. лв.;
  7. Невъзстановени разходи по Методиката за компенсиране на разходи за задължително изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в размер на 79 530 хил. лв.;
  8. Невъзстановени разходи от Фонда за въглеродни емисии за ценовия период 2013 г. - 2014 г. в размер на 63 370 хил. лв.;
  9. Компенсиране на разходи, признати с Решение № Ц-43 от 30.12.2013 г. в размер на 35 520 хил. лв.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „Национална електрическа компания“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“**

С писма с вх. № Е-13-01-39 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-01-41 от 18.06.2015 г. НЕК ЕАД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия и проекта на решение, по отношение на:

1. Цената, по която НЕК ЕАД, в качеството си на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители.

Дружеството възразява срещу намалението на цената, по която в качеството си на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители с 4,3 %, като изтъква, че има най-голям натрупан дефицит в сектора. Следователно при намаление на цената, задължнялостта на дружеството към доставчиците на електрическа енергия ще продължава да нараства.

Комисията приема възражението за неоснователно. Намалението на цената, по която НЕК ЕАД в качеството на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители е следствие от преразпределение между всички крайни клиенти, включително ползващите електрическа енергия от внос, присъединени към електроенергийната система, оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, на невъзстановяемите разходи и разходите,

произтичащи от задължения към обществото (чл. 34, ал. 6, чл. 35, ал. 5 и чл. 100, ал. 3 от ЗЕ). Според предложението на дружеството, тежестта на горепосочените разходи е прехвърлена върху клиентите на регулирания пазар в противоречие с цитираните разпоредби от ЗЕ. Прилагане на подход, при който по-голямата част от разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ се отнасят към клиентите на регулираната част от пазара, е необоснован и в противоречие с интересите на потребителите, още повече при тенденция за намаляване на дела на регулираната част на пазара. В тази връзка аргументи са изложени по-горе в мотивите на настоящото решение в частта относно обсъждане на възраженията на заинтересованите лица след проведеното обществено обсъждане.

Комисията счита, че с приложения подход се постига прозрачно и балансирано разпределение между всички крайни клиенти на разходите, произтичащи от задълженията на НЕК ЕАД по ЗЕ и ЗЕВИ да изкупува по цени по-високи от пазарните електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, от централи с високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и от производители със сключени ДДИЕ.

Въпреки намалението на цената, по която НЕК ЕАД, в качеството на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдителите, приходите на дружеството от регулирани цени следва да се разглеждат в тяхната цялост, т.е. като приходи от регулиран пазар и приходи от цената за задължение към обществото. Утвърдените от комисията общи приходи от регулирани цени за следващия ценови период са увеличени с 11% или в стойностно изражение с 239 млн. лв. спрямо предходния ценови период. Като се вземат предвид и редуцираните разходи на обществения доставчик поради изменението на чл. 162 от ЗЕ (обн. ДВ, бр. 17 от 2015 г.), промените в ЗЕВИ, приходите от фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и приходите съгласно чл. 35, ал. 6 от ЗЕ текущия дефицит в НЕК ЕАД се очаква да е покрит.

## 2. Схема на ценообразуване

Дружеството възражава срещу прилагането на нов „модел на ценообразуване“, който не е представян за обсъждане и е в несъответствие със ЗЕ. Според НЕК ЕАД, той не се основава на икономическа логика и ясни принципи на регулирането и ценообразуването, относими към условията на развиващ се свободен пазар.

НЕК ЕАД не приема подхода за определяне на количества електрическа енергия, които дружеството да реализира на свободния пазар, тъй като счита, че е налице противоречие с принципите на регулиране и с НРЦЕЕ.

Дружеството възражава срещу липсата на определяне на количества електрическа енергия по квотата на АЕЦ Козлодуй, в частта свободен пазар.

Според НЕК ЕАД приложеният механизъм за намаление на цената на електрическата енергията за клиентите на регулирания пазар с приходите от свободен пазар, представлява недопустимо кръстосано субсидиране, в противоречие на чл. 31, т. 6 от ЗЕ. Счита, че прогнозните приходи от производители от възобновяеми източници, централи с високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, както и от производители със сключени ДДИЕ на свободния пазар в размер от 294 млн. лв., са хипотетични и непостижими.

Комисията счита, че направените възражения са неоснователни. Приложеният механизъм не представлява кръстосано субсидиране, тъй като има за цел единствено онагледяване на начина, по който НЕК ЕАД следва да реализира изкупуваната от него електрическа енергия на регулирания и на свободния пазар. В изпълнение на чл. 31, т. 6 и т. 7 от ЗЕ и предвид спецификата на развиващия се свободен пазар, предложеният подход осигурява справедливо прехвърляне на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ върху всички крайните клиенти на електрическа енергия, присъединени към електроенергийната система, като не допуска кръстосано субсидиране между клиентите на свободния пазар и тези на пазара по регулирани цени.

Предложения от НЕК ЕАД метод за изчисление е в противоречие с разпоредбите на чл. 31, т. 7, чл. 24, ал. 1, т. 1 и чл. 35, ал. 5 от ЗЕ, тъй като води до поемане на основната тежест от по-високите от пазарните цени съгласно чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ от регулираната част на пазара. Разбирането на дружеството, че разходите за разполагаемост на производителите със сключени ДДИЕ, които представляват над 60% от пълната цена на тези централи, следва да се покриват от регулираните цени, а НЕК ЕАД да реализира на свободния пазар количества, закупени само по цена за енергия, е в противоречие с чл. 31, т. 6 от ЗЕ и води до кръстосано субсидиране. Невключването на цялата електрическа енергия от тези централи, която ще се реализира, както на свободния, така и на регулирания пазар в цената за задължение към обществото ще доведе до по-висока регулирана цена за сметка на по-голям марж на НЕК ЕАД от свободния пазар, което нарушава интересите на всички крайни клиенти и е в противоречие с разпоредбите на чл. 23, чл. 24 и чл. 31 от ЗЕ.

С оглед тенденцията за намаляване на дела на регулирания пазар Комисията счита, че на основание чл. 100, ал. 2 от ЗЕ, общественият доставчик следва да реализира част от енергията, изкупена по реда на чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ по свободно договорени цени, като разликата между по-високата цена на тази енергия в сравнение с пазарната цена се покрива от цената за задължение към обществото. Тази практика НЕК ЕАД прилага и към настоящия момент по отношение на електрическата енергия по сключените дългосрочни договори при условията на описаното по горе кръстосано субсидиране. Посоката към пълна либерализация на електроенергийния пазар предполага изкупуването от обществения доставчик електрическа енергия да се реализира на свободния пазар чрез двустранни договори, на борсовия пазар и др.

Относно твърдението на дружеството, че използваният подход за определяне на количества електрическа енергия, които НЕК ЕАД следва да реализира на свободния пазар, е в противоречие с принципите на регулиране и с НРЦЕЕ, следва да се има предвид, че с Решение № ТЕ-025 от 31.07.2015 г. на КЕВР е определена разполагаемост за регулирания пазар на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. За производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и със сключени ДДИЕ не е определена индивидуална разполагаемост, а количества електрическа енергия, чрез които общественият доставчик следва да участва при осигуряване на потреблението на клиентите на крайните снабдители.

### 3. Прогнозни количества електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници

Общественият доставчик възразява срещу определеното за новия ценови период прогнозно количество произведена електрическа енергия от възобновяеми източници в размер на 3 627 717 MWh. Посочва, че закупената от НЕК ЕАД електрическа енергия от ВИ по отчет за 2014 г. възлиза на 4 016 993 MWh, а заявените от производителите количества за следващия период са 4 336 579 MWh, или количеството е с 389 276 MWh по-малко от отчета и с 708 862 MWh по-малко спрямо заявките на производителите. Дружеството счита, че с цел недопускане поемането на целия финансов риск единствено от НЕК ЕАД, количествата електрическа енергия, които се изкупуват по преференциална цена, и които са ценообразуващ елемент при определяне на миксовата цена на обществения доставчик, следва да се определят поотделно: за обществения доставчик - за производителите, присъединени към преносната мрежа, и за всеки краен снабдител - за производителите, присъединени към разпределителната мрежа, за съответната лицензионна територия.

Комисията приема възражението на дружеството за частично основателно. След анализ на представените с писмо с вх. № Е-13-01-39 от 05.06.2015 г. отчетни данни за 2014 г. за количеството електрическа енергия от възобновяеми източници, изкупена от

обществения доставчик, са извършени корекции, представени по-долу в настоящото решение.

4. Финансиране на част от разходите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници чрез приходите от продажба на емисии парникови газове

Според дружеството, липсва приет механизъм за начина на финансиране на част от разходите за изкупуване на електрическа енергия от ВИ чрез приходите от продажба на емисии парникови газове и чрез постъпленията от продажбата на електрическа енергия от ВИ, постъпили от договори за статистическо прехвърляне по ЗЕВИ. В допълнение, изразява опасения по отношение на начина на разплащане в случай, че предвидените приходи от търговия с емисии, чрез които се постига намаление на миксовата цена, са по-малко от прогнозираните.

Комисията приема горепосочените възражения за неоснователни. Приспадането на паричната равностойност на 100 на сто от приходите, получени от търговете на квоти за емисии на парникови газове, предвидени в Закона за опазване на околната среда, от разходите за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени по ЗЕВИ е извършено в изпълнение на разпоредбата на чл. 35, ал. 6 от ЗЕ.

Аргументи, обосноваващи включения в решението размер на приходите по чл. 35, ал. 6 са представени по-долу в решението.

По силата на чл. 36б, ал. 1 от ЗЕ се създава Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, в който постъпват вноски от производителите на електрическа енергия от приходите от продадената електрическа енергия и от търговците, които внасят електрическа енергия от приходите от внесената и продадена на пазара в страната електрическа енергия без ДДС; приходите, получени от търговете за продажба на квоти по чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата, които се използват за развитие на възобновяеми енергийни източници, както и приходите от статистически прехвърляния на енергия от възобновяеми източници, които се използват за развитие на възобновяеми енергийни източници.

5. Цена за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД

НЕК ЕАД оспорва намаляването на цената на електрическата енергия, произведена от ВЕЦ със 7,1% - от 63,64 лв./MWh на 59,10 лв./MWh. Част от аргументите на дружеството в тази насока са свързани с непризнаването изцяло на извършени в пълно съответствие със счетоводното законодателство и пряко свързани с лицензионната дейност условно-постоянни разходи - разходи за управление, експлоатация и поддръжка на енергийните обекти, ремонти, за амортизации, за заплати, за командировки, за обучения и социални разходи. Според дружеството, не са спазени основните принципи на ценовото регулиране по чл. 31 от ЗЕ и по отношение непризнаването на тези разходи е налице неравнопоставеност на НЕК ЕАД в сравнение с останалите производители на електрическа енергия. Дружеството възражава срещу намалението на променливите разходи с 3 525 хил. лв. и запазването им на нивото от 2014 г. Аргументите на НЕК ЕАД в тази връзка са, че предложеното от обществения доставчик увеличение произтича от услугата водоподаване, в която прогнозните разходи за застраховки и охрана са по-високи от отчетените през 2014 г. в резултат от застраховането на яз. „Цанков камък“ и изискванията за охрана на обекти, които имат статут на критична инфраструктура. По отношение редуцирането на нормата на възвръщаемост от 6,3% на 3,5%, дружеството счита, че липсва необходимата обосновка, като не е достатъчно само да бъде констатирано, че тя е на нивото от предходния ценови период.

Възражението на НЕК ЕАД относно извършената корекция на разходите, формиращи цената за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД е неоснователно, тъй като същата не застрашава експлоатационната дейност на централите. Признатите променливи разходи и разходи за ремонт са утвърдени на ниво

отчетени през 2014 г. Следва да се има предвид, че при необходимост от допълнителни ремонтни дейности по съоръженията те биха могли да се финансират от допълнителните приходи на дружеството от продажба на разполагаемост за услуги, както и от приходите от продажба на електрическа енергия на свободния пазар, които не са взети предвид при ценообразуването.

Във връзка с нормата на възвращаемост на собствения капитал, извършената корекция до заявления от дружеството размер и утвърден за предходния регулаторен период от 3,5%, следва да се има предвид, че НЕК ЕАД не е предоставило в Комисията обосновка, изчисления и аргументи относно поисканото увеличение. Утвърдената норма на възвращаемост на собствения капитал е съобразена със заявената от дружествата „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – 1,4% и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД – 2%. Анализирана е разликата в структурата на капитала и съответно е отчетен ефектът от по-малкия дял на собствения капитал в НЕК ЕАД, което предполага по-висока норма на възвращаемост на собствения капитал от 3,5%, в сравнение с утвърдената на другите две дружества.

Корекцията на условно-постоянните разходи отразява предприетите действия от принципала на дружеството – Министерство на енергетиката, за провеждане на политика за съкращаване на административните разходи в държавните предприятия от сектор „Енергетика“ с 10%, за който Комисията е информирана с писмо с вх. № Е-03-17-51 от 29.07.2015 г. Комисията приема за невярно и необосновано твърдението за неспазване на основни принципи на ценовото регулиране по чл. 31 от ЗЕ и допускане на неравнопоставеност на НЕК ЕАД в сравнение с останалите производители на електрическа енергия по отношение непризнаването на разходи за управление, експлоатация и поддръжка на енергийните обекти, ремонти, за амортизации, за заплати, за командировки, за обучения и социални разходи. Приложеният спрямо НЕК ЕАД подход по определяне на ценообразуващите елементи на дружеството е същият като при другите дружества - производители на електрическа енергия, а именно - горните разходи са признати на ниво отчет за 2014 г. Прогнозираното от дружеството повишение на разходите за ремонт, разходите за заплати и осигуровки, в т.ч. социалните разходи и разходите за застраховки е необосновано.

#### 6. Компонента за дейността „обществена доставка“

НЕК ЕАД твърди, че дори приходите от цената за дейността „обществена доставка“ да са формирани при максимално допустимата съгласно НРЦЕЕ компонента от 3%, същите не могат да възстановят напълно разходите на обществения доставчик поради големия размер на главниците и лихвите, които дружеството трябва да погаси по кредитните споразумения с БЕХ ЕАД. В тази връзка възразява срещу изчислената компонента за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ в размер на 2,29% от утвърдената средна покупна цена за енергия, което води до недостиг от 114 млн. лв.

Горното възражение Комисията приема за неоснователно. КЕВР е спазила разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ, според която утвърдените необходими годишни приходи за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ включват и компонента в размер до 3 на сто от утвърдената средна покупна цена за енергия на дружеството. В тази връзка Комисията счита, че при определянето на компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от крайни снабдители“ и за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ следва да бъде приложен общ подход, като компонентата бъде изчислена в размер на 2,29 % от цената за енергия на НЕК ЕАД за регулирания пазар. Следва да се има предвид, че за погасяване на главниците и лихвите по кредитните споразумения с БЕХ ЕАД освен приходите си от компонентата за дейността „обществена доставка“, дружеството следва да използва приходите си от признати разходи за предходни ценови периоди и част от реализираната печалба от продажба на електрическа енергия на свободния пазар.



7. Количества електрическа енергия, произвеждана от високоефективно комбинирано производство

Според НЕК ЕАД, от доклада за утвърждаване на цените в сектор „Топлоенергетика“ не може да се установи точният размер на количествата електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство. Не е възможно и да се установи дали тези количества съответстват на включени като ценообразуващ елемент при определяне на миксовата цена по доклада за утвърждаване на цени за сектор „Електроенергетика“. В тази връзка дружеството настоява да му бъде предоставена конкретна информация по производители само за количествата високоефективна електрическа енергия, които общественият доставчик и крайните снабдители са задължени да изкупят.

Комисията счита възражението на дружеството за неоснователно. Количествата електрическа енергия, произвеждана от високоефективно комбинирано производство, включени като ценообразуващ елемент в цената, по която НЕК ЕАД, в качеството си на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители са в съответствие с количествата, посочени в Решение № Ц – 25 от 30.06.2015 г.

#### 8. Некомпенсирани разходи от предходни регулаторни периоди

НЕК ЕАД посочва, че с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. Комисията е приела на обществения доставчик да бъдат компенсирани чрез „погасителен план“ за пет години непокрити разходи за минали регулаторни и ценови периоди, свързани със задълженията за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, високоефективно комбинирано производство, по ДДИЕ, работа на ПАВЕЦ и др. Предвидено е през новия регулаторен период да бъдат компенсирани разходи в размер на 212 868 хил. лв., към които следва да се прибавят и 35 573 хил. лв. по Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., или общата сума на компенсацията, която трябва да бъде включена за предстоящия ценови период, е 248 441 хил. лв. В тази връзка НЕК ЕАД възражава срещу подхода, извършените от дружеството и невключени в цената на обществения доставчик разходи през текущия регулаторен период в размер на 908 млн. лв. да бъдат компенсирани през следващи периоди, с мотиви за неприключил отчетен период.

Комисията приема възражението на дружеството за неоснователно, като аргументи в тази насока са изложени по-долу в мотивите на настоящото решение.

### III. Ценообразуващи елементи

Въз основа на анализ на информацията, съдържаща се в подаденото от НЕК ЕАД заявление за утвърждаване на цени, представения годишен финансов отчет на дружеството за 2014 г. и становищата по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период и по проекта на решение се установява следното:

#### 1. Некомпенсирани разходи за предходни ценови периоди

За ценовия период 01.07.2014 г.–30.06.2015 г., с писмо с вх. № Е-13-01-52 от 28.07.2015 г. НЕК ЕАД е предоставило анализ на резултатите от действието на Решение Ц-12 от 30.06.2014 г. и Решение Ц-16 от 01.10.2014 г. на база на отчетни данни за направените разходи за изкупуване на електрическа енергия: по дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия (ДДИЕ), по преференциални цени от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, както и на разходите за емисии парникови газове. Към представения анализ липсва финансов отчет за първото полугодие на 2015 г., както и пълният обем отчетна информация, необходима на Комисията за анализ на предоставената информация. Поради горното, въз основа на констатирани несъответствия и краткия срок от получаването на писмо с вх. № Е-13-01-52 от 28.07.2015

г. от НЕК ЕАД, не е възможно да бъде определен точният размер на отклонението между признатите прогнозни и действителните разходи за закупуване на електрическа енергия и разполагаемост по сключените ДДИЕ. Налице е и несъответствие между признатите на НЕК ЕАД прогнозни разходи с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г., изменено с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. и разходите, които дружеството ще направи до края на ценовия период 01.07.2014 г.-31.07.2015 г. съгласно условията на сключените ДДИЕ. Посочената разлика следва да бъде аргументирана и доказана, за да бъде възстановена на дружеството при отчитане на принципите на ЗЕ. Предвид горното, невъзстановените чрез действащата цена разходи ще бъдат определени по размер и компенсирани през следващи ценови периоди.

Изложените по-горе аргументи са относими и за натрупания в НЕК ЕАД дефицит, поради несъответствие между признатите на НЕК ЕАД прогнозни разходи и разходите, които дружеството прави до края на ценовия период 01.07.2014 г.-31.07.2015 г. за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници.

Неоснователно е искането на НЕК ЕАД за компенсиране на разходи в размер на 35 520 хил. лв., от които 23 340 хил. лв. за неизкупена разполагаемост от „Ей и Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД и „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД, 7 182 хил. лв. разходи за ПАВЕЦ за периода 2013 г.-2014 г. и други разходи в размер на 4 998 хил. лв., които дружеството твърди, че са признати с Решение № Ц-43 от 30.12.2013 г. Посочените разходи за неизкупена разполагаемост от производителите със сключени ДДИЕ са признати с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г., като в необходимите годишни приходи на дружеството са включени 87 172 хил. лв. Дружеството е направило изчисление за размера на разходите и съответно сумата за признаване в цената на обществения доставчик, представено със заявление за цени с вх. № Е-13-01-29 от 31.03.2014 г.

Разходите за ПАВЕЦ за периода 2013 г. - 2014 г. също са признати с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. чрез включване на 68 200 хил. лв., отразяващи дела от общия размер на тези разходи, които са съотносими към регулирания пазар.

В заявление с вх. № Е-13-01-94 от 09.10.2013 г. НЕК ЕАД не е направило искане за признаване на разходи за пълноценно участие в първично, вторично регулиране, регулиране на напрежение и студен старт на стойност 4 998 хил. лв., съответно в Решение № Ц-43 от 30.12.2013 г. такива разходи не са признавани.

Комисията приема за основателно искането на НЕК ЕАД по отношение на невъзстановените разходи от Методиката за компенсиране на разходи за задължително изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, в размер на 79 530 хил. лв., поради което тези разходи следва да бъдат включени в цената за задължение към обществото.

По отношение на компенсациите на обществения доставчик за неизкупената разполагаемост по ДДИЕ за ценови период 01.08.2013 г.-30.06.2014 г. в размер на 87 172 хил. лв. и невъзстановените разходи от Фонда за въглеродни емисии за ценовия период 2013 г.-2014 г. в размер на 63 370 хил. лв., следва да се има предвид, че Комисията е признала тези разходи с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и съответно с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., като е разсрочила тяхното възстановяване чрез цените съответно за две и четири години. Те ще бъдат възстановени на дружеството през следващи ценови периоди при спазване на принципите, заложи в ЗЕ, сред които са: осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, както и осигуряване на балансирано изменение на цените за краен клиент, като се отчитат задълженията на обществения доставчик, на крайните снабдителите и на операторите на електропреносни и електроразпределителни мрежи, свързани с осъществяването на услуги от обществен интерес, със задълженията към обществото и с невъзстановяемите разходи.

## **2. Цена за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД**

В структурата на условно-постоянните разходи са включени заявените от дружеството разходи, на ниво отчетни данни от 2014 г., като разходите, пряко свързани с дейността по лицензията са коригирани на 17 527 хил. лв. Променливите разходи са коригирани до размера, отчетен през 2014 г. - 49 708 хил. лв.

Нормата на възвръщаемост на собствения капитал е коригирана до заявления от дружеството размер и утвърден за предходния регулаторен период – 3,50%, в резултат на което среднопретеглената норма на възвръщаемост на НЕК ЕАД се изменя на 4,14%.

Произведеното количество електрическа енергия от ВЕЦ е коригирано от 3 165 037 MWh на 3 215 383 MWh, отразяващо средногодишното производство на централите за десетгодишен период. През 2013 г. и 2014 г. се наблюдава производство от около 3 600 000 MWh годишно, през предходния 12 месечен период 07.2014 г.–06.2015 г. произведената електрическа енергия е 4 787 460 MWh, като прогнозираните количества не са съобразени с тази тенденция.

**В резултат на гореизложеното, цената за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД, е определена в размер на 59,10 лв./MWh, при следните ценообразуващи елементи:**

- условно-постоянни разходи – 90 493 хил. лв.;
- променливи разходи – 49 708 хил. лв.;
- възвръщаемост – 49 835 хил. лв.;
- количества произведена електрическа енергия - 3 215 383 MWh.

### **3. Цена, по която НЕК ЕАД, в качеството на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдители**

Поради намаляване на дела на регулирания пазар, отпадане на задължението на доставчиците от последна инстанция да купуват необходимата им електрическа енергия само от обществения доставчик и предвид задълженията на НЕК ЕАД да изкупува произведената електрическа енергия от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и по ДДИЕ, както и поради факта, че тази енергия почти напълно покрива количествата електрическа енергия, заявени за продажба от крайните снабдители, е обосновано за следващия ценови период да се определят количества електрическа енергия, която НЕК ЕАД ще реализира, както на регулирания пазар, така и на пазара по свободно договорени цени. Следва да се има предвид, че и към момента дружеството продава електрическа енергия от производителите със сключени ДДИЕ на свободния пазар и на балансиращия пазар, като част от разходите за тази електрическа енергия заявява за компенсиране чрез регулираните цени. В таблицата по-долу са представени по производители количествата електрическа енергия, които НЕК ЕАД следва да реализира на регулирания пазар, както и за информация - количествата електрическа енергия за свободния пазар.

| <b>Количествата електрическа енергия, които НЕК ЕАД следва да реализира на свободния и регулирания пазар</b> |                                                                 |                                           |                                              |                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------|
| №                                                                                                            | Производители                                                   | Общо количество електрическа енергия, MWh | Електрическа енергия за регулиран пазар, MWh | Електрическа енергия за свободен пазар, MWh |
| 1                                                                                                            | АЕЦ "Козлодуй" ЕАД                                              | 1 021 230                                 | 1 021 230                                    | -                                           |
| 2                                                                                                            | "ТЕЦ Марица Изток 2" ЕАД                                        | 613 200                                   | 613 200                                      | -                                           |
| 3                                                                                                            | Закупена електрическа енергия по реда на чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ | 18 404 513                                | 13 503 222                                   | 4 901 291                                   |
| 3.1                                                                                                          | ТЕЦ „Ей и Ес Марица Изток 1”                                    | 3 653 047                                 | 3 035 682                                    | 617 365                                     |

|     |                                                                        |                   |                   |                  |
|-----|------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| 3.2 | ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3”                                     | 4 593 886         | 3 817 519         | 776 367          |
| 3.3 | Централа с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия | 3 210 516         | 2 472 097         | 738 419          |
| 3.4 | ВИ, в т.ч. малки ВЕЦ                                                   | 3 731 682         | 2 848 149         | 883 533          |
| 3.5 | Производители в състава на НЕК ЕАД                                     | 3 215 383         | 1 329 775         | 1 885 608        |
| 4   | <b>ОБЩО:</b>                                                           | <b>20 038 943</b> | <b>15 137 652</b> | <b>4 901 291</b> |

От общото количество електрическа енергия, изкупувано от НЕК ЕАД:

– 15 137 652 MWh са предназначени за продажба на крайните снабдителите за осигуряване потреблението на електрическа енергия за клиентите на регулирания пазар;

– 4 901 291 MWh са предназначени за реализиране на пазара по свободно договорени цени и за износ, като разликата между по-високите от пазарните цени (по които НЕК ЕАД изкупува електрическата енергия по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ) и пазарната цена се компенсира чрез част от приходите на обществения доставчик от цената за задължения към обществото.

Количествата и разходите, участващи при формиране на „миксовата цена“ на НЕК ЕАД за регулирания пазар са представени в таблицата по-долу:

| <b>Формиране на цената, по която НЕК ЕАД, в качеството на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдителите</b> |                                                                                                                                    |                                 |            |                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------|---------------------------------------|
|                                                                                                                                          | ПОЗИЦИЯ                                                                                                                            | Прогноза за регулаторния период |            | Средна цена на електрическата енергия |
|                                                                                                                                          |                                                                                                                                    | MWh                             | хил.лв.    | лв./MWh                               |
| 1                                                                                                                                        | 2                                                                                                                                  | 3                               | 4          | 5                                     |
| I                                                                                                                                        | Общо количество електрическа енергия изкупувано от НЕК ЕАД за регулиран пазар (p.1+p.2+p.3)                                        | 15 137 652                      | 2 177 195  | 143,83                                |
| 1                                                                                                                                        | АЕЦ "Козлодуй" ЕАД                                                                                                                 | 1 021 230                       | 30 637     | 30,00                                 |
| 2                                                                                                                                        | "ТЕЦ Марица Изток 2" ЕАД                                                                                                           | 613 200                         | 41 667     | 67,95                                 |
| 3                                                                                                                                        | Закупена електрическа енергия по реда на чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ                                                                    | 13 503 222                      | 2 104 891  | 155,88                                |
| 3.1                                                                                                                                      | ТЕЦ „Ей и Ес Марица Изток 1”                                                                                                       | 3 035 682                       | 447 069    | 147,27                                |
| 3.2                                                                                                                                      | ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3”                                                                                                 | 3 817 519                       | 414 740    | 108,64                                |
| 3.3                                                                                                                                      | Централа с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия                                                             | 2 472 097                       | 400 087    | 161,84                                |
| 3.4                                                                                                                                      | ВИ, в т.ч. малки ВЕЦ                                                                                                               | 2 797 854                       | 764 053    | 273,09                                |
| 3.5                                                                                                                                      | ВИ за количествата по чл.35, ал.5, т.2                                                                                             | 50 295                          | 352        | 7,00                                  |
| 3.6                                                                                                                                      | Производители в състава на НЕК ЕАД                                                                                                 | 1 329 775                       | 78 590     | 59,10                                 |
| II                                                                                                                                       | Цена на НЕК ЕАД за Обществена доставка                                                                                             | 15 137 652                      | 49 858     | 3,29                                  |
| III                                                                                                                                      | Приходи от цена за задължение към обществото, отразяващи разходи за покупка на електрическа енергия реализирани на регулиран пазар | 15 137 652                      | -1 035 701 | -68,42                                |

| <b>Формиране на цената, по която НЕК ЕАД, в качеството на обществен доставчик, продава</b> |                                                                                                                    |            |           |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|--------|
| IV                                                                                         | Цена на електрическата енергия за регулиран пазар, без включена цена за задължения към обществото (р.I+р.II+р.III) | 15 137 652 | 1 191 352 | 78,70  |
| V                                                                                          | Цена за задължения към обществото                                                                                  | 15 137 652 | 573 717   | 37,90  |
| VI                                                                                         | Цена на електрическата енергия за регулиран пазар (р.IV+р.V)                                                       | 15 137 652 | 1 765 021 | 116,60 |

Разходите за електрическа енергия от „Ей и Ес – 3С Марица Изток 1” ЕООД и „Контур Глобал Марица Изток 3” АД, участващи във формирането на средната покупна цена за електрическа енергия на НЕК ЕАД са изчислени на база показателите, заложили във финансовите модели към сключените ДДИЕ, като са отразени постигнатите споразумения от 08.04.2015 г. между НЕК ЕАД и двете централи с дългосрочни договори за намаляване на цената за разполагаемост на „Ей и Ес - 3С Марица Изток 1” ЕООД с 14% и на „Контур Глобал Марица Изток 3” АД със 17 %. Въпреки това е отчетен и фактът, че те ще влязат в сила след изпълнение на определени ангажменти за покриване на натрупани задължения от НЕК ЕАД към централите, които към настоящия момент не са изпълнени. За да не се натрупа дефицит в обществения доставчик до влизане в сила на окончателното споразумение между страните, в цената за задължение към обществото е включена временна компенсация, отчитаща разликата в сега действащите цени за разполагаемост на „Ей и Ес – 3С Марица Изток 1” ЕООД и „Контур Глобал Марица Изток 3” АД и новодоговорените. В цените за енергия на двете дружества са включени разходи за въглеродни емисии от 14,85 лв./MWh, изчислени на база средна отчетна цена на CO<sub>2</sub> квоти за 2014 г. в размер на 5,84 евро/т.CO<sub>2</sub>, получена въз основа на средномесечни отчетни цени за 2014 г. по данни от Европейска енергийна борса (European Energy Exchange): <http://www.eex.com/en/market-data/emission-allowances/auction-market/european-emission-allowances-auction/european-emission-allowances-auction-download>.

Количествата и разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, са изчислени на база отчетни данни за производството за 2014 г., предоставени от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) и НЕК ЕАД. С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията по ЗЕВИ. Съгласно изменението на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) общественият доставчик, съответно крайните снабдителите, изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. В съответствие с изложените факти и обстоятелства, са редуцирани количествата електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници, които НЕК ЕАД е длъжен да изкупува. Количествата електрическа енергия по чл. 31, ал. 5, т. 2 от ЗЕВИ са остойностени по цена в размер на 7 лв./MWh, като при формирането на цената, по която НЕК ЕАД, в качеството на обществен доставчик, продава електрическа енергия на крайните снабдителите са отразени 15% от общото количество електрическа енергия, произведена над определеното нетното специфично производство. Това е обосновано, тъй като съгласно чл. 31, ал. 12 от ЗЕВИ, производителите на електрическа енергия от ВИ могат да продават количествата, надхвърлящи тези по чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ на свободния пазар.

При определяне на разходите за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени са взети предвид и изискванията на § 18 от Преходните и

заклучителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 56 от 2015 г.).

В резултат на гореизложените аргументи количествата и разходите на обществения доставчик за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници са определени, както следва:

|   | Електрическа енергия, произведена от ВИ                                                                                                                                                                                                                        | Количество,<br>MWh | Разходи,<br>хил. лв. |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------|
| 1 | Електрическа енергия от ВИ, изкупувана по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР | 3 681 386          | 1 005 333            |
| 2 | Електрическа енергия от ВИ, изкупувана по реда на чл. 31, ал. 5, т. 2 от ЗЕВИ                                                                                                                                                                                  | 50 295             | 352                  |
| 3 | Електрическа енергия от ВИ, продавана на свободния пазар по реда на чл. 31, ал. 12 от ЗЕВИ                                                                                                                                                                     | 285 007            |                      |

Количествата и разходите за изкупуване на електрическа енергия от производители с високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия са отчетени в съответствие с Решение № Ц – 25 от 30.06.2015 г. на КЕВР.

Компонентата за дейността „обществена доставка на електрическа енергия” е формирана съгласно изискванията на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ, според която същата се определя в размер до 3 на сто от утвърдената средна покупна цена за енергия на дружеството. Надценката е запазена на нивото, утвърдено с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. в размер на 2,29% от покупната цена за енергия на НЕК ЕАД или 3,29 лв./MWh.

#### 4. Цена за задължения към обществото

Цената за задължения към обществото е формирана въз основа на разходи, отразяващи разликата между пазарната цена на електрическата енергия и цените, по които общественият доставчик ще изкупува електрическа енергия по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ през новия ценови период; разходи за компенсиране на разходи за периода 01.07.2012 г. - 31.07.2013 г. на обществения доставчик от Методиката за компенсиране на разходи за задължително изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници; разходи, произтичащи от наложени задължения, свързани със защитата на обекти, представляващи критична инфраструктура в енергетиката, разходи за компенсиране на разликата между цените, които общественият доставчик ще заплаща по ДДИЕ до влизане в сила на предвиденото със споразуменията от 08.04.2015 г. изменение на цените за разполагаемост, компенсация на обществения доставчик за предвидените в Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници.

Необходимите приходи от цената за задължения към обществото са намалени с очакваните приходи от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, създаден по чл. 36б, ал. 1 от ЗЕ за управление на средствата за покриване на разходите, извършени от обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а, определени с решение на Комисията, включително за минали регулаторни периоди. Плащанията към обществения доставчик за покриване на разходите със средства от фонда са оценени на 437 000 хил. лв., като включват приходите, получени от търговете на квоти за емисии на парникови газове, предвидени в Закона за опазване на околната среда, постъпленията от продажбата на енергия от възобновяеми източници, постъпили от договори за статистическо прехвърляне по ЗЕВИ и приходите съгласно чл. 36е от ЗЕ. Размерът на тези приходи от продажба на квоти емисии е оценен на около 226 000 хил. лв., като са взети предвид постъпленията от началото на годината до средата на месец май 2015 г. в размер

на 87 млн. лв. и прогнозата за нарастване на борсовите цени на тон CO<sub>2</sub>. Въз основа на прогнозата за следващия ценови период за вътрешното потребление на електрическа енергия и електрическата енергия за износ, обвързана с производството на електрическа енергия, приходите във фонда по чл. 36е от ЗЕ са оценени на 211 000 хил. лв.

Разходите на обществения доставчик, които фондът следва да покрива са представени в следващата таблица:

| <b>Разпределение на приходите от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“</b> |                                                                                                                                                                                                                |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                                                                                     | Разходи на обществения доставчик                                                                                                                                                                               | хил. лв. |
| 1                                                                                   | Компенсация на разходи на ОД от Методиката за ЗЕ за периода 01.07.2012-31.07.2013 г.                                                                                                                           | 79 500   |
| 2                                                                                   | Разходи за компенсиране на разликата между цените, които общественият доставчик ще заплаща по ДДИЕ до влизане в сила на предвиденото със споразуменията от 08.04.2015 г. изменение на цените за разполагаемост | 89 375   |
| 3                                                                                   | Компенсация на обществения доставчик за предвидените в Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници отстъпки от компонентата за зелена енергия                 | 97 857   |
| 4                                                                                   | Компенсация на обществения доставчик за дължимата от производителите със сключени ДДИЕ вноса по чл. 36е от ЗЕ                                                                                                  | 51 854   |
| 5                                                                                   | Средства от фонда за намаляване на цената за задължения към обществото                                                                                                                                         | 118 414  |

Разходите на обществения доставчик, които следва да се покрият от цената за задължения към обществото, са представени в следващата таблица:

| <b>Разходи на обществения доставчик, които следва да се покрият от цената за задължения към обществото</b> |                                                                                                                                      |                                 |                                                        |                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
|                                                                                                            |                                                                                                                                      | Количество електрическа енергия | Разходи за електрическа енергия по преференциална цена | Некомпенсирани разходи на обществения доставчик |
|                                                                                                            |                                                                                                                                      | MWh                             | хил.лв.                                                | хил.лв.                                         |
| 1                                                                                                          | ТЕЦ „Ей и Ес Марица Изток 1”                                                                                                         | 3 653 047                       | 492 913                                                | 226 241                                         |
| 2                                                                                                          | ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3”                                                                                                   | 4 593 886                       | 442 400                                                | 107 046                                         |
| 3                                                                                                          | ВЕИ                                                                                                                                  | 3 681 386                       | 1 005 333                                              | 736 592                                         |
| 4                                                                                                          | Центрели с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия                                                               | 3 210 516                       | 519 594                                                | 285 226                                         |
| 5                                                                                                          | Разходи съгласно чл.35, ал.1 и ал.2, т.4 от ЗЕ за компенсиране на разходи свързани с обекти, представляващи критична инфраструктура  |                                 |                                                        | 3 521                                           |
| 8                                                                                                          | Приходи от Фонд "Сигурност на електроенергийната система" за намаляване на цената за задължения към обществото                       |                                 |                                                        | - 118 414                                       |
| 9                                                                                                          | <b>Некомпенсирани разходи на обществения доставчик, които следва да се покрият от приходите от цена за задължения към обществото</b> |                                 |                                                        | <b>1 240 213</b>                                |

Некомпенсираните разходи на НЕК ЕАД за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство и съгласно сключените ДДИЕ по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ, се формира като разлика между реалните разходи за изкупуване на тази електрическа енергия и приходите, които общественият доставчик би получил, ако реализира тези количества по пазарна цена. За целите на ценообразуването е приета средногодишна пазарна цена от 73,00 лв./MWh, съобразена с продуктите, които НЕК ЕАД предлага на пазара на електрическа енергия. Посочената цена е изчислена като са взети предвид и отчетни данни от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за постиганата среднопретеглена продажна цена на свободния пазар за 2014 г., както и среднопретеглена годишна цена на румънската борса OPCOM и унгарската борса NUPX, получени въз основа на среднопретеглени месечни отчетни цени

за 2014 г., с отразени резултатите от годишните търгове за преносни способности (капацитети) на румънско-българска граница.

Съгласно чл. 35, ал. 5 и чл. 100, ал. 3 от ЗЕ тези разходи се разпределят по прозрачен начин между всички крайни клиенти, включително ползващите електрическа енергия от внос, присъединени към електроенергийната система, оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи. Цената за задължения към обществото се изчислява върху цялото потребление на електрическа енергия в страната и се заплаща от всички крайни клиенти, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, като за клиентите на регулирания пазар е включена в цената за активна енергия на крайните снабдители, а за клиентите на свободния пазар като добавка към договорената цена на електрическата енергия.

На основание чл. 4, ал. 2, т. 21 от ЗЕ, министърът на енергетиката съвместно с министъра на финансите и министъра на икономиката издава наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, съгласно Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014 г. - 2020 г. (Насоките, ОВ, С 200/1 от 28 юни 2014 г.). Според Насоките целта на подпомагането е да бъде преодолявана при определени предприятия неконкурентоспособността им вследствие на по-големите разходи за подкрепа на енергията от възобновяеми източници.

Във връзка с горното, с писмо с вх. № Е-03-17-52 от 29.07.2015 г. от Министерството на енергетиката е представен проект на Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници (проект на Наредба). Съгласно § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби от проекта на Наредба, Наредбата влиза в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия относно съответствието му с Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014-2020 г. и първият годишен ценови период, за който се прилага, е периодът, започващ от 1 август 2015 г.

Проектът на Наредба предвижда на предприятия, включени в списъка на сектори по приложение към същия, да бъде предоставяна помощ под формата на отстъпка от компонентата за разпределение на разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, като част от цената, определена по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ (арг. от чл. 2 във връзка с чл. 3 от проекта на Наредба).

Според чл. 4, ал. 1 от проекта на Наредба, горните предприятия ползват отстъпка от компонентата за разпределение на разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници като част от цената, определена по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, през съответния ценови период от една година, както следва: за количества между 10 ГВтч и 30 ГВтч – отстъпка в размер на 50%; за количества над 30 ГВтч – отстъпка в размер на 85%.

Съгласно § 3, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби от проекта на Наредба, условията на Наредбата, относими към цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, могат да се заложат в ценовото решение на КЕВР за утвърждаване на цени в сектор „Енергетика“ за регулаторния/ценови период, започващ от 1 август 2015 г., като помощта, предвидена в чл. 2, се предоставя след произнасяне на Европейската комисия с положително решение относно съвместимостта ѝ с вътрешния пазар. В тази връзка и предвид факта, че към момента не е завършила процедурата във връзка с издаването и влизането в сила на Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, по-долу в мотивите на настоящото решение освен цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, са представени и цените, определени в съответствие с условията на проекта на Наредба.

Формирането на компонентата за разпределение на разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, като част от цената за



задължения към обществото и формирането на цената за задължения към обществото е представено в следващата таблица:

| Формиране на цена за задължения към обществото |                                                                                                                                                      |                                       |                       |              |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------|--------------|
|                                                |                                                                                                                                                      | Количество<br>електрическа<br>енергия | Необходими<br>приходи | Цена         |
|                                                |                                                                                                                                                      | MWh                                   | хил. лв.              | лв./MWh      |
| 1                                              | Компонента на цената за задължения към обществото, отразяваща разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници | 32 726 000                            | 736 592               | 22,51        |
| 2                                              | <b>Цена за задължения към обществото</b>                                                                                                             | <b>32 726 000</b>                     | <b>1 240 213</b>      | <b>37,90</b> |

Въз основа на изложеното по-горе Комисията приема, че цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, е 37,90 лв./MWh, в т.ч. компонента, отразяваща разходите за електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници, в размер на 22,51 лв./MWh.

След влизане в сила на Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, предприятията, отговарящи на условията, ще прилагат следните цени за задължения към обществото:

- за количества между 10 000 MWh и 30 000 MWh – 26,65 лв./MWh;
- за количества над 30 000 MWh – 18,77 лв./MWh.

За компенсиране на обществения доставчик, във връзка с прилагането на редуцирани цени съгласно проекта на Наредба са предвидени 97 857 хил. лв. от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Количествата потребена електрическа енергия от дружествата, попадащи в обхвата на проекта на Наредба, са изчислени на база предоставени данни от ЕСО ЕАД и електроразпределителните дружества относно годишната консумация за 2014 г. на електрическа енергия на клиентите присъединени към преносната или съответната разпределителна мрежа, като е предвиден буфер от 3%.

|   |                                                                             | Количество<br>електрическа<br>енергия | Цена    | Приходи |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------|---------|
|   |                                                                             | MWh                                   | лв./MWh | хил.лв. |
| 1 | за количества между 10 000 MWh и 30 000 MWh                                 | 1 284 240                             | 26,65   | 34 219  |
| 2 | за количества над 30 000 MWh                                                | 4 360 185                             | 18,77   | 81 830  |
| 3 | приходи на НЕК ЕАД за количествата по р. 1 и р. 2 без прилагане на отстъпка | 5 644 425                             |         | 213 906 |
| 4 | некомпенсирани разходи на НЕК ЕАД (р.4=р.3-р.1-р.2)                         |                                       |         | 97 857  |

При така заложената ценова рамка на обществения доставчик за следващия регулаторен период са утвърдени приходи в размер на 2 431 564 хил. лв., в т.ч. 1 765 021 хил. лв. от продажба на електрическа енергия на крайните снабдители и 666 543 хил. лв. приходи от цената за задължение към обществото. За сравнение, утвърдените на НЕК ЕАД необходими годишни приходи за ценовия период 01.07.2014–30.06.2015 г. чрез действащите цени са 2 193 млн. лв. или с 239 млн. лв. по-малко. Изменението на чл. 162 от ЗЕ, обн. ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г. и тенденцията за намаляване на цената на природния газ обуславят редуциране на разходите на обществения доставчик с около 130 млн. лв. Изменението на чл. 31, ал. 5 от ЗЕВИ обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г. и § 18, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на закона за енергетиката обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г. предполагат намаляване на разходите на

НЕК ЕАД за електрическа енергия, произведена от ВИ, с около 60 млн. лв. и намаляване на дефицита в НЕК ЕАД с около 429 млн. лв. След отразяване и на приходите на основание чл. 35, ал. 6 от ЗЕ, в размер на 226 млн. лв., приходите от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ оценени на 158 млн. лв. (без дължимата от производителите със сключени ДДИЕ вноска по чл. 36е от ЗЕ), възможността на НЕК ЕАД да участва в организираните от ЕСО ЕАД тръжни процедури за осигуряване на студен резерв с неизползваната, но платима по силата на сключените ДДИЕ, разполагаемост, както и постигнатите споразумения от 08.04.2015 г. между НЕК ЕАД и двете централи с дългосрочни договори за намаляване на цената за разполагаемост на „Ей и Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД с 14% и на „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД със 17%, може да се очаква отчетеният отрицателен финансов резултат от предходната година в размер на 644 млн. лв. да бъде покрит. Предвид принципите на ЗЕ за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, както и осигуряване на балансирано изменение на цените за краен клиент, на този етап не е възможно чрез цените, приложими през ценовия период 01.08.2015–30.06.2016 г. да бъде възстановен целият натрупан общ дефицит в НЕК ЕАД. В този смисъл, в следващите ценови периоди следва да се приложи подходящ механизъм за възстановяване на тези средства както чрез цените на електрическата енергия, така и чрез други регламентирани в националното и европейското законодателство средства, въз основа на анализ на финансовото състояние на обществения доставчик и с оглед недопускане на рязко увеличение на цените на крайните клиенти и дестабилизиране на енергийния сектор.

**Предвид гореизложеното цените, по които НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, продава електрическа енергия, са, както следва:**

– На крайните снабдители за доставка на електрическа енергия на клиентите на регулирания пазар – 116,60 лв./MWh, без ДДС, в т.ч. 3,29 лв./MWh цена за обществена доставка и 37,90 лв./MWh цена за задължения към обществото, при общи необходими годишни приходи – 1 765 021 хил. лв. и енергия 15 137 652 MWh;

– На електропреносното и електроразпределителните предприятия за покриване на технологични разходи по цена от 30,00 лв./MWh, без ДДС, при необходими годишни приходи 119 363 хил. лв. и енергия 3 978 770 MWh;

– Цена за задължение към обществото в размер на 37,90 лв./MWh, без ДДС, в т.ч. компонента, отразяваща разходите за електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници, в размер на 22,51 лв./MWh. Цената за задължения към обществото се заплаща от присъединените към електроенергийната система крайни клиенти на свободния пазар на електрическа енергия, клиентите на доставчика от последна инстанция, електропреносното и електроразпределителните дружества за закупената електрическа енергия за покриване на технологични разходи.

## **„ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД**

**I. Анализ и оценка на предоставената от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) прогнозна информация.**

ЕСО ЕАД е подало заявление с вх. № Е-13-41-15 от 31.03.2015 г. за утвърждаване на цени, като е предложило цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа в размер на 6,77 лв./MWh, без ДДС и цена за достъп до електропреносната мрежа от 1,21 лв./MWh, без ДДС. В резултат на предложените от

дружеството цени общата цена за мрежовите услуги – за достъп и за пренос през електропреносната мрежа, не се променя в сравнение с утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и се запазва в размер на 7,98 лв./MWh, без ДДС.

Таблицата по-долу представя сравнение между предложените от ЕСО ЕАД цени и действащите цени на дружеството:

| Цени                                                                | Утвърдени с Решение<br>№ Ц-12 от 30.06.2014 г.<br>цени, без ДДС<br>(лв./MWh) | Предложени цени,<br>без ДДС от<br>01.08.2015 г.<br>(лв./MWh) | Изменение,<br>% |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------|
| Цена за достъп до електропреносната мрежа                           | 1,36                                                                         | 1,21                                                         | -11,03%         |
| Цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа | 6,62                                                                         | 6,77                                                         | +2,27%          |

### 1. Цена за достъп до електропреносната мрежа

Дружеството е предложило цена за достъп до електропреносната мрежа въз основа на извършен сравнителен анализ на финансовите резултати от дейността „пренос на електрическа енергия“, формирани на база на очакваните приходи от дейността за новия ценови период и разходите, свързани с тази дейност, при отчитане на приложението подход при утвърждаване на цените за достъп и пренос през електропреносната мрежа с Решение № Ц – 12 от 30.06.2014 г.

Съгласно глава пета, раздел втори II („Планиране на бавния третичен (студен) резерв и годишните ремонти. Планиране на общата разполагаемост и прогнозиране на излишъка/недостига на електроенергия“) на Правилата за управление на електроенергийната система (обн. ДВ, бр. 6 от 2014 г.) ЕСО ЕАД следва да определи план за координиране на разполагаемостта и програмите за ремонт на генериращите блокове, в съответствие с коефициента на енергийната адекватност и на оптималния студен резерв, определен съгласно заповедта на министъра на енергетиката по чл. 4, ал. 2, т. 4 от ЗЕ за задължителните показатели за степента на надежност на снабдяването с електрическа енергия и мерките за покриването им. Дружеството посочва, че към датата на подаване на заявлението за утвърждаване на цени не е утвърден размерът на студения резерв, съответно не е провеждало тръжни процедури за закупуване на разполагаемост и студен резерв. В тази връзка е предложило разходите за студен резерв и резерв за допълнителни услуги да са в рамките на утвърдените за периода 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. в размер на 61 320 хил. лв. ЕСО ЕАД отправя искане при утвърждаване на цената за достъп до електропреносната мрежа да бъдат отчетени разходите в съответствие с резултатите от търговете, които ще проведе за закупуване на студен резерв.

Предложените от дружеството стойности на ценообразуващи елементи са, както следва:

1.1. Условно-постоянни разходи – 28 751 хил. лв., в т.ч.:

- разходи за заплати (възнаграждения) – 7 786 хил. лв.;
- разходи за осигуровки – 4 126 хил. лв.;
- разходи за амортизации – 7 475 хил. лв.;
- разходи за ремонт и поддръжка – 494 хил. лв.;
- разходи, пряко свързани с дейността по лицензията – 8 869 хил. лв.

1.2. Разходи за студен резерв – 43 800 хил. лв.;

1.3. Разходи за резерв за услуги – 17 520 хил. лв.;

1.4. Регулаторна база на активите – 36 684 хил. лв.;

1.5. Норма на възвръщаемост – 3,33%;

1.6. Приходи от предоставяне на преносна способност – 41 500 хил. лв.;

1.7. Общо количество електрическа енергия, на база на което ЕСО ЕАД ще реализира приходи – 41 297 200 MWh.

## **2. Цена за пренос през електропреносната мрежа**

ЕСО ЕАД е предложило за утвърждаване цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа в размер на 6,77 лв./MWh, без ДДС. Действащата цена за пренос през електропреносната мрежа е 6,62 лв./MWh, без ДДС, утвърдена с Решение № Ц – 12 от 30.06.2014 г. Предложената цена за пренос за следващия регулаторен период, без ДДС, е с 0,15 лв./MWh по-висока от действащата.

Дружеството е формирало цената за пренос при отчитане на измененията на основни фактори, влияещи значително върху размера ѝ и изходни условия, както следва:

2.1. Прогнозни количества електрическа енергия, въз основа на които ЕСО ЕАД ще реализира приходи - 41 297 200 MWh.;

2.2. Прогнозни условно-постоянни разходи, свързани с преноса на електрическа енергия в размер на 234 112 хил. лв.;

2.3. Разходи за електрическа енергия за покриване на технологичните разходи в размер на 27 180 хил. лв., определени на база 2,31% от общото прогнозно количество електрическа енергия за пренос и действаща към момента цена от 30,00 лв./MWh.;

2.4. Регулаторна база на активите – 1 977 382 хил. лв.;

2.5. Оборотен капитал в размер на 1/8 от утвърдените годишни оперативни парични разходи за лицензионната дейност, без включени разходи за амортизация и разходи за обезценка на несъбираеми вземания - 23 806 хил. лв.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писмо с вх. № Е-13-41-41 от 08.06.2015 г. ЕСО ЕАД е представило становище по доклад и проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Дружеството констатира, че предложената цена за пренос в размер на 7,66 лв./MWh, е с 1,04 лв./MWh по-висока спрямо действащата цена и с 0,88 лв./MWh спрямо предложената от ЕСО ЕАД. Отбелязва, че нарастването на цената е резултат единствено от предвиденото задължение на оператора да заплаща цена за задължение към обществото в размер на 40,21 лв./MWh върху закупената от обществения доставчик електрическа енергия за покриване на технологични разходи по пренос.

ЕСО ЕАД възразява срещу намалението на предложената цена за достъп в резултат на предвидения по-голям размер (41 600 хил. лв.) на приходите от предоставяне на преносна способност (за поевтиняване на тарифата). Във връзка с тази корекция, дружеството посочва, че общият размер на прогнозираните за новия регулаторен период от него приходи от предоставяне на преносна способност по междусистемните електропроводи посредством търгове се оценява на 50 000 хил. лв. Преносният оператор твърди, че в случай на неблагоприятно развитие на пазара на електрическа енергия, породено от ниски цени в региона и неконкурентни цени на енергията с произход Република България, ЕСО ЕАД ще реализира по-ниски приходи от предоставяне на преносна способност по междусистемните електропроводи посредством търгове. Това ще ограничи размера на приходите на оператора във връзка с постигане на две от трите цели по член 16, параграф 6, от Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003, а именно 41 500 хил. лв. за поевтиняване на цената за достъп и 8 500 хил. лв. за поддържане или увеличаване на междусистемните капацитети чрез мрежови инвестиции, по-специално в нови междусистемни електропроводи.

Комисията приема горните аргументи за неоснователни. Прогнозата на дружеството за приходите от предоставяне на преносна способност е на нива значително по-ниски от отчетените през 2014 г., следователно направената прогноза е консервативна,

като риска от неблагоприятно развитие на пазара на електрическа енергия, породено от ниски цени в региона и неконкурентни цени на енергията с произход Република България е отчетен. Извършената корекция представлява само 0,02% от прогнозната стойност на приходите от предоставяне на преносна способност и не следва да окаже негативно влияние върху финансовото състояние на дружеството.

На следващо място, дружеството отбелязва, че прогнозата на ЕСО ЕАД за вътрешното потребление на електрическа енергия включва и работа на ПАВЕЦ в помпен режим в размер на 810 000 MWh. В тази връзка счита, че КЕВР следва да определи по какъв начин да се третира ПАВЕЦ. Изразена е позиция, че ако ПАВЕЦ не се разглежда като консуматор, количеството електрическа енергия, доставено за продажба на територията на страната и за износ, следва да се намали с 810 000 MWh от 41 297 200 MWh на 40 487 200 MWh. В случай, че тази корекция не бъде извършена, и че цена за достъп и за пренос от ПАВЕЦ не следва да се събира, ЕСО ЕАД ще реализира загуба от 7 177 хил. лв.

Комисията приема горното твърдение за неоснователно. Съгласно представените от ЕСО ЕАД данни със заявление с вх. № Е-13-41-15 от 31.03.2015 г., количеството електрическа енергия потребено в страната, за което се дължи цена за достъп и пренос за 2014 г., т.е. без включена работа на ПАВЕЦ в помпен режим, е 41 157 159 MWh, от които 31 655 165 MWh потребена електрическа енергия на вътрешния пазар и 9 501 993 MWh износ. Намалването на представената от дружеството прогноза с 810 000 MWh при запазване на количествата електрическа енергия за износ на нивата от предходния регулаторен период, би довело до намаляване на вътрешното потребление с 2%, което е в противоречие както с твърдението на ЕСО ЕАД за прогнозен ръст в потреблението в страната с 1,6%, така и с отчетения ръст на БВП с 2% за първото тримесечие на 2015 г. спрямо същия период на 2014 г. и с 0,9% спрямо четвъртото тримесечие на 2014 г.

### III. Ценообразуващи елементи

#### 1. Цена за достъп до електропреносната мрежа

Въз основа на извършен анализ на информацията, съдържаща се в заявлението за утвърждаване на цени, Комисията е извършила корекция на заявените от дружеството условно-постоянните разходи в размер на 28 751 хил. лв. на 27 560 хил. лв., отразяваща поетия ангажимент от принципала на дружеството – Министерство на енергетиката, за провеждане на политика за съкращаване на административните разходи в държавните предприятия от сектор „Енергетика“ с 10%.

Комисията приема за обосновано да бъде признат размер на ценообразуващите елементи, формиращи цената за достъп до електропреносната мрежа, както следва:

| Цена за достъп |                                                |         |                                  |
|----------------|------------------------------------------------|---------|----------------------------------|
| №              | ПОЗИЦИЯ                                        | Мярка   | 01.08.2015 г. –<br>30.06.2016 г. |
| 1              | 2                                              | 3       | 4                                |
| 1              | Разходи за студен резерв                       | хил.лв. | 61 320                           |
| 2              | Разходи за резерв за услуги                    | хил.лв. |                                  |
| 3              | Условно-постоянни разходи                      | хил.лв. | 27 560                           |
| 4              | Възвръщаемост                                  | хил.лв. | 1 223                            |
| 5              | Приходи от предоставяне на преносна способност | хил.лв. | -41 600                          |

|   |                                                                           |                |             |
|---|---------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------|
| 6 | Необходими приходи за достъп до електропреносната мрежа                   | хил.лв.        | 48 503      |
| 7 | Общо продадена електрическа енергия на територията на страната и за износ | MW*h           | 41 297 200  |
| 8 | <b>Цена за достъп до електропреносната мрежа, без ДДС</b>                 | <b>лв./MWh</b> | <b>1,17</b> |

## 2. Цена за пренос през електропреносната мрежа

Въз основа на извършен анализ на информацията, съдържаща се в заявлението за утвърждаване на цени, Комисията е извършила корекция на заявените от дружеството условно-постоянните разходи в размер на 234 112 хил. лв. на 225 259 хил. лв. Посочената корекция отразява предприетите действия от принципала на дружеството – Министерство на енергетиката, за провеждане на политика за съкращаване на административните разходи в държавните предприятия от сектор „Енергетика“ с 10%, за който Комисията е информирана с писмо с вх. № Е-03-17-51 от 29.07.2015 г.

Комисията приема за обосновано да бъде признат размер на ценообразуващите елементи, формиращи цената за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа, както следва:

| Цена за пренос |                                                                                            |                |                                  |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------|
| №              | ПОЗИЦИЯ                                                                                    | Мярка          | 01.08.2015 г. –<br>30.06.2016 г. |
| 1              | 2                                                                                          | 3              | 4                                |
| 1              | Условно-постоянни разходи                                                                  | хил.лв.        | 225 259                          |
| 2              | Възвръщаемост                                                                              | хил.лв.        | 21 747                           |
| 3              | Технологични разходи по преноса                                                            | хил.лв.        | 61 515                           |
| 4              | Технологични разходи, свързани с пренос на електрическа енергия по електропреносната мрежа | MWh            | 906 000                          |
| 5              | Приходи от реактивна енергия                                                               | хил.лв.        | -3 500                           |
| 6              | Необходими приходи за дейността пренос                                                     | хил.лв.        | 305 020                          |
| 7              | Общо продадена електрическа енергия на територията на страната и за износ                  | MWh            | 41 297 200                       |
| 8              | <b>Цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа, без ДДС</b>        | <b>лв./MWh</b> | <b>7,39</b>                      |

Във връзка с гореизложеното цените са, както следва:

– **Цена за достъп до електропреносната мрежа в размер на 1,17 лв./MWh, без ДДС, при необходими годишни приходи 48 503 хил. лв. и общо продадена електрическа енергия на територията на страната и за износ 41 297 200 MWh.**

– **Цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа в размер на 7,39 лв./MWh, без ДДС, общо продадена електрическа енергия на територията на страната и за износ 41 297 200 MWh и необходими годишни приходи 305 020 хил. лв.**

## IV. Цена на ЕСО ЕАД за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия

С Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. на ЕСО ЕАД е утвърдена цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от

слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени – 2,45 лв./MWh, без ДДС.

Със заявление с вх. № Е-13-41-16 от 31.03.2015 г. ЕСО ЕАД предлага за утвърждаване цена за достъп за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени в размер на **5,59 лв./MWh, без ДДС**. В тази връзка ЕСО ЕАД е изложило аргументи, че за периода месец септември 2012 г. – месец юли 2014 г., с цел осигуряване допълнителни резервни мощности, които да балансират динамично променящата се генерация от соларни и вятърни паркове, е извършило допълнителни разходи, които частично са компенсирани от приходите от временните цени за достъп, определени с Решение № Ц-33 от 14.09.2012 г. Дружеството посочва, че след отмяна на отделни части от цитираното решение, е възникнало задължение да анулира начислените на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници суми, което е редуцирало приходите му за 2013 г. и е довело до реализиране на загуба, в допълнение на отчетена такава след данъчно облагане през 2012 г. ЕСО ЕАД твърди, че въпреки постановеното Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г. за определяне на компенсаторни мерки във връзка с разликата между събраните приходи от временните цени за достъп и утвърдената с Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. окончателна цена за достъп в размер на 2,45 лв./MWh, без ДДС, за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, разходите на ЕСО ЕАД за управление на производството от възобновяеми източници за периода, предхождащ Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г., са некомпенсирани. Дружеството посочва също, че при утвърждаване на цена за достъп с Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. е извършена корекция на необходимите приходи с приходи от реактивна енергия в размер на 9 237 хил. лв., която на практика води до прехвърляне на ЕСО ЕАД на над 60% от финансовата тежест за покриване на допълнителните разходи за управление на електроенергийната система, породени от производителите на електрическа енергия от вятърни и фотоволтаични мощности.

Дружеството е формирало предложената цена въз основа на следните изходни параметри:

- разходи за осигуряване на допълнителен резерв за първично и вторично регулиране, свързан с производството на електрическа енергия от ФЕЦ и ВЯЕЦ, формирани на база средночасова разполагаемост 170 MW, остойностени по цена от 10 лв./MW\*h;
- не се предвиждат приходи от реактивна енергия по чл. 7 от НРЦЕЕ, които да доведат до намаляване на цената;
- нормата на възвръщаемост - 6,83%;
- прогнозни количества електрическа енергия, произведена от ФЕЦ и ВЯЕЦ в размер на 2 844 860 MWh.

С последващо писмо с вх. № Е-13-41-32 от 22.05.2015 г. ЕСО ЕАД изменя предложението си в заявлението за утвърждаване на цени, като предлага цена за достъп за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени, в размер на 11,66 лв./MWh, без ДДС.

ЕСО ЕАД е обосновало поисканото увеличение с необходимостта от поетапно компенсиране на извършени разходи в периода месец септември 2012 г. – месец април 2015 г. на стойност 51 786 хил. лв., срещу които от прилагането на Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г. и Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. е реализирало приходи в размер на 17 255 хил. лв.

Според гореизложеното, дефицитът натрупан в дружеството за посочения период е в размер на 34 531 хил. лв., като предложението на ЕСО ЕАД е той да бъде поетапно компенсиран в следващите два регулаторни периода, съответно през новия период и през периода 01.07.2016 г. – 30.06.2017 г., като частта, която следва да бъде отнесена към

първия период е в размер на 17 266 хил. лв.

По силата на чл. 21, ал. 1, т. 8, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 10 от ЗЕ на регулиране подлежи цената за достъп до електропреносната мрежа. Съгласно т. 15 от § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ „достъп“ е правото на ползване на преносната и/или разпределителната мрежи за пренос на електрическа енергия срещу заплащане на цена. Ползватели на мрежите по смисъла на т. 41а от същата разпоредба са както потребителите, така и производителите на електрическа енергия, в това число и производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), ползващи преференциални цени, с оглед на което те също дължат цена за достъп до мрежата.

По силата на чл. 104 от ЗЕ ползвателите на съответната мрежа уреждат чрез сделка взаимоотношенията си с преносното и/или разпределителното предприятие за ползване на мрежите и за преноса на количествата електрическа енергия, постъпили в мрежата или потребени от мрежата.

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 2 от ЗЕ производителите на електрическа енергия са длъжни да сключат договори за достъп с оператора на електропреносната мрежа, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги, които договори са условие за изпълнение на договорите за продажба на електрическа енергия. Доколкото договорът обхваща условията по диспечирането, а от друга страна разходите за него се покриват от цената за достъп, то последната представлява едно от условията на договора за достъп.

Съгласно чл. 12 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), предмет на договорите за достъп е предоставянето на услугата "достъп до електропреносната мрежа" и на системни услуги. Редът, условията и съотношението в заплащането на цените на тези услуги се определят с ПТЕЕ. По аргумент от чл. 12 и чл. 29 от ПТЕЕ, във връзка с понятието за системни услуги съгласно т. 53а от ДР на ЗЕ, цената за достъп до електропреносната мрежа отразява и разходите, които се предизвикват във връзка с управление на електроенергийната система и се отнасят към дейността по цялостно управление и администриране, т.е. и от дейността на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Предвид гореизложеното, на оператора на електропреносната мрежа следва да бъде утвърдена цена за достъп за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, при спазване на принципите по чл. 23 и чл. 31 от ЗЕ, включително и на принципа на справедливо прехвърляне на разходите за системни услуги, в т.ч. допълнителни и спомагателни услуги, студен резерв и за технологични разходи, върху ползвателите на преносната мрежа и при отчитане на дела и характера на производство на електрическа енергия от тези източници, предизвикващи непринудени случайни отклонения и смущения в електроенергийната система, за чието балансиране отговаря операторът на преносната мрежа.

След анализ на заявлението е извършена корекция на предложената норма на възвръщаемост от 6,83% на 3,33% в съответствие с предложената стойност от ЕСО ЕАД в заявление с вх. № Е-13-41-15 от 31.03.2015 г. за утвърждаване на цени за достъп и пренос през електропреносната мрежа, като ценообразуващ елемент при определянето на цената за достъп. Посочената норма на възвръщаемост се прилага само върху оборотния капитал, формиран на база 1/8 от разходите за осигуряване на допълнителен резерв.

Поисканото компенсиране на извършени допълнителни разходи в периода месец септември 2012 г. – месец април 2015 г. на стойност 51 786 хил. лв., срещу които от прилагането на Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г. и Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. дружеството е реализирало приходи в размер на 17 255 хил. лв., Комисията счита за основателно.

ЕСО ЕАД е извършило разходи за допълнителна разполагаемост от 1 362 720 MWh за периода 09.2012 – 07.2013 г. в размер на 46 890 хил. лв. За периода 08.2013 г. – 04.2015



г. е закупило 489 600 MWh на стойност 4 896 хил. лв. Общият разход на оператора за периода 09.2012 г. - 04.2015, който следва да се компенсира чрез прилаганата цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия е в размер на 51 786 хил. лв. Част от тези разходи са компенсирани чрез приходите по Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г., Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. и приходите от реактивна енергия за поевтиняване на цената за достъп на обща стойност 17 255 хил. лв. Размерът на некомпенсираните разходи за допълнителна разполагаемост на дружеството е в размер на 34 531 хил. лв.

С оглед представените отчетни данни и доказателства за необходимостта от купената допълнителна разполагаемост, Комисията счита за обосновано да се извърши поетапно компенсиране на тези разходи в рамките на три регулаторни периода, като за всеки следващ дружеството е необходимо да представя в Комисията подробен отчет за компенсираните разходи, както и информация относно възникнали нови факти и обстоятелства, свързани с компенсаторната мярка.

Дружеството е обосновоало необходимия резерв от 170 MW с увеличение на диапазона за вторично регулиране на фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) и вятърни електрически централи (ВяЕЦ), като за ФЕЦ увеличението на диапазона за вторично регулиране е 9,5 MW на всеки 100 MW инсталирана мощност, а за ВяЕЦ - 7,8 MW на всеки 100 MW инсталирана мощност. ЕСО ЕАД аргументира искането си с характера на производството и потреблението на електрическа енергия, като единен и сложен процес, зависещ от множество фактори – икономическо състояние на страната, метрологични условия, степен на развитие на промишлеността, потребление на населението, аварийност на съоръженията. За постигане баланса на електроенергийната система, ЕСО ЕАД балансира във всеки един момент от време непринудените случайни отклонения, в т.ч. вследствие на аварии, на електрическия товар, производствените мощности и междусистемните обмени. Производството на електрическа енергия от ФЕЦ и ВяЕЦ, за разлика от производството на електрическа енергия от ВЕЦ и централи произвеждащи електрическа енергия от биомаса е с непостоянен характер, тъй като е силно зависимо от променливите метрологични условия и води до увеличаване на разходите за разполагаемост за допълнителни услуги, за пълноценно участие за регулиране на електрическите централи, за разходите за спирания и пускания, както и тези за резерв.

Комисията счита, че при изчислението на необходимия резерв от 170 MW увеличение на диапазона за регулиране, операторът не е взел предвид, че предизвикваните непринудени, случайни отклонения и смущения в електроенергийната система от ФЕЦ и ВяЕЦ много често са кумулативни, т.е могат да се компенсират взаимно, което води до по-малки отклонения и не изисква допълнителни разходи за резерв в посочения размер. Отчетните данни за периода 09.2012-04.2015 г. потвърждават изложеното по-горе, като е видно, че ЕСО ЕАД не е купувало средно за отчетния период по 170 MW допълнителна разполагаемост за всеки час. В тази връзка Комисията приема за икономически обосновано в цената за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители от фотоволтаични електрически централи и вятърни електрически централи да бъдат включени разходи отразяващи 100 MW допълнителен резерв.

Ценообразуващите елементи, формиращи цената за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители от ФЕЦ и ВяЕЦ, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия, са представени в следващата таблица:

| Цена за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия |                                               |         |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------|-------|
| 1                                                                                                                                | Разходи за осигуряване на допълнителен резерв | хил.лв. | 8 760 |

|   |                        |          |           |
|---|------------------------|----------|-----------|
| 2 | Разходи за компенсация | хил.лв.  | 11 510    |
| 3 | Възвръщаемост          | хил.лв.  | 36        |
| 4 | Необходими приходи     | хил.лв.  | 20 307    |
| 5 | Прогнозни количества   | MWh      | 2 844 860 |
| 6 | Цена за достъп         | лв./ MWh | 7,14      |

**В резултат на гореизложеното цената за достъп до електропреносната мрежа е, както следва:**

– **цена за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 7,14 лв./MWh, без ДДС при необходими годишни приходи 20 307 хил. лв.**

## **ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ ДРУЖЕСТВА И КРАЙНИ СНАБДИТЕЛИ**

### **1. Електроразпределителни дружества**

Съгласно чл. 4, ал. 5 от НРЦЕЕ Комисията с решение определя приложим метод на регулиране за енергийните предприятия, като се ръководи от принципите по чл. 23 и чл. 31 от ЗЕ.

По отношение на енергийните предприятия, които осъществяват дейността „разпределение на електрическа енергия“, от 2005 г. КЕВР прилага метод за ценово регулиране “горна граница на приходи”, като цените за достъп и за пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи са утвърждавани при регулаторни периоди с продължителност, както следва: тригодишен (2005-2008 г.), петгодишен (2008-2013 г.) и двугодишен (2013–2015 г.).

Съгласно чл. 4, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ при метода “горна граница на приходи” регулаторният период е с продължителност от 2 до 5 години, като след проведен регулаторен преглед Комисията утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за първата година от регулаторния период и може да ги изменя в края на всяка ценова година или в края на регулаторния период в съответствие с глава трета от НРЦЕЕ.

Регулаторната практика в Европа показва, че с оглед спецификата на дейността „разпределение на електрическа енергия“ най-подходящият метод за регулиране на цените за достъп и за пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи е методът „горна граница на приходи“. При този метод на регулиране енергийните дружества са мотивирани да работят по-ефективно, тъй като имат възможност да реализират допълнителна възвръщаемост, ако постигнат определените от регулатора целеви показатели. Посоченият метод насърчава бизнес активността и повишава ефективността на работа на регулираните дружества, тъй като е свързан с определяни от регулатора показатели за качество и критерии за изпълнението им. Последното е инструмент за осъществяване на регулаторна политика в защита на интересите на клиентите, тъй като необходимите приходи на енергийните предприятия за всеки ценови период се коригират в зависимост от изпълнението на показателите за качество на енергията и за качество на обслужването през предходната година (аргумент от чл. 8 от НРЦЕЕ). Основната цел на регулирането на цените чрез метода “горна граница на приходи” е създаването на стимули за енергийните предприятия да намаляват своите разходи. Това се постига чрез определяне на приходи, респективно цени, които енергийното предприятие следва да получава за период от няколко години, независимо от размера на разходите, които прави през този период. В тази връзка стимулите предоставят

на регулираното предприятие възможност да управлява свободно доходността от дейността си по време на определения регулаторен период. Утвърждаването на необходимите годишни приходи за дейността за първата година от регулаторния период и тяхното изменение само с корекционните фактори през останалите ценови години на регулаторния период осигурява по-голяма прогнозируемост и инвестиции, насочени към постигане на целевите показатели, които да гарантират оптимизиране на разходите и подобряване ефективността на работата на дружествата.

При отчитане на горните аргументи, с оглед осигуряване на устойчивост на ценовото регулиране и предвид принципите по чл. 23 и чл. 31 от ЗЕ е обосновано по отношение електроразпределителните дружества да бъде продължено ценовото регулиране чрез метода „горна граница на приходи“. В тази връзка при определяне на продължителността на следващия регулаторен период на тези дружества следва да бъдат взети предвид обстоятелствата: По-продължителен срок на регулаторния период би довел до по-голяма стабилност и прогнозируемост за електроразпределителните дружества и за крайните клиенти. От друга страна, по-кратък регулаторен период ще създаде възможност Комисията да провежда по-ефективен контрол върху електроразпределителните дружества по отношение на извършените разходи за осъществяване на лицензионната дейност по вид, обем и стойност, обема на извършените инвестиции, да прави оценка на постигнатия икономически ефект и влиянието му върху ефективността на работа и показателите за качество, изменението на потреблението на електрическа енергия, влиянието на промените в икономическите условия в страната и др.

С оглед гореизложеното е обосновано следващият регулаторен период за електроразпределителните дружества да бъде с продължителност 3 години. По този начин се балансират стимулите на електроразпределителните дружества и рисковете, произтичащи от по-продължителен регулаторен период, както за дружествата, така и за крайните клиенти.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 4, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ е проведен регулаторен преглед, въз основа на който да бъдат утвърдени цени и необходими годишни приходи на електроразпределителните дружества за първата година от четвъртия регулаторен период.

Начинът на определяне на ценообразуващите елементи, формиращи цените за достъп и за пренос през електроразпределителните мрежи, е регламентиран в раздел I „Ценообразуващи елементи“ на глава втора на НРЦЕЕ.

Съгласно чл. 9 от НРЦЕЕ необходимите годишни приходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“ включват признатите от Комисията икономически обосновани разходи и възвръщаемост на капитала, изчислени по следната формула:

$$НП = P + (РБА * НВ),$$

където:

*НП* - необходими годишни приходи;

*P* - годишните разходи за дейността по лицензията;

*РБА* - призната от Комисията регулаторна база на активите;

*НВ* - определената от Комисията норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период.

След анализ на постигнатите резултати от електроразпределителните дружества във връзка с утвърдените им за ценовия период 2014 г. – 2015 г. необходими годишни приходи, респективно цени, е обосновано по отношение на формирането на ценообразуващите елементи да бъде приложен общ подход, както следва:

**1.1. Експлоатационни и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“**

Предложените от дружествата разходи в тази група са коригирани, като е приложен индивидуален подход към всяко дружество въз основа на отчетните данни на разходите по икономически елементи за ценовите години от третия регулаторен период.

### **1.2. Технологични разходи при разпределение на електрическа енергия**

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 19 от ЗЕ Комисията определя максимални размери на технологичните разходи на електрическа енергия, които могат да бъдат признати при ценовото регулиране при разпределение на електрическа енергия съгласно методика или указания, приети от Комисията. С решение по Протокол № 69 от 10.05.2012 г. КЕВР е приела Методика за определяне на допустимите размери на технологичните разходи на електрическа енергия при пренос и разпределение на електрическа енергия. Съгласно т. 7 от тази методика за целите на ценообразуването Комисията определя средногодишни технологични разходи за всяка ценова година от регулаторните периоди на отделните енергийни предприятия след проведено текущо наблюдение. С решение по Протокол № 207 от 19.12.2013 г., т. 6, Комисията е приела допустими нива на технологичните разходи за третия регулаторен период на електроразпределителните дружества, както следва:

- „ЧЕЗ Разпределение България“ АД – 8%;
- „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД – 8%;
- „Енерго-Про Мрежи“ АД – 9%;
- „ЕРП Златни пясъци“ АД – 5%.

Приложено към заявленията на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД са постъпили анализи на пределните годишни технологични разходи за разпределение и доставка на електрическа енергия през мрежата. Анализите са разработени съответно от „ТУ – София Технологии“ ЕООД и „Елконтрол“ ООД. В изводите и на двата доклада, които се препокриват напълно, се посочва несъгласието на разработчиците за определения от Комисията пределен размер на технологичните разходи. В докладите се посочва, че технологичните разходи в разпределителните мрежи зависят от изменението на товарите на потребителите, които се изменят в широки граници, както и от случайния характер на физическите процеси в сложните разпределителни мрежи и не могат да се определят експертно. Надеждна методика може да бъде разработена, въз основа на обширна информация за товарите и режимите, която изисква специално изследване, което да посочи и необходимите по-модерни средства за измерване, регистриране и комуникация както и апаратно и програмно осигуряване. В становищата се посочва още, че нивото на технологичните разходи при доставка на потребителите с електроенергия зависи от системата за измерване. При анализа на данните в докладите са взети предвид допустимите технологични разходи на всички съседни на България държави с изключение на Република Гърция. Съгласно изводите в представените становища оптималното ниво на технологичните разходи за разглежданите дружества е в размер по-висок от реално отчетените от тях през базисната година. Комисията счита, че експертните становища на „ТУ – София Технологии“ ЕООД и „Елконтрол“ ООД не следва да се вземат предвид, тъй като фактът, че по-ниско ниво на технологични загуби е реално отчетено, противоречи на твърденията в становищата. Следователно, Комисията счита, че нива на технологичните загуби, които са по-ниски от тези, посочени в анализите, могат реално да бъдат постигнати. Това заключение се потвърждава от експертното становище с вх. № Е-12-00-1201 от 18.12.2013 г. на Научно-техническия съюз на енергетиците в България, което подкрепя заложените от Комисията целеви стойности на технологичните разходи.

При определянето на пределните стойности на технологичните разходи, Комисията анализира статистическа информация за технологичните разходи на всяко енергийно дружество и тенденцията за намаляването им, като се взема предвид размерът на инвестициите, направени в подмяна на средства за търговско измерване и изнасяне на електромерни табла. Отчитат се и възможностите за намаляване на технологичните разходи в резултат на реализиране на одобрените от Комисията инвестиции за всяко енергийно предприятие. Допустимият размер на технологичния разход се определя и при

съпоставка на данни за технологичните разходи в мрежи на съседни държави членки на Европейския съюз.

Отчетните данни за технологичните разходи по преноса на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи за третия регулаторен период са следните:

| Дружество                                  | 2013 г. | 2014 г. | Изменение |
|--------------------------------------------|---------|---------|-----------|
| „ЧЕЗ Разпределение България” АД, %         | 11,98   | 11,59   | -3,26%    |
| „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД, % | 10,80   | 10,12   | -6,30%    |
| „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД %                    | 14,14   | 13,08   | -7,50%    |

По смисъла на т. 64 от § 1 на Допълнителните разпоредби на ЗЕ технологични разходи са разходите на електрическа енергия, които са присъщи на технологичния процес на нейното производство, пренос и разпределение.

Загубите в електроразпределителната мрежа се делят на технически загуби и нетехнически (търговски) загуби на електрическа енергия. Техническите загуби са загуби на електрическа енергия в електроразпределителните мрежи, които се получават при преноса и трансформирането. Размерът на технологичните разходи зависи от следните фактори:

- сечение на проводниците (електропроводи, кабелни линии и др.);
- нива на напрежение (ниско, средно или високо);
- качества на използваните материали;
- технико-икономически показатели на конструкцията на съоръженията – оразмеряване на трансформаторите, качеството на изолацията на проводниците и др.;
- брой на трансформациите и разстоянията, на които се пренася електрическата енергия;
- количества пренасяна електрическа енергия и товаровия профил на потребителите;
- компенсация на реактивната мощност;
- организация и управление на техническата експлоатация на електроразпределителните системи.

Нетехническите (търговски) загуби са загуби на електрическа енергия, които възникват в резултат на неточно измерване на количествата електрическа енергия чрез неизправни средства за търговско измерване и/или кражби на електрическа енергия.

Електроразпределителните дружества са представили отчети за изпълнението на инвестиционните програми за 2013 г. и 2014 г., както и данни за инвестираните средства за намаляване на технологичните разходи, обобщени, както следва:

| Дружество                               | 2013 г.    |                                          |                        | 2014 г.    |                                          |                          |
|-----------------------------------------|------------|------------------------------------------|------------------------|------------|------------------------------------------|--------------------------|
|                                         | Инвестиции | Инвестиции за намаляване на техн. разход | % от общите инвестиции | Инвестиции | Инвестиции за намаляване на техн. разход | % от общите инвестиции и |
| „ЧЕЗ Разпределение България” АД         | 109 067    | 19 634                                   | 18,00%                 | 49 483     | 17 755                                   | 35,88%                   |
| „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД | 66 541     | 2 569                                    | 3,86%                  | 79 846     | 2 739                                    | 3,43%                    |

|                       |        |       |        |       |       |        |
|-----------------------|--------|-------|--------|-------|-------|--------|
| „Енерго-Про Мрежи“ АД | 19 726 | 6 422 | 32,56% | 7 899 | 1 762 | 22,31% |
|-----------------------|--------|-------|--------|-------|-------|--------|

Направените инвестиции средно за 2013 г. и 2014 г. са:

- „ЧЕЗ Разпределение България“ АД - в размер на 79 275 хил. лв., от които 18 695 хил. лв. или 24% са за намаляване на технологичните разходи;
- „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД – в размер на 73 194 хил. лв., от които 2 654 хил. лв. или 4% са за намаляване на технологичните разходи;
- „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД – в размер на 13 812 хил. лв., от които 4 092 хил. лв. или 30% са за намаляване на технологичните разходи.

Направените инвестиции от дружествата са свързани с изграждане на нови трафопостове, подмяна на електропроводи и кабелни линии, изнасяне на електромерни табла и подмяна на средства за търговско измерване, което е довело до намаляване на техническите и нетехническите загуби на електрическа енергия. Основната част от инвестициите са насочени към измервателни уреди: при „ЧЕЗ Разпределение България“ АД 27 164 хил. лв. общо за периода, при „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД - 31 014 хил. лв. общо за периода, при „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД - 10 062 хил. лв. общо за периода, от което следва изводът, че дружествата полагат усилия за намаляване на нетехническите загуби, свързани с грешки в измерването и кражби на електрическа енергия.

За разглеждания период дружествата са постигнали намаляване на технологичния разход съответно „ЧЕЗ Разпределение България“ АД с 3,26%, „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД с 6,30%, „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД със 7,05%.

За регулаторния период 2015–2018 г. в регулаторната база на активите ще бъдат включени заявените от дружествата инвестиции, свързани с намаляване на технологичните разходи, общо за периода: за „ЧЕЗ Разпределение България“ АД в размер на 33 746 хил. лв; за „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД в размер на 72 981 хил. лв.; за „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД в размер на 62 539 хил. лв. В тази връзка предвид значително увеличениите, заявени от дружествата средства за инвестиране с цел намаляване на технологичните разходи и при отчитане на ниските нива на тези инвестиции през третия регулаторен период, постигнатите резултати за 2014 г. спрямо 2013 г. и на факта, че инвестициите през 2014 г. ще покажат резултат през 2015 г., е обосновано да се приеме, че резултатите от оптимизацията на технологичните разходи при преноса на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи през следващия регулаторен период ще бъдат значително по-добри.

Изследван е размерът на технологичните разходи за мрежи СрН и НН в близки държави - членки на Европейския съюз, като е установено, че признатият от националните регулаторни органи размер на технологичния разход в Република Гърция е 6,5%, в Република Румъния е 9,5%, а в Република Хърватия е 8,0%.

В Комисията е постъпило становище с вх. № Е-12-00-1201 от 18.12.2013 г. от експерти на Научно-техническия съюз на енергетиците в България, съдържащо резултати от направено проучване относно възможностите за оптимизиране на технологичните разходи при пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи. Въз основа на представеното становище, информация от Energy Regulators Regional Association (ERRA) относно постигнатите стойности на технологичните разходи в Европа, отчетената при електроразпределителните дружества тенденция за намаляване на технологичните разходи чрез оптимизиране на разходите за изпълнение на дейностите по инвестиционните и ремонтни програми, и въведените системи за управление на качеството може да бъде направен обоснован извод, че за четвъртия регулаторен период не следва да се увеличават признатите нива на технологичните разходи при пренос на

електрическа енергия през електроразпределителните мрежи. В тази връзка размерът на признатите технологични разходи на електроразпределителните дружества за четвъртия регулаторен период следва да бъде:

- за „ЧЕЗ Разпределение България” АД – 8%;
- за „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД – 8%;
- за „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД – 9%;
- за „ЕРП Златни пясъци” АД – 5%.

Разходите за електрическа енергия са изчислени в съответствие с определеното относително тегло на технологичните разходи за ценовия период и са остойностени по пълната регулирана цена на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, към която са прибавени цените за достъп и за пренос през електропреносната мрежа и цената за задължения към обществото.

### 1.3. Разходи за амортизации

Средните разходи за амортизации за четвъртия регулаторен период са определени по следната формула:

$$AM = (AM_1 + AM_2 + AM_3) / 3 - AM_{\phi} + (2,5 * AM_{И1} + 1,5 * AM_{И2} + 0,5 * AM_{И3}) / 3,$$

където:

$AM$  – средни разходи за амортизации през четвъртия регулаторен период;

$AM_1, AM_2, AM_3$  – разходи за амортизации на съществуващите активи през съответната година на регулаторния период;

$AM_{\phi}$  – средна стойност на годишните отчисления на съществуващите активи, придобити по безвъзмезден начин;

$AM_{И1}, AM_{И2}, AM_{И3}$  – разходи за амортизации на инвестициите през съответната година на регулаторния период.

По този начин коректно може да се определи стойността на амортизациите въз основа на конкретния оставащ полезен живот на съществуващите активи за всяка ценова година. За целите на ценообразуването е заложена средно аритметична стойност на разходите за амортизации на съществуващите активи за трите ценови години на четвъртия регулаторен период, като  $AM_1, AM_2$  и  $AM_3$  отразяват разходите за амортизации на съществуващите активи съответно за 2015 г., 2016 г. и 2017 г. При изчисленията на разходите за амортизации на инвестициите за периода 2015 г. - 2017 г. е спазена логиката при изчисляване на средната номинална стойност на инвестициите. Следва да се има предвид, че изчисленията са направени върху нетните инвестиции без инвестициите в активи, придобити по безвъзмезден начин.

### 1.4. Регулаторна база на активите

Съгласно разпоредбата на чл. 13 от НРЦЕЕ регулаторната база на активите, придобити възмездно от енергийното предприятие и пряко свързани с лицензионната дейност, е признатата стойност на активите, върху която енергийното предприятие получава възвръщаемост от вложения капитал, и включва следните елементи:

$$РБА = A - \Phi - AM + OK + И,$$

където:

$РБА$  е регулаторната база на активите;

$A$  - признатата стойност на активите, които се използват и имат полезен живот, определена на базата на цената на придобиването им;

$\Phi$  - стойността на активите, които са придобити чрез финансиране или по безвъзмезден начин, в т.ч. по грантови схеми, дарения, помощи, от клиенти и др.;

*АМ* - амортизацията, определена за регулаторни цели, за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност и изчислена чрез прилагане на линеен метод;

*ОК* - необходимият оборотен капитал;

*И* - размерът на инвестициите, одобрени от комисията.

#### **1.4.1. Балансова стойност на съществуващите активи**

Балансовата стойност на съществуващите активи за четвъртия регулаторен период е определена като елемент от формулата за РБА, а именно:

$$A_B = A - \Phi - AM,$$

където:

*A<sub>B</sub>* – средна балансовата стойност на съществуващите активи за четвъртия регулаторен период;

*A* - признатата стойност на активите, които се използват и имат полезен живот, определена на базата на цената на придобиването им;

*Φ* - стойността на активите, които са придобити чрез финансиране или по безвъзмезден начин, в т.ч. по грантови схеми, дарения, помощи, от клиенти и др.;

*АМ* - амортизацията, определена за регулаторни цели, за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност и изчислена чрез прилагане на линеен метод.

С оглед коректната калкулация на стойността на активите, върху които електроразпределителните дружества ще реализират възвръщаемост през четвъртия регулаторен период, балансовата стойност на активите, която ще бъде включена в РБА за периода, следва да отразява средната стойност на съществуващите възмездно придобити активи за 2015 г., 2016 г. и 2017 г. За целите на изчисляването, балансовата стойност на активите на дружествата към 31.12.2014 г. е коригирана със стойността на амортизационните отчисления към средата на съответните ценови години от четвъртия регулаторен период. В таблицата по-долу са представени стойностите на амортизациите, с които се намалява балансовата стойност на активите за базисната година по ценови периоди:

|         | I ценови период    | II ценови период              | III ценови период                    | Средно за регулаторния период                    |
|---------|--------------------|-------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 2015 г. | $AM_1 - AM_{\Phi}$ | $AM_1 - AM_{\Phi}$            | $AM_1 - AM_{\Phi}$                   | $AM_1 - AM_{\Phi}$                               |
| 2016 г. |                    | $AM_2 - AM_{\Phi}$            | $AM_2 - AM_{\Phi}$                   | $(AM_2 - AM_{\Phi}) * 2/3$                       |
| 2017 г. |                    |                               | $AM_3 - AM_{\Phi}$                   | $(AM_3 - AM_{\Phi})/3$                           |
| ОБЩО    | $AM_1 - AM_{\Phi}$ | $AM_1 + AM_2 - 2 * AM_{\Phi}$ | $AM_1 + AM_2 + AM_3 - 2 * AM_{\Phi}$ | $(3 * AM_1 + 2 * AM_2 + AM_3 - 6 * AM_{\Phi})/3$ |

В тази връзка стойността на амортизацията за регулаторни цели, за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност, следва да се определи по следната формула, която следва логиката на изчисление на стойността на активите:

$$AM = A_B + (3 * AM_1 + 2 * AM_2 + AM_3 - 6 * AM_{\Phi})/3,$$

където:

*A<sub>B</sub>* – стойността на натрупаната амортизация към края на базисната година;

*АМ<sub>1</sub>*, *АМ<sub>2</sub>*, *АМ<sub>3</sub>* - разходи за амортизации на съществуващите активи през съответната година на регулаторния период;

*АМ<sub>Φ</sub>* – стойността на годишните отчисления на съществуващите активи, придобити по безвъзмезден начин.



#### 1.4.2. Среден номинален размер на инвестициите

Средният номинален размер на инвестициите е изчислен съгласно т. 24 от приетите с решение по Протокол № 28 от 20.02.2015 г., т. 5, Минимални изисквания на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране към заявленията за утвърждаване на цени на електрическата енергия на електроразпределителните дружества за първата ценова година на четвъртия регулаторен период (Минималните изисквания), по формулата:

$$I = (2,5 * I_1 + 1,5 * I_2 + 0,5 * I_3) / 3$$

където:

$I$  - среден номинален размер на инвестициите за регулаторния период, хил. лв.;

$I_{1,2,3}$  – прогнозни нетни инвестиции през съответната ценова година, хил. лв.

Прогнозните нетни инвестиции отразяват прогнозната стойност на инвестициите, извършени от електроразпределителните дружества за съответната година, намалени с инвестициите в активи, придобити по безвъзмезден начин, и амортизациите на възмездно придобитите активи.

С оглед точното позициониране на направените инвестиции през годината и коректното им включване в РБА, за целите на ценообразуването се приема, че всички инвестиции за съответната година са извършени по средата на годината и дружествата следва да реализират възвръщаемост само за половината от годината, през която е извършена инвестицията.

|         | I ценова година | II ценова година  | III ценова година       | Средно за регулаторния период             |
|---------|-----------------|-------------------|-------------------------|-------------------------------------------|
| 2015 г. | $0,5 * I_1$     | $I_1$             | $I_1$                   | $2,5 * I_1 / 3$                           |
| 2016 г. |                 | $0,5 * I_2$       | $I_2$                   | $1,5 * I_2 / 3$                           |
| 2017 г. |                 |                   | $0,5 * I_3$             | $0,5 * I_3 / 3$                           |
| ОБЩО    | $0,5 * I_1$     | $I_1 + 0,5 * I_2$ | $I_1 + I_2 + 0,5 * I_3$ | $(2,5 * I_1 + 1,5 * I_2 + 0,5 * I_3) / 3$ |

#### 1.4.3. Необходим оборотен капитал

В съответствие с разпоредбата на чл. 13, ал. 8 от НРЦЕЕ, оборотният капитал, необходим за осъществяване на лицензионна дейност, се определя като 1/8 от утвърдените годишни оперативни разходи за лицензионната дейност, като не се включват разходи за амортизации и разходи за обезценка на несъбираеми вземания.

#### 1.5. Норма на възвръщаемост

Съгласно чл. 14, ал. 1 от НРЦЕЕ Комисията определя норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период, която е равна на прогнозна среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е определената от Комисията целева норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на енергийното предприятие, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в определената целева структура на капитала. В съответствие с т. 25 от Минималните изисквания, Комисията прилага целева капиталова структура от 50% собствен и 50% привлечен капитал.

Стандартната методология за изчисляване на средната претеглена цена на капитала отчита наличието на различни източници на финансиране на енергийните предприятия. Тя се състои от два компонента: цена на собствения капитал и цена на привлечения капитал, които се претеглят спрямо капиталовата структура.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от НРЦЕЕ, нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане се определя по следната формула:

$$NB = D_{СК} * \left( \frac{NB_{СК}}{1 - \frac{ДС}{100}} \right) + D_{ПК} * NB_{ПК} ,$$

където:

$NB$  е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане;

$D_{СК}$  - дялът на собствения капитал в общия капитал;

$NB_{СК}$  - нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане;

$ДС$  - корпоративният данък по ЗКПО, %;

$D_{ПК}$  - дялът на привлечения капитал в общия капитал;

$NB_{ПК}$  - нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, която е в съответствие с пазарната норма.

Следва да се отбележи, че капиталовата структура не влияе съществено върху окончателната стойност на средната претеглена цена на капитала в сравнение с другите компоненти. Това се дължи на факта, че променящо се съотношение на привлечен към собствен капитал води до два противоположни ефекта, които почти напълно се балансират. Съотношението привлечен към собствен капитал променя не само коефициентите на претегляне, но и цената на собствения капитал, тъй като влияе на Бета ( $\beta$ ) коефициента с ливъридж.

При утвърждаването на цените, прилагани от електроразпределителните дружества за втория регулаторен период, Комисията е определила норма на възвръщаемост от 12%, а за третия регулаторен период – 7%, която да покрива специфичния и систематичен риск за инвеститорите.

Средната претеглена цена на капитала представлява възвръщаемостта, която инвеститорите очакват като компенсация за риска, който поемат, инвестирайки в дадено дружество. Тя се състои от два фактора: цена на собствения капитал и цена на привлечения капитал.

За изчисляване на цената на собствения капитал, Комисията прилага международно приетия модел „Ценообразуващ модел на капиталови активи“ (Capital Asset Pricing Model – CAPM).

$$NB_{СК} = \text{Безрискова премия} + \beta * \text{Пазарна рискова премия}$$

### 1.5.1. Безрискова премия

Безрисковата премия представлява референтна стойност за дадена инвестиция, като следва да покрива политическия, инфлационния и валутен риск спрямо чуждите валути. Безрисковата премия от 3,03% представлява дългосрочен лихвен процент (ДЛП) за оценка степента на конвергенция. Премията е от среднопретегления ДЛП за последния 12-месечен период май 2014 г. - април 2015 г. по данни на Българската народна банка.

### 1.5.2. $\beta$ коефициент на активите

Съгласно информацията, публикувана на сайта на Aswath Damodaran - Stern School of Business, безлостовият  $\beta$  коефициент за 2014 г. за дружества в електроенергийния сектор е 0,57. Видно от посочената информация, Damodaran е включил в електроенергийния сектор много разнообразни дружества, в това число производители и търговци на електрическа енергия, както и регулирани дружества. Регулираните дружества е вероятно да имат по-нисък  $\beta$  коефициент. Damodaran цитира и коригирана прогноза за  $\beta$  на активите, като корекцията се основава на предположението, че част от стойността на собствения капитал се състои от парични средства с  $\beta$  стойност, приета за нула. Стойностите, публикувани на сайта, са средно с 0,03 по-високи от реалните за

енергийния сектор. При изчислението по-долу тези факти не са взети предвид, като е използван безлостов  $\beta$  коефициент от 0,57, въпреки че е възможно да се приеме и по-ниска стойност. За сравнение, британският регулатор Ofgem приема стойност от 0,42 на безлостов  $\beta$  коефициент на активите за новия регулаторен период.

Безлостовият отраслов  $\beta$  коефициент, след отчитане на целевата капиталова структура на електроразпределителните дружества (50:50) и размера на данъчната ставка, се преобразува в лостов  $\beta$  коефициент със стойност – 1,08.

### **1.5.3. Пазарна рискова премия**

Пазарната рискова премия представлява рисковата премия за инвестиции в рисково пазарно портфолио, вместо в безрискова облигация. Тя представя системния риск, който не може да бъде елиминиран чрез диверсификация.

Източници за определяне на пазарната рискова премия са публикациите на:

- Aswath Damodaran, който препоръчва стойност от 5,75%;
- Dimson, Marsh and Staunton препоръчва 4,6%;
- Ibbotson Associates посочва стойност от 4,4%.

За сравнение, британският регулатор Ofgem приема стойност от 5,25% за следващия регулаторен период, която стойност е използвана при изчисленията по-долу.

### **1.5.4. Цена на привлечения капитал**

Цената на привлечения капитал представлява сумата от безрисковата премия и рейтинговия корпоративен спред.

Рейтинговият корпоративен спред е допълнителната премия за покриване на специфичния риск, която се добавя към безрисковата премия. Оценката на рисковия профил е база при определяне на рейтинговия корпоративен спред. Като международен стандарт се използва кредитният рейтинг, тъй като той отразява достоверна оценка на риска от външна агенция.

Използваната стойност на рейтинговия корпоративен спред е изчислена чрез изваждане на доходността по облигации с корпоративен рейтинг BBB от доходността по държавни облигации с рейтинг AAA (Германия) на месечна база за 2014 г. и е в размер на 1,39%, по данни от Reuters Eikon.

$$HB_{СК} = 3,03\% + 1,08 * 5,25\% = 8,70\%$$

$$HB_{ПК} = 3,03\% + 1,39\% = 4,42\%$$

$$HB = 0,5 * 8,70\% / (1 - 10\%) + 0,5 * 4,42\% = 7,04\%$$

На база на гореизложените изчисления за първата година от четвъртия регулаторен период, нормата на възвръщаемост за електроразпределителните дружества е определена на 7,04%.

**1.6. Корекция на необходимите годишни приходи на електроразпределителните дружества, отразяваща констатациите в: доклад за извършен одит на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД с вх. № Е-Дк-173 от 12.05.2014 г., приет от ДКЕВР с решение по протокол № 67 от 12.05.2014 г., т. 2., доклад за извършен одит на „ЕВН Електроразпределение“ АД с вх. № Е-Дк-143 от 10.05.2014 г., приет от ДКЕВР с решение по протокол № 67 от 12.05.2014 г., т.1., доклад за извършен одит на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД с вх. № Е-Дк-169 от 12.05.2014 г., приет от ДКЕВР с Решение по протокол № 67 от 12.05.2014 г., т. 3.**

С Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. КЕВР е приложила корекции на необходимите годишни приходи на електроразпределителните дружества, отразяващи констатациите в горесцитираните одитни доклади. Необходимите годишни приходи на „ЧЕЗ Разпределение

България“ АД са намалени с 44 560 хил. лв., на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД с 37 744,5 хил. лв., на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД с 29 855 хил. лв.. Тези корекции отразяват получен допълнителен приход от дружествата в размер на 142 948 хил. лв. за „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, разсрочен за период от 3 години, 195 556 хил. лв. за „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, разсрочен за период от 4 години и 128 491 хил. лв. за „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, разсрочен за период от 4 години, и намален с общата стойност на корекциите с фактора Z за съответното дружество за втория регулаторен период.

С Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. КЕВР е разсрочила корекциите на необходимите годишни приходи на дружествата за съответно 6, 8 и 8 години.

С цел да се даде възможност на електроразпределителните дружества да развиват дейността си и да подобрят качеството на предоставяните услуги, Комисията приема за обосновано посочените корекции да не се прилагат, както и за в бъдеще.

**1.7.** Цените са изчислени в съответствие с Решение № ТЕ-025 от 31.07.2015 г.

**1.8.** В съответствие с чл. 10, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ в цените не са включени разходи за балансиране. С оглед осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и крайните клиенти и предвид необходимостта от справедливо прехвърляне на разходите, свързани с балансиране при осъществяване на дейността „пренос през електроразпределителните мрежи“, Комисията счита за целесъобразно да бъде определен максимално допустим размер на отклонението на дневните почасови прогнозни графици в двете посоки, който може да се включва в общата цена, заплащана от клиентите на разпределителните дружества, а именно: за специалните балансиращи групи на операторите на електроразпределителните мрежи – до 0,5 %.

## **2. Крайни снабдители**

След анализ на постигнатите резултати от електроснабдителните дружества във връзка с утвърдените им за ценовия период 2014 г. – 2015 г. необходими годишни приходи, респективно цени, е обосновано по отношение на формирането на ценообразуващите елементи да бъде приложен общ подход, както следва:

**2.1.** Компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ по чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ следва да бъде запазена в размер на 2,29% от утвърдената средна покупна цена за електрическа енергия.

**2.2.** Необходимите годишни приходи на крайните снабдители за ценовия период отразяват прогнозните разходи за покупка на електрическа енергия за снабдяване на крайните клиенти, изчислени на основата на годишната прогноза за потребление за клиентите, присъединени към съответната мрежа на ниско напрежение, и среднопретеглена цена за енергия. Средно претеглената цена за покупка на електрическа енергия е формирана на база индивидуалните прогнозни количества и цената за закупуване на електрическа енергия от обществения доставчик, считано от 01.07.2015 г.

**2.3.** В цените не са включени разходи за енергийна ефективност по индивидуалните цели за енергийни спестявания.

**2.4.** Цените са изчислени в съответствие с Решение № ТЕ -025 от 31.07.2015 г.

**2.5.** В съответствие с чл. 10, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ в цените не са включени разходи за балансиране.

За прогнозиране почасовата консумация на Крайния снабдител се взимат предвид фактори като температура, почивни и работни дни, дълги празници, сезонност, историческо потребление. Имайки предвид, че с най-голямо влияние върху точността на прогнозата на консумацията на клиентите на крайните снабдители е температурата и това, че дружествата нямат контрол върху точността на синоптичните прогнози е икономически обосновано, с оглед осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и крайните клиенти и предвид необходимостта от справедливо прехвърляне на разходите, свързани с балансиране при осъществяване на дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, да бъде определен максимално допустим размер на отклонението на дневните почасови прогнозни графици в двете посоки, който може да се включва в общата цена на електрическата енергия, заплащана от клиентите на крайния снабдител.

След сравнителен анализ на информацията за реализираните от специалните балансиращи групи на крайните снабдители небаланси в двете посоки излишък и недостиг показват, че на годишна база, за периода 06.2014–02.2015г., средно-претегленото годишно отклонение в прогнозата на консумацията на крайните снабдители е както следва:

| Дружество                            | Излишък | Недостиг |
|--------------------------------------|---------|----------|
| „ЧЕЗ Електро България“ АД            | 2,21%   | 1,79%    |
| „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД | 1,14%   | 1,93%    |
| „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД             | 2,24%   | 4,24%    |

Поради силно изразеният сезонен характер на дейността на „ЕСП Златни пясъци“ ООД за целите на анализа, реализираните от дружеството небаланси не са разгледани.

Видно от изложените по-горе данни, резултатите от реалния отчетен период показват, че нетните физически отклонения, определени с Решение Ц-12 от 30.06.2014 г. в рамките до 1,5 %, не са постигнати от дружествата. В същото време определеният размер на отклонението е целеви и следва да стимулира крайните снабдители към по-точни прогнози, като превишаването на определения от Комисията размер на отклонението да остава за сметка на дружествата. Данните показват, че „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, което е извършило значително по-големи инвестиции, свързани с точността на прогнозата за потреблението на техните клиенти от другите електроразпределителни дружества, постига най-добри резултати, като среднопретеглените стойности на отклоненията са близки до 1,5%, следователно посоченият размер на отклонение е достижим. В тази връзка, Комисията счита, че следва да бъде запазен определеният максимално допустим размер на отклонението на дневните почасови прогнозни графици в двете посоки, който може да се включва в общата цена на електрическата енергия, заплащана от клиентите на крайния снабдител, а именно: за специалните балансиращи групи на крайните снабдители – до 1,5 %.

## **II. Възражения на електроразпределителните дружества и крайните снабдители с електрическа енергия**

Изложените от енергийните предприятия възражения по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ и проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия, могат да бъдат обобщени, както следва:

1. Дружествата възражават по отношение на утвърдения размер на технологичните разходи, като считат, че така утвърденият размер е по-нисък от реално постигнатия размер на технологичните разходи, което ще доведе до негативни финансови последици.

Това възражение на дружествата Комисията счита за неоснователно предвид изложеното в т. 1.2 от общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители с електрическа енергия.

2. По отношение възраженията на дружествата касаещи нормата на възвръщаемост на капитала Комисията счита същите за неоснователни предвид изложеното в т. 1.5 от общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители с електрическа енергия.

3. По отношение на компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ и определената надценка за тази дейност в размер на 2,29% от разходите за покупка на електрическа енергия, дружествата посочват, че липсват мотиви и така определената надценка на крайните снабдители не покрива оперативните им разходи.

Комисията не приема изразените становища за основателни, въз основа на следните аргументи: Анализът на финансовите отчети на дружествата и постигнатите резултати през 2014 г. показват добро финансово състояние и отчетена печалба за годината. Предвид намаленото потребление на регулираната част от пазара на електрическа енергия, Комисията приема, че запазването на надценката за дейността е икономически обосновано. Преминването на голяма част от стопанските потребители към свободния пазар предполага оптимизация на разходите на крайните снабдители, с оглед постигане на равнопоставеност между клиентите, избрали пазара по свободно договорени цени, и клиентите на крайните снабдители, за които цените на електрическата енергия се утвърждават от регулатора. Следва да се има предвид и европейската практика, която показва, че при пълно либерализиране на пазара на електрическа енергия, което предстои да се осъществи и в България, оптимизирането на разходите на снабдителите е от изключителна важност и се случва по естествен път поради минималните маржове на конкурентните пазари.

Комисията възприема общ подход при определянето на надценката на крайните снабдители и обществения доставчик, в размер на 2,29% от разходите за покупка на електрическа енергия.

4. По отношение на разходите за балансиране, дружествата посочват, че тези разходи следва да бъдат включени в необходимите им годишни приходи предвид стартирания балансиращ пазар.

Комисията счита това възражение за неоснователно. Съгласно чл. 10, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ, в състава на признатите от Комисията разходи не се включват разходи, произтичащи от сделки с балансираща енергия, сключени по реда на Правилата за търговия с електрическа енергия. В тази връзка следва да се имат предвид и изложеното по т. 1.8 и т. 2.5 от общия подход.

5. По отношение на разходите за енергийна ефективност, дружествата посочват, че тези разходи произтичат от законови задължения и следва да бъдат включени в необходимите годишни приходи за извършваната лицензионна дейност.

Комисията не приема това възражение за основателно, тъй като разходите на енергийните предприятия за постигане на индивидуалните им цели за енергийни спестявания могат да бъдат признати само при кумулативното наличие на следните предпоставки:

- срещу направените разходи за постигане на индивидуалните цели, енергийното предприятие да не е получило допълнителни приходи от крайните клиенти извън регулираните цени или чрез други механизми и
- направените разходи във връзка с изпълнението на индивидуалните цели да бъдат доказани пред КЕВР като икономически обосновани.

Към настоящия момент посочените по-горе предпоставки не са изпълнени, поради което в необходимите годишни приходи за осъществяване на лицензионната дейност на енергийните предприятия не следва да бъдат включени разходи за енергийна ефективност.

**„ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ”АД**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., цени без ДДС, на „ЧЕЗ Разпределение България” АД са следните:

- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – 0,00668 лв./kWh,
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,02173 лв./kWh,
- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01628 лв./kW/ден,
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00505 лв./kWh.

В таблицата по-долу е представен сравнителен анализ на предложените от „ЧЕЗ Разпределение България” АД цени със заявление с вх. № Е-13-62-209 от 31.03.2015 г. и действащите цени на дружеството:

| „ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ” АД                                                          |                                                           |                          |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------|-----------|
| Цени                                                                                     | Утвърдени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени, без ДДС | Предложени цени, без ДДС | Изменение |
|                                                                                          | лв./kWh                                                   | лв./kWh                  | %         |
| цена за пренос на електрическа енергия през разпределителната мрежа на средно напрежение | 0,00668                                                   | 0,00950                  | +42,22 %  |
| цена за пренос на електрическа енергия през разпределителната мрежа на ниско напрежение  | 0,02173                                                   | 0,03294                  | +51,59 %  |
| цена за достъп до разпределителната мрежа за битови клиенти                              | 0,00505                                                   | 0,00657                  | +30,10 %  |
| цена за достъп до разпределителната мрежа за небитови клиенти (в лв./kW/ден)             | 0,01628                                                   | 0,02311                  | +41,95 %  |

#### **I. Анализ и оценка на предоставената от „ЧЕЗ Разпределение България” АД прогнозна информация:**

| Ценови параметри                                 | Ценови параметри, определени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. | Предложени ценови параметри |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Необходими приходи, в хил. лв. в т.ч.:           | 214 873                                                        | 329 823                     |
| Технологични разходи, в %                        | 8%                                                             | 11,75%                      |
| Норма на възвръщаемост, в %                      | 7%                                                             | 7,4%                        |
| Възвръщаемост, в хил.лв.                         | 34 925                                                         | 47 223                      |
| Прогнозни количества електрическа енергия, в MWh | 9 144 666                                                      | 9 295 480                   |

Исходните данни при изготвяне на ценовото предложение за първата година от четвъртия регулаторен период са, както следва:

1. Предложена стойност на експлоатационните разходи, административните разходи и разходите с общо предназначение за разпределение, без включени разходи за амортизации, е 136 382 хил. лв.;

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е 72 767 хил. лв.;

3. Прогнозна стойност на технологичните разходи по разпределение – 47 006 хил. лв., изчислени при технологичен разход от 11,75% и цена, по която общественият доставчик продава електрическа енергия на електроразпределителните дружества за покриване на технологичните разходи, в размер на 30,00 лв./MWh;

4. Разходи за балансиране – 8 661 хил. лв., в т.ч. разходи за балансиране за предстоящия ценови период – 5 180 хил. лв. и некомпенсирани разходи от предходния ценови период в размер на 3 482 хил. лв.;

5. Компенсации за минали периоди – 17 784 хил. лв., в т.ч.:

– компенсация на възвръщаемост за непризнати инвестиции за 2013 г. – 6 714 хил. лв.;

– компенсация с амортизацията на непризнатите инвестиции за 2013 г. – 3 980 хил. лв.;

– компенсация на възвръщаемост от корекция на РБА с прихода от цени за присъединяване – 7 091 хил. лв.

6. Регулаторна база на активите – 638 151 хил. лв., включваща:

– призната балансова стойност на активите в размер на 589 118 хил. лв.;

– среден номинален размер на инвестициите – 96 552 хил. лв.;

– необходим оборотен капитал – 23 571 хил. лв.;

– балансова стойност на активи, придобити по безвъзмезден начин – 66 596 хил. лв.;

– балансова стойност на активи за извеждане от експлоатация – 4 494 хил. лв.

7. Норма на възвръщаемост на капитала – 7,4%.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писма с вх. № Е-13-62-269 от 05.06.2015 г., вх. № Е-13-62-269 от 22.06.2015 г. и вх. № Е-13-62-273 от 24.06.2015 г., „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е представило становища по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

1. Дружеството не приема запазването на признатото ниво на технологичния разход по мрежата в размер на 8%, като отбелязва, че реалният достигнат размер за 2014 г. възлиза на 11,59%. В доклада не е предвидено компенсиране на финансовите загуби за компанията в резултат на разликата между разходите за закупуване на енергия за покриване на реалните технологични разходи и тези, включени при ценообразуването, които по изчисления на дружеството ще достигнат 32 млн. лева.

„ЧЕЗ Разпределение България“ АД счита, че утвърденият размер на технологичните разходи е в разрез с регулаторната рамка от 2003 г.

Дружеството възразява срещу направената констатация в доклада, че в резултат на повечето инвестиции се очаква значително по-добър темп на намаление на технологичния разход, защото предвидените за инвестиции 34 млн. лева са с 9,7% по-малко в сравнение с предходния регулаторен период и не е възможно с по-малко инвестиции за по-дълъг период от време да се постигнат значително по-добри технологични разходи. Представени са отчетни данни за 2-ри и 3-ти регулаторен период, на база на които дружеството констатира, че динамиката на намалението на технологичните разходи е с 0,5% средногодишно при непрекъснат интензитет на инвестиционните разходи, поради което не е реалистично Комисията да очаква намаление на технологичните разходи за 4-ти регулаторен период с 30,97%. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД счита, че нивото на технологичните разходи не следва да се определя административно, а е необходимо да бъде съобразено с действителното състояние на електроразпределителната мрежа. В тази връзка дружеството смята за достоверен размера от 11,75% на технологичните разходи, получен в приложения анализ към ценовото заявление, като настоява същият да бъде използван при изчисляване на необходимата електрическа енергия за технологичен разход.

Комисията приема възраженията на дружеството за неоснователни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните и



дружества и крайните снабдители. Относно твърдението, че запазването на допустимите нива на технологичните разходи по мрежата в размер на 8% за четвъртия регулаторен период е в разрез с ценовата регулаторна рамка от 2003 г., Комисията счита, че съгласно приватизационните документи и българското право ценовата регулаторна рамка не е задължителна.

Съгласно представената от дружеството експертна външна оценка, изготвена от „ТУ – София Технологии“ ЕООД, оптималното ниво на технологичните разходи за дружеството е в размер на 11,75%. В същото време „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е отчетло реален технологичен разход в размер на 11,59%. Комисията счита, че експертното становище не следва да бъде взето предвид, тъй като отчетеното ниво на технологични загуби (11,59%) е по-ниско от посоченото ниво на технологични загуби в становището. В тази връзка Комисията приема, че е възможно дружеството да постигне нива на технологичните загуби по-ниски от посочените в становището на „ТУ – София Технологии“ ЕООД. Този извод се потвърждава от експертно становище с вх. № Е-12-00-1201 от 18.12.2013 г. на Научно-техническия съюз на енергетиците в България.

2. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД възразява срещу непризнаването на необходимите оперативни разходи в размер на 136 382 хил. Според дружеството непризнаването на заявените допълнителни годишни разходи за ремонт в размер на 10 700 хил. лв. би довело до невъзможност за обезпечаване на дългосрочната поддръжка на мрежата. Дружеството отбелязва, че заявените разходи за експлоатация и поддръжка на мрежата биха му позволили да запази и подобри качеството и сигурността на снабдяването.

Комисията приема изразеното становище за недоказано и неоснователно. Съгласно изискванията на чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ, дружеството следва да представи подробна писмена обосновка за предложените за утвърждаване разходи по вид и стойност. Въз основа на представената информация в заявлението за цени, Комисията е извършила анализ и оценка на разходите по групи за тяхната икономическа обоснованост и целесъобразност. При сравнителен анализ на отчетените резултати от предходния регулаторен период и заявените разходи за предстоящия е установена тенденция към неоснователно повишаване на отделни групи разходи, вместо тяхното оптимизиране. Като цяло през третия регулаторен период „ЧЕЗ Разпределение България“ АД оптимизира разходите си спрямо отчетените през втория, като за предходния ценови период например дружеството заявява оперативни разходи в размер на 109 608 хил. лв., а за настоящия - в противоречие със заявената оптимизация от предходната година - 136 382 хил. лв. (+24,43%).

3. Дружеството възразява срещу намаляването на общите разходи за амортизации с амортизациите на безвъзмездно финансираните активи, използвани за лицензионната дейност. Според „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, в случай че не получава възвръщаемост от тези активи, но ги използва в дейността си, е необходимо на дружеството чрез цените да бъде осигурен капиталов източник за поддържането им. Електроразпределителното дружество подчертава, че нетирането на амортизацията е нов подход от страна на регулатора, който не е описан в НРЦЕЕ или в Минималните изисквания на КЕВР и не следва да бъде възприет в окончателното ценово решение на Комисията. Във връзка с изразеното несъгласие с определените средни амортизационни разходи за четвъртия регулаторен период, дружеството е приложило актуализирана регулаторна справка с изчислена годишна кумулативна амортизация на активите и таблица с преизчислена амортизация към нея, както и справка за стойността на амортизационните отчисления за 2014 г. При така направените изчисления дружеството претендира допълнителни 10 763 хил. лв. към предложените в доклада 54 404 хил. лв. средногодишни амортизационни разходи.

Горните възражения Комисията не приема за основателни, като счита за икономически необосновано и в нарушение на принципите на регулиране, чрез цените клиентите да осигуряват капиталов източник за възстановяването на активи, придобити по безвъзмезден начин. След изтичане на полезния живот на тази група активи и възстановяването им от дружеството, те следва да бъдат включени в регулаторната база на активите и съответно „ЧЕЗ Разпределение България“ АД да получава възвръщаемост върху тяхната балансова стойност, както и капиталов източник за възстановяването им чрез признатите амортизационни разходи.

4. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД отбелязва липсата на становище в доклада относно предложението на дружеството, заявените прогнозни инвестиции за изкупуване на съоръжения от трети лица да се изчисляват при условие, че бъде възможно осигуряването на външно финансиране за тях, което да е договорено при съкратен полезен живот на активите.

В тази връзка следва да се отбележи, че Комисията е включила предложените от дружеството инвестиции в регулаторната база на активите и е приела стойностите на разходите за амортизации на инвестициите, посочени в справка № 4 от заявление с вх. № Е-13-62-209 от 31.03.2015 г., които са изчислени на основата на съкратен срок на амортизациите за активите, придобити от изкупуване на обекти съгласно чл. 21, ал. 5 и ал. 7 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи, следвайки гореописания общ подход. В брутната стойност на инвестициите за четвъртия регулаторен период са предвидени 26 млн. лв. за 2015 г. и 103 млн. лв. за 2016 г., предназначени за изкупуване на енергийни обекти съгласно предявените към 31.12.2014 г. заявления.

5. Във връзка с третия регулаторен период дружеството констатира липса на корекция в доклада по отношение на реализираните, но невзети под внимание инвестиции (и свързаната с тях амортизация). „ЧЕЗ Разпределение България“ АД счита, че неотразяването на тези инвестиции през този регулаторен период противоречи на обещанието, поето от Комисията, че тези инвестиции ще бъдат включени в РБА.

„ЧЕЗ Разпределение България“ АД твърди, че действащите през третия регулаторен период принципи, произтичащи от Указания от 2008 г., използват данните за базовата година и не прилагат средна стойност за периода, предвид което разпределителното предприятие счита, че калкулираната стойност за недовзет приход в заявлението за изменение на цени на дружеството е коректно определена и поддържа своето искане. Дружеството възражава срещу направената в доклада корекция на включените разходи за амортизации за предходния регулаторен период, като една част от мотивите са изложени по-горе и са свързани с разходите за амортизации на безвъзмездни активи, а другата е пряко обвързана с амортизациите на непризнатите активи, създадени по инвестиционен начин. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД счита за неправилно противопоставянето на предявени претенции за компенсация по посочените параграфи и надвзет приход, получен от амортизация на безвъзмездно придобити активи. В тази връзка изтъква, че през третия регулаторен период амортизациите на активите не са били коригирани с годишните амортизационни отчисления за безвъзмездно придобитите активи (7 446 хил. лв.). Дружеството подчертава, че предвид намалената РБА за третия регулаторен период, поради неприспаднал приход от присъединявания със 73 916 хил. лв., вместо правилно изчислени 23 267 хил. лв., същото е било ошетено с 3 545 хил. лв. годишно. Дружеството поддържа искането си за компенсация на неправилната корекция, въз основа на която в предишния регулаторен период необходимият приход е бил изкуствено занижен с 27,85 млн. лв. В тази връзка дружеството твърди, че на основание чл.13, ал. 2 във връзка с § 1, т. 1 от ДР на НРЦЕЕ, в регулаторната база на активите следва да бъде отразена балансовата

стойност на активите към края на 2014 г., като изтъква, че при приложения от Комисията подход е отнет един от икономическите стимули на лицензианта.

Според „ЧЕЗ Разпределение България“ АД при прилагания метод на регулиране Комисията следва да разглежда нивата на ценовите елементи в тяхната цялост, като необходими приходи за дейността, така както е записано и в НРЦЕЕ и в обсъждания доклад. Разглеждането на различните разходни елементи по отделно не отчита в цялост недостатъчното финансиране на дейността на дружеството.

Комисията приема за неоснователни горните твърдения. В мотивите към Решение № Ц-25 от 29.07.2013 г. е посочено, че включването на инвестициите в регулаторната база на активите ще се извърши през следващия ценови период след представяне на подробен отчет и анализ за изпълнението им. От анализа в Доклад с вх. № Е-Дк-174 от 27.05.2015 г. и по-долу в мотивите на решението следва изводът, че не съществуват основания за признаване на некомпенсирани разходи за предходния регулаторен период.

При утвърждаването на цените на електроразпределителните дружества за четвъртия регулаторен период са приложими изискванията на ЗЕ и НРЦЕЕ, в които липсва задължение на регулатора да признава в необходимите годишни приходи балансовата стойност на активите и разходите за амортизации, отчетени към края на базисната година. Съгласно чл. 13, ал. 1 и ал. 2 от НРЦЕЕ признатата стойност на активите е приетата от Комисията отчетна стойност на активите към края на базисната година, които се използват и са свързани пряко с дейността по лицензията, която следва да се намали с амортизацията, определена за регулаторни цели за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност и изчислена чрез прилагане на линеен метод, и стойността на активите, които са придобити чрез финансиране или по безвъзмезден начин, в т.ч. по грантови схеми, дарения, помощи, от клиенти и др.

Икономически необосновано и в нарушение на принципите на регулирането спрямо крайните клиенти е кумулативното признаване в РБА на балансовата стойност на активите към края на базисната година и прогнозната стойност на инвестициите, както и амортизациите към края на базисната година и прогнозни амортизации на инвестициите. Икономическата логика и европейските практики предполагат да бъде използван само единият подход, т.е.:

- при използване на отчетните стойности от базисната година да не се прибавят към тях прогнозни стойности за инвестиции с презумцията, че извършените инвестиции ще възстановяват намаляващата балансова стойност на активите и съответно намаляващите им амортизационни отчисления, или

- при признаване на прогнозни инвестиции и съответно техните амортизации, отчетните данни от базисната година да се използват само като основа за изчисляване на реалните през регулаторния период стойности на балансовата стойност и амортизационните отчисления на възмездно придобитите активи.

Противното би било нарушение на интересите на потребителите в полза на интереса на електроразпределителните дружества и е в нарушение на принципа по чл. 23, т. 4 от ЗЕ.

Не отговаря на обективната истина твърдението на дружеството, че с приложения подход е отнет един от стимулите на лицензианта, заложен в метода на регулиране. Основната цел на регулирането на цените чрез метода “горна граница на приходи” е създаването на стимули за енергийните предприятия да намаляват своите разходи. Стимулите представляват възможност за регулираното предприятие да управлява доходността от дейността си по време на определения регулаторен период, като оптимизира разходите си и реализира по-висока печалба. Искането на дружеството | Комисията да заложи предварително по-високи стойности на амортизационните разходи

и активите, а не реалните е недопустимо и не представлява стимул. Напротив, това противоречи на принципите и на същността на метода на регулиране, като не създава предпоставки за оптимизация на разходи, а представлява предварително заложена в модела по-висока доходност за енергийното предприятие за сметка на крайните клиенти.

Комисията счита, че е недопустимо поисканото завишение на определени разходни елементи като компенсация за непостигнати нива на други разходни елементи. Чрез оптимизиране на разходите за изпълнение на дейностите по инвестиционните и ремонтни програми, както и с въвеждане на система за управление на качеството, дружеството ще постигне подобряване сигурността на доставките на електрическа енергия и намаляване размера на технологичните разходи.

Аргументи относно намаляването на разходите за амортизации с годишните амортизационните отчисления на безвъзмездно придобитите активи са изложени в т. 3 по-горе.

6. По отношение на разходите за балансиране „ЧЕЗ Разпределение България“ АД отбелязва, че в заявлението си е представило детайлни отчети за реалните разходи за балансиране и очакваните такива. Дружеството настоява Комисията да преразгледа подхода си по отношение на цялостното признаване на разходите за балансиране, в т.ч. както на бъдещите разходи, които ще възникнат за дружеството, така и на некомпенсираните разходи от балансиране за периода от въвеждането на балансиращия пазар от юни 2014 г. до настоящия момент.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.

7. Дружеството възразява срещу начина на изчисляване на нормата на възвръщаемост на капитала и по-конкретно срещу изчисленията, които според него се базират на неотнормирани допускания за България, а именно постижимата безрискова премия и политическия риск.

Комисията не приема възражението на дружеството. Подробни аргументи и източниците на данни за изчисление на нормата на възвръщаемост на капитала са описани в общия подход по-горе.

### **III. Ценообразуващи елементи**

След анализ на информацията, съдържаща се в заявлението на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за утвърждаване на цени, представения годишен финансов отчет за 2014 г., постъпилата допълнителна информация, както и при прилагане на общия подход са извършени корекции на ценообразуващите елементи, както следва:

1. Заявените експлоатационни и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“ са коригирани на 108 676 хил. лв. Предложеното от дружеството увеличение на разходите спрямо базисната година е необосновано и не следва да бъде признато.

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е коригирана от 72 767 хил. лв. на 57 721 хил. лв. в съответствие с т. 1.3. от общия подход и допълнителната информация, предоставена с писмо с вх. № Е-13-62-269 от 05.06.2015 г. Изчисленията са представени в следващата таблица:

|                                        |                        | <i>хил. лв.</i> |                |                |
|----------------------------------------|------------------------|-----------------|----------------|----------------|
| <b>„ЧЕЗ Разпределение България“ АД</b> |                        | <b>2015 г.</b>  | <b>2016 г.</b> | <b>2017 г.</b> |
| 1                                      | Разходи за амортизации | 59 847          | 54 594         | 48 589         |

|   |                                                                               |        |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| 2 | Годишни амортизационни отчисления на безвъзмездно придобитите активи          | -7 446 | -7 446 | -7 446 |
| 3 | Разходи за амортизации на съществуващите активи, придобити по възмезден начин | 52 401 | 47 148 | 41 143 |
| 4 | Среден годишен разход за амортизации на съществуващите активи                 | 46 897 |        |        |
| 5 | Амортизация на инвестициите                                                   | 10 824 |        |        |
| 6 | Среден годишен разход за амортизации                                          | 57 721 |        |        |

3. В необходимите годишни приходи на дружеството не са включени разходи за балансиране съгласно т. 1.8. от общия подход.

4. Компенсации за предходен регулаторен период:

– от анализа на информацията, предоставена от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД с вх. № Е-13-62-58 от 29.03.2013 г., вх. № Е-13-62-62 от 31.03.2014 г. и вх. № Е-13-62-209 от 31.03.2015 г. е видно, че балансовата стойност на активите е в размер съответно за 2013 г. – 589 409 хил. лв., а за 2014 г. – 589 118 хил. лв. или средно за периода – 589 264 хил. лв. В регулаторната база на активите за третия регулаторен период е призната балансовата стойност на активите към края на базисната 2012 г. в размер на 557 861 хил. лв. Следователно стойността на активите, върху която дружеството не е реализирало възвръщаемост, е в размер на 31 403 хил. лв., т.е. недовзетият приход на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД от невключените инвестиции в регулаторната база на активите за третия регулаторен период е в размер на 4 396 хил. лв.  $(31\,403 * 7\% * 2)$ ;

– отчетените от дружеството разходи за амортизации за 2013 г. са в размер на 61 232 хил. лв., а през 2014 г. – 61 962 хил. лв., т.е. средните разходи за амортизации през регулаторния период са на стойност от 61 597 хил. лв. Включените за третия регулаторен период разходи за амортизации са 60 413 хил. лв. Следователно стойността на амортизациите, за които дружеството има основание да претендира компенсация, са в размер на 2 368 хил. лв.  $((61\,597 - 60\,413) * 2)$ ;

– общата сума за компенсиране на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е в размер на 6 764 хил. лв. Следва да се отбележи, че при утвърждаване на разходите за амортизации за третия регулаторен период не е отчетено влиянието на амортизационните отчисления на активите, придобити по безвъзмезден начин, които са на стойност 7 446 хил. лв. годишно.

Въз основа на горните аргументи, Комисията счита, че не съществуват основания за признаване на некомпенсирани разходи за предходния регулаторен период.

5. Регулаторната база на активите е коригирана от 638 151 хил. лв. на 542 694 хил. лв. в съответствие с т. 1.4. от общия подход:

– балансова стойност на съществуващите активи за регулаторния период – 424 975 хил. лв.

|   |                                                  | хил. лв. |
|---|--------------------------------------------------|----------|
| 1 | Балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. | 589 118  |

|   |                                                                                            |                |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 2 | Балансова стойност на активите, придобити по безвъзмезден начин                            | 66 596         |
| 3 | Призната балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. (р.1-р.2)                        | 522 522        |
| 4 | Средна стойност на амортизациите<br>(3*АМ1 + 2*АМ2 + АМ3 – 6*АМФ)/3                        | 97 547         |
| 5 | <b>Средна балансова стойност на съществуващите активи за регулаторния период (р.3-р.4)</b> | <b>424 975</b> |

– среден номинален размер на инвестициите, изчислен в съответствие с т. 1.4.2 от общия подход – 96 409 хил. лв.

| хил. лв. |                                                                                          |                           |                           |                           |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
|          |                                                                                          | 2015 г. (И <sub>1</sub> ) | 2016 г. (И <sub>2</sub> ) | 2017 г. (И <sub>3</sub> ) |
| 1        | Инвестиции - общо                                                                        | 65 057                    | 150 292                   | 66 222                    |
| 2        | Активи, придобити чрез финансиране/присъединявания                                       | 14 784                    | 38 811                    | 8 631                     |
| 3        | Амортизация - общо                                                                       | 6 611                     | 15 085                    | 6 529                     |
| 4        | Амортизация на активи, придобити чрез финансиране/присъединявания                        | 1 479                     | 3 881                     | 863                       |
| 5        | Номинален размер на инвестициите (р.1-р.2-р.3+р.4)                                       | 45 141                    | 100 277                   | 51 925                    |
| 6        | Среден номинален размер на инвестициите<br>$I = (2,5 * I_1 + 1,5 * I_2 + 0,5 * I_3) / 3$ | 96 409                    |                           |                           |

– стойността на необходимия оборотен капитал е коригирана от 23 571 хил. лв. на 21 310 хил. лв. съгласно т. 1.4.3. от общия подход.

**В резултат на гореописаните корекции, цените, без ДДС, на „ЧЕЗ Разпределение България” АД са, както следва:**

- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – 0,00840 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,02720 лв./kWh,;
- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01649 лв./kW/ден;
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00505 лв./kWh.

**Необходими годишни приходи за първата ценова година от четвъртия регулаторен период – 266 403 хил. лв. и пренесена електрическа енергия от 9 295 480 MWh.**

### **„ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ” АД**

Със заявление с вх. № Е-13-47-13 от 31.03.2015 г., допълнено с вх. № Е-13-47-13 от 03.04.2015 г., „ЧЕЗ Електро България” АД е направило предложение за утвърждаване на цени за снабдяване с електрическа енергия, считано от 01.07.2015 г.

**I. Анализ и оценка на предоставената от „ЧЕЗ Електро България” АД прогнозна информация:**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., цени без ДДС, по които „ЧЕЗ Електро България” АД продава електрическа енергия на битови и небитови клиенти, присъединени към мрежи ниско напрежение (НН),

както и предложените от дружеството цени за новия ценови период са представени в таблицата по-долу:

| <b>„ЧЕЗ Електро България“ АД</b>                                                                |                                                                          |                                     |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------|
| <b>Показатели</b>                                                                               | <b>Утвърдени с Решение<br/>№ Ц-16 от 01.10.2014 г.<br/>цени, без ДДС</b> | <b>Предложени цени,<br/>без ДДС</b> | <b>Изменение</b> |
|                                                                                                 | <b>лв./kWh</b>                                                           | <b>лв./kWh</b>                      | <b>%</b>         |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия за стопанска и обществена дейност - ниско напрежение</b> |                                                                          |                                     |                  |
| <b>1. Три скали</b>                                                                             |                                                                          |                                     |                  |
| в т.ч. - Върхова                                                                                | 0,21344                                                                  | 0,21344                             | <b>0,00%</b>     |
| - Дневна                                                                                        | 0,13415                                                                  | 0,13415                             | <b>0,00%</b>     |
| - Нощна                                                                                         | 0,07839                                                                  | 0,08232                             | <b>+5,01%</b>    |
| <b>2. Две скали</b>                                                                             |                                                                          |                                     |                  |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,19087                                                                  | 0,19087                             | <b>0,00%</b>     |
| - Нощна                                                                                         | 0,08240                                                                  | 0,08652                             | <b>+5,00%</b>    |
| <b>3. Една скала</b>                                                                            | <b>0,16501</b>                                                           | <b>0,16501</b>                      | <b>0,00%</b>     |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия за битови нужди - ниско напрежение</b>                  |                                                                          |                                     |                  |
| <b>1. Две скали</b>                                                                             |                                                                          |                                     |                  |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,13421                                                                  | 0,14680                             | <b>+9,38%</b>    |
| - Нощна                                                                                         | 0,06077                                                                  | 0,07620                             | <b>+25,39%</b>   |
| <b>2. Една скала</b>                                                                            | <b>0,13421</b>                                                           | <b>0,14680</b>                      | <b>+9,38%</b>    |

Прогнозата на „ЧЕЗ Електро България“ АД за необходимите годишни приходи е извършена при следните условия:

1. Разходите за закупуване на електрическа енергия са изчислени в съответствие с действащите към момента на подаване на заявлението цени на обществения доставчик и са в размер на 804 477 хил. лв.;

2. Разходи за дейността „снабдяване с електрическа енергия“ и административни разходи са изчислени в размер на 26 606 хил. лв.;

3. Разходи за балансиране в размер на 26 218 хил. лв.;

4. Към необходимите приходи дружеството включва несъбираеми вземания – 2 787 хил. лв., разходи за енергийна ефективност в размер на 3 026 хил. лв., некомпенсирани разходи за небаланси – 10 276 хил. лв.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „ЧЕЗ Електро България“ АД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писма с вх. № Е-13-47-18 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-47-22 от 24.06.2015 г. „ЧЕЗ Електро България“ АД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

1. Дружеството счита определената надценка за дейността в размер на 2,29% за недостатъчна за покриване на присъщите разходи за дейността на крайния снабдител, както и на реалните оперативни разходи и възвръщаемостта. Твърди, че при определянето ѝ не са отчетени допълнителните задължения на крайния снабдител във връзка с функцията му на координатор на специална балансираща група, както и задълженията, които му се вменят с направените изменения в ЗЕ, Закона за енергийната ефективност и в проекта на Общи условия на „ЧЕЗ Електро България“ АД. Дружеството подчертава, че независимо от законодателната промяна, въвеждаща компонента за дейността „снабдяване

от краен снабдител“, въз основа на очакванията, създадени преди придобиването на дружеството, регулаторът следва да приложи норма на възвръщаемост на капитала в размер, определен преди придобиването за периода 2005 г. - 2018 г. Предвид изложените възражения, крайният снабдител счита, че ценовото решение следва да отрази предложението на дружеството относно надценката за дейността.

2. По отношение разходите за балансиране „ЧЕЗ Електро България“ АД отбелязва, че в заявлението си е представило детайлни справки за реалните разходи за балансиране за текущия ценови период и очакваните такива за следващия. Дружеството настоява Комисията да преразгледа подхода си по отношение признаване на разходите за балансиране, в т.ч. както на бъдещите разходи, които ще възникнат за дружеството, така и на некомпенсираните разходи от балансиране за периода от въвеждането на балансиращия пазар от юни 2014 г. до настоящия момент.

3. Дружеството възражава срещу липсата на мотиви в доклада по отношение непризнаването на заявените разходи, произтичащи от законовите задължения на „ЧЕЗ Електро България“ АД за енергийна ефективност, въпреки че такива доказано са налице съгласно представените удостоверения № 45 от 06.04.2015 г. и удостоверение № УЕС ТЕ 7 от 03.07.2014 г. за енергийни спестявания от Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

Комисията счита, че възраженията на дружеството по т. 1, т. 2, и т. 3 са неоснователни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.

4. „ЧЕЗ Електро България“ АД възражава срещу непризнаването на заявените разходи за несъбираеми вземания в размер на 2 787 хил. лв. Счита, че включването на несъбираемите вземания в необходимите приходи на дружеството е основателно и аргументирано, тъй като в основата на тези вземания е продадената електрическа енергия, която е заплатена на обществения доставчик, като освен това са заплатени акциз (за стопанските потребители) и ДДС. Въпреки мерките, които дружеството е извършило и отчело пред КЕВР, наличието на разходи за несъбираеми вземания според крайния снабдител е непреодолим съпътстващ резултат от дейността му, който следва да се отрази в ценовото решение.

Комисията счита възражението на дружеството за неоснователно. Заявената сума за компенсиране е счетоводното проявление за последната отчетна година на несъбираемите вземания на „ЧЕЗ Електро България“ АД. Признаването на тези разходи в допълнение към определената компонента за дейността „снабдяване от краен снабдител“ е непазарен подход, поставящ крайните снабдители в неравнопоставено положение спрямо останалите участници на пазара, които покриват подобни разходи за сметка на маржа си. Подобна мярка би демотивирала дружеството да полага усилия за събирането на тези вземания, включително и по принудителен ред.

5. В Комисията е постъпило заявление за изменение на заявление за утвърждаване на цени за снабдяване с електрическа енергия с вх. № Е-13-47-23 от 09.07.2015 г., в което „ЧЕЗ Електро България“ АД е предложило намаление с 156 350 MWh на количествата електрическа енергия за небитови клиенти и увеличение с 66 699 MWh на количествата електрическа енергия за битовите клиенти, предвид динамиката на стартираните процедури за излизане на свободния пазар на небитови клиенти, присъединени на ниво НН.

Съгласно § 47а, ал. 2 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 48 от 2015 г.), в случай на удължаване на срока на регулаторния/ценовия период Комисията се произнася по заявленията за утвърждаване на цени, подадени от енергийните предприятия до влизането в сила на този закон. В тази връзка информацията, въз основа на която се постановява настоящото решение, следва да е постъпила в Комисията в срок до 30.06.2015 г. Така



подаденото заявление представлява по своята същност подаване на ново предложение за утвърждаване на цени. Определянето на размера на количествата електрическа енергия е съществен елемент при формирането на цените. В тази връзка дружеството е следвало в срока за подаване на заявление за утвърждаване на цени по чл. 39, ал. 2 от НРЦЕЕ да представи и необходимата прогнозна информация за новия ценови период относно количествата електрическа енергия за дейността си.

В допълнение Комисията счита, че така направената прогноза е необоснована, тъй като отчита динамиката на излизане на клиенти на дружеството на свободния пазар към настоящия момент, която е обусловена от диспропорцията между цената за задължения към обществото и съответно на цените на електрическата енергия, която заплащат клиентите на регулирания пазар и клиентите на пазара по свободно договорени цени. Комисията има основания да приеме, че такава тенденция няма да бъде запазена, предвид възприетия в настоящото решение подход на справедливо и равнопоставено разпределение на разходите за задължения към обществото между двата пазара, чрез който ценовият диференциал между пазарните и регулираните цени значително се стеснява. Във връзка с горното, Комисията счита, че липсата на реален икономически стимул за небитовите клиенти да сменят доставчика си на електрическа енергия, ще доведе до ограничаване на силно изразената тенденция за преминаване на клиенти от регулирания към свободния пазар до нива близки до размера на вече отчетената плавна такава от дружеството, при изготвянето на прогнозата представена в първоначално подаденото заявление за цени.

Следва също да се има предвид, че прогнозираното от „ЧЕЗ Електро България“ АД по-високо потребление от битовите клиенти спрямо представеното в заявление с вх. № Е-13-47-13 от 31.03.2015 г., допълнено с вх. № Е-13-47-13 от 03.04.2015 г. не съответства на данните в подаденото заявление с вх. № Е-13-62-209 от 31.03.2015 г. от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. В тази връзка, електроразпределителното дружество не е подавало в Комисията актуализирано предложение за увеличение на количествата пренесена електрическа енергия и съответно по-ниски цени за достъп до/пренос през разпределителна мрежа на ниво ниско напрежение. Към подаденото от „ЧЕЗ Електро България“ АД заявление за изменение на заявление за утвърждаване на цени за снабдяване с вх. № Е-13-47-23 от 09.07.2015 г. не са приложени доказателства, че НЕК ЕАД е уведомено за промени в количеството електрическа енергия, която следва да осигури за обезпечаване на потреблението на клиентите на дружеството.

Предвид горното, Комисията счита за недопустимо и неоснователно заявеното намаление на количествата електрическа енергия, тъй като подобна мярка би довела до необосновано увеличение на цените на клиентите на „ЧЕЗ Електро България“ АД и реализиране от дружеството на по-висока надценка за дейността снабдяване от краен снабдител, съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ, от приетата в общия подход.

### **III. Ценообразуващи елементи**

Въз основа на извършен анализ на ценовото предложение и възраженията на „ЧЕЗ Електро България“ АД, извършените корекции при спазване на описания общ подход и отразяване на цената на закупената електрическа енергия от НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, необходимите годишни приходи на „ЧЕЗ Електро България“ АД са 765 628 хил. лв., в т. ч. надценка за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ в размер на 17 140 хил. лв.

„ЧЕЗ Електро България“ АД

| Показатели                                                                                                                                  | Утвърдени с<br>Решение № Ц-<br>16 от 01.10.2014<br>г. цени, без ДДС | Цени, без ДДС,<br>считано от<br>01.08.2015 г. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
|                                                                                                                                             | лв./kWh                                                             | лв./kWh                                       |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия на небитови клиенти,<br/>присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско<br/>напрежение</b> |                                                                     |                                               |
| <b>1. Три скали</b>                                                                                                                         |                                                                     |                                               |
| в т.ч. – Върхова                                                                                                                            | 0,21344                                                             | 0,20574                                       |
| - Дневна                                                                                                                                    | 0,13415                                                             | 0,12702                                       |
| - Нощна                                                                                                                                     | 0,07839                                                             | 0,07162                                       |
| <b>2. Две скали</b>                                                                                                                         |                                                                     |                                               |
| в т.ч. – Дневна                                                                                                                             | 0,19087                                                             | 0,18246                                       |
| - Нощна                                                                                                                                     | 0,08240                                                             | 0,07560                                       |
| <b>3. Една скала</b>                                                                                                                        | <b>0,16501</b>                                                      | <b>0,15768</b>                                |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия на битови клиенти,<br/>присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско<br/>напрежение</b>  |                                                                     |                                               |
| <b>1. Две скали</b>                                                                                                                         |                                                                     |                                               |
| в т.ч. – Дневна                                                                                                                             | 0,13421                                                             | 0,12709                                       |
| - Нощна                                                                                                                                     | 0,06077                                                             | 0,05412                                       |
| <b>2. Една скала</b>                                                                                                                        | <b>0,13421</b>                                                      | <b>0,12709</b>                                |

Клиентите на „ЧЕЗ Електро България” АД заплащат и следните цени, без ДДС, за мрежови услуги:

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – **0,00856 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – **0,00840 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,02720 лв./kWh,;**
- цена за достъп за небитови клиенти – **0,01649 лв./kW/ден;**
- цена за достъп за битови клиенти – **0,00505 лв./kWh.**

#### **„ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ” ЕАД**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г., цени без ДДС, на „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД са следните:

- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – **0,00622 лв./kWh,**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,02493 лв./kWh,**
- цена за достъп за небитови клиенти – **0,01650 лв./kW/ден,**
- цена за достъп за битови клиенти – **0,00503 лв./kWh.**

## I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД прогнозна информация

В таблицата по-долу е представен сравнителен анализ на предложените от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД цени със заявление с вх. № Е-13-48-81 от 30.03.2015 г. и действащите цени на дружеството:

| „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“ ЕАД                                             |                                                                 |                             |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------------|
| Показатели                                                                          | Утвърдени с Решение<br>№ Ц-16 от 01.10.2014<br>г. цени, без ДДС | Предложени<br>цени, без ДДС | Изменение      |
|                                                                                     | в лв./kWh                                                       | в лв./kWh                   | %              |
| цена за пренос през електроразпределителната мрежа на средно напрежение             | 0,00622                                                         | 0,00678                     | <b>+9,00%</b>  |
| цена за пренос през електроразпределителната мрежа на ниско напрежение              | 0,02493                                                         | 0,03247                     | <b>+30,24%</b> |
| цена за достъп до електроразпределителната мрежа за битови клиенти                  | 0,00503                                                         | 0,00869                     | <b>+72,76%</b> |
| цена за достъп до електроразпределителната мрежа за небитови клиенти (в лв./kW/ден) | 0,01650                                                         | 0,02073                     | <b>+25,64%</b> |

Исходните данни при изготвяне на ценовото предложение за първата година от четвъртия регулаторен период са, както следва:

1. Предложена стойност на експлоатационните разходи, административните разходи и разходите с общо предназначение за разпределение за 2015 г., без включени разходи за амортизации, е 98 914 хил. лв.;
2. Разходи за електрическа енергия за технологични разходи – 36 708 хил. лв., изчислени при технологичен разход от 10,62 % и цена, по която общественят доставчик продава електрическа енергия на електроразпределителните дружества за покриване на технологичните загуби, в размер на 30,00 лв./MWh;
3. Прогнозни разходи за балансиране в размер на 4 591 хил. лв.;
4. Разходи за амортизации на съществуващите активи – 58 713 хил. лв.;
5. Разходи за амортизации на инвестициите за регулаторния период – 13 130 хил. лв.;
6. Разходи за амортизации на инвестициите за предходния регулаторен период – 3 851 хил. лв.;
7. Годишни амортизационни отчисления на активите, придобити по безвъзмезден начин – 8 226 хил. лв.;
8. Регулаторна база на активите в размер на 764 835 хил. лв., в т.ч.:
  - призната балансова стойност на активите в размер на 753 040 хил. лв.;
  - среден номинален размер на инвестициите за периода 2015 г. – 2017 г. в размер на 137 615 хил. лв.;
  - среден номинален размер на инвестициите за периода 2013 г. – 2014 г. в размер на 29 118 хил. лв.;
  - необходим оборотен капитал – 17 527 хил. лв.;
  - балансова стойност на активи, придобити по безвъзмезден начин – 172 465 хил. лв.;
9. Норма на възвръщаемост на капитала – 9,93 %.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“**

С писмо с вх. № Е-13-48-159 от 05.06.2015 г. „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период. В КЕВР е постъпило и писмо с вх. № Е-13-48-159 от 19.06.2015 г. от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД относно проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия, в което дружеството заявява, че изцяло поддържа становището си по доклада на Комисията от 05.06.2015 г.

1. Дружеството не е съгласно със запазването на допустимите нива на технологичните разходи по мрежата в размер на 8% за четвъртия регулаторен период, което е в разрез с регулаторната рамка от 2003 г. и при положение, че реално отчетените технологични загуби през 2012 г., 2013 г. и 2014 г. са съответно 11,46%, 10,80% и 10,12%. Електроразпределителното дружество възразява и срещу липсата на аргументи за неотчитането на представената експертна външна оценка за нивата на технологичните разходи, а е предпочетено становището от Научно - технически съюз на енергетиците в България (НТСЕБ), постъпило с писмо с вх. № Е-12-00-1201 от 18.12.2013 г. Счита, че прилагането на избрания от Комисията „Метод на регулиране чрез стимули“ изисква преди промяната на който и да е от ценообразуващите елементи да има предварителен и задълбочен експертен анализ и оценка на въздействието. В становището си дружеството настоява в решението за определяне на цени да бъде отбелязано, че стойностите на технологичните разходи, определяни от КЕВР, служат единствено за целите на регулираното ценообразуване, а за целите на данъчното облагане да се признават реално отчетените технологични разходи. В тази връзка дружеството твърди, че разликата между разчетено и реално постигнато ниво на технологичния разход води до непризнат данъчен кредит за ДДС. В допълнение, електроразпределителното дружество отбелязва, че ще е необходимо технологично време за намаляване на технологичния разход и поддържането му на нива под 10 %, поради ограничените възможности за инвестиране през третия регулаторен период.

Комисията приема възраженията на дружеството за неоснователни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители. Относно твърдението, че запазването на допустимите нива на технологичните разходи по мрежата в размер на 8% за четвъртия регулаторен период е в разрез с ценовата регулаторна рамка от 2003 г., Комисията счита, че съгласно приватизационните документи и българското право ценовата регулаторна рамка не е задължителна.

Съгласно представената от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД експертна външна оценка изготвена от „Елконтрол“ ООД, оптималното ниво на технологичните разходи за дружеството е в размер на 10,62%. В същото време дружеството е отчетло реален технологичен разход в размер на 10,12%. Комисията счита, че експертното становище не следва да бъде взето предвид, тъй като отчетеното реално ниво на технологични загуби (10,12%) е по-ниско от посоченото ниво на технологични загуби в становището. В тази връзка Комисията приема, че е възможно дружеството да постигне нива на технологичните загуби, които са по-ниски от посочените в становището на „Елконтрол“ ООД. Този извод се потвърждава от експертно становище с вх. № Е-12-00-1201 от 18.12.2013 г. на Научно-техническия съюз на енергетиците в България, което подкрепя заложените от Комисията целеви стойности на технологичните разходи.

Във връзка с твърдението, че на дружеството ще е необходимо технологично време за намаляване на технологичните загуби Комисията счита, че дружеството е имало

възможност да извърши всички инвестиции, които е считало за необходими. В тази връзка следва да се има предвид, че с решение № Ц-25 от 29.07.2013 г. Комисията е одобрила инвестиционната програма на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, като в Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. е посочила, че направените през третия регулаторен период инвестиции ще бъдат включени в регулаторната база на активите и следователно дружеството ще получи възвращаемост върху тях.

2. Дружеството счита, че определената в доклада норма на възвращаемост за електроразпределителните дружества за следващия регулаторен период в размер на 7,04% не стимулира инвестициите в този сектор, като дори не покрива риска. В тази връзка „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД е представило анализ на „Стърн, Стюърт и Ко.“, в който за разлика от приетите в доклада показатели за конкретни страни от Европейския съюз са изследвани националните особености. Съгласно изготвения анализ средно претеглената норма на възвращаемост на капитала за България е 9,93%.

Комисията не приема възраженията на дружеството за основателни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдителни. Не отговаря на фактите твърдението на дружеството, че в представения анализ за разлика от приетите в доклада показатели за конкретни страни от Европейския съюз са изследвани националните особености. Подходът на Комисията за определяне на нормата на възвращаемост е идентичен с подхода, използван в представения от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД анализ. Разликите в крайните стойности на нормата на възвращаемост на капитала се дължат основно на източниците на определяне на пазарната рискова премия и безрисковата лихвена доходност. В анализа на КЕВР, като източник за определяне на пазарната рискова премия е използвана стойността, приета от британския регулатор Ofgem за последния регулаторен период, докато експертите на „Стърн, Стюърт и Ко.“ ползват данни на FAUB от 19.09.2012 г. Комисията счита, че тези данни не са актуални. „Стърн, Стюърт и Ко.“ не са посочили пазара, въз основа на който са направени изчисленията, както и дали той съответства на пазара за изчисление на  $\beta$  коефициента. В представеното от дружеството становище безрисковата лихвена доходност е изчислена за 5-годишен период, като не е взета предвид трайната тенденция от последните години за нейното намаляване. Комисията използва като източник официалните данни на БНБ за 12 – месечен период, при прилагане на консервативен подход, неотчитащ намаляващия тренд на този показател от началото на годината до 2,35%.

„Стърн, Стюърт и Ко.“ са изчислили безрисковата премия въз основа на доходността от 10-годишните българските държавни облигации в периода 2010 г.-2014 г. Комисията счита за необосновано използването на толкова дълъг период за сравнение, като това е направено единствено с цел да бъде доказана по-висока премия. Ако се вземат посочени от „Стърн, Стюърт и Ко.“ данни, само за последните 12 месеца, то безрисковата премия би била 2,36%, а не 4,47%.

„Стърн, Стюърт и Ко.“ са посочили безлостов  $\beta$  коефициент от 0,68% въз основа на извадка от европейски дружества, като липсва обяснение как са подбрали дружествата, включени в извадката. Освен това, дейността на тези дружества се осъществява предимно на нерегулирани сегменти от енергийния пазар, където пазарният риск е по-голям, което води до по-висок безлостов  $\beta$  коефициент. Използваният от Комисията  $\beta$  коефициент (0,57%) от интернет страницата на Aswath Damodaran също включва много разнообразни дружества, в това число производители и търговци на електрическа енергия. Регулираните дружества е вероятно да имат по-нисък  $\beta$  коефициент от този, посочен от Aswath Damodaran. Предвид изложеното, Комисията счита, че използваният от нея коефициент е обоснован и не нарушава интересите на българските електроразпределителни дружества.

3. „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД възразява срещу извършените корекции в заявените експлоатационни и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“, които счита за необосновано намалени от 98 914 хил. лв. на 89 128 хил. лв. на база отчетни данни в представените годишни финансови отчети за 2013 г. и 2014 г. Според дружеството, предложеното увеличение на разходите спрямо базисната година е достатъчно мотивирано и следва да бъде признато.

Комисията счита горното твърдение за неоснователно. В доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ работната група ясно е посочила, че счита, че предложеното от дружеството увеличение на разходите спрямо базисната година не е обосновано и не следва да бъде признато. Във възражението си дружеството твърди, че предложеното от увеличение на разходите спрямо базисната година е достатъчно мотивирано и следва да бъде признато. Дружеството обаче не е представило допълнителна обосновка в подкрепа на исканите от него разходи. Ето защо, Комисията продължава да счита, че „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД не е обосновало разходите си както се изисква от чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ и исканото увеличение на разходите спрямо базисната година не следва да бъде признато.

Видно от представените данни в заявление с вх. № Е-13-48-81 от 30.03.2015 г. нивото на оперативните разходи за периода 2012 г. - 2014 г. е относително константно. Прави впечатление, че при намаляване стойността на някои разходни елементи други разходни елементи се увеличават със същите темпове, което води до извода, че дружеството не полага необходимите усилия за оптимизация на разходите, а се придържа към предварително заложена рамка. Извършените корекции по групи разходи са описани по-долу в решението и са до нивата, отчетени през третия регулаторен период.

В заявление с вх. № Е-13-48-81 от 30.03.2015 г. дружеството твърди, че относително постоянното ниво на експлоатационните и административни разходи е „ясен знак за достигнато ниво на тяхната оптималност“. Това твърдение на дружеството се оборва от самото дружество, тъй като дружеството е поискало по-нисък размер на някои видове разходи спрямо базисната година и по този начин е признало, че разходите могат още да се оптимизират.

### **III. Ценообразуващи елементи**

Въз основа на анализ на информацията, съдържаща се в заявлението за цени на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, представения годишен финансов отчет за 2014 г. и при прилагане на общия подход са извършени корекции на ценообразуващите елементи, както следва:

1. Заявените експлоатационни и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“ са коригирани на 89 128 хил. лв., на база отчетни данни в представените годишни финансови отчети за 2013 г. и 2014 г. Предложеното от дружеството увеличение на разходите спрямо базисната година не е обосновано и не следва да бъде признато.

Извършени са корекции в следните групи разходи до нивата, отчетени през третия регулаторен период („Разходи за други устройства и оборудване“, „Разходи за гориво-смазочни материали“, „Разходи за работно облекло и лични предпазни средства“, „Разходи за инструменти и инвентар“, „Разходи за електрическа енергия“, „Разходи за други материали“, „Разходи за ремонт и текуща и аварийна поддръжка на мрежата“, „Разходи за консултантски услуги“, „Разходи за административни услуги (финансово-счетоводни, правни и регулаторни, ТРЗ, ИТ и др.)“, „Разходи за наеми“, „Разходи за отчитане на електромери“, „Разходи за други такси“, „Разходи за други външни услуги“).

Разходите по икономически елементи са представени в следващата таблица:

хил. лв.

| Разходи по икономически елементи | Предложение на дружеството | Извършени корекции |
|----------------------------------|----------------------------|--------------------|
| 1. Разходи за материали          | 15 527                     | 13 244             |
| 2. Разходи за външни услуги      | 45 781                     | 38 996             |
| 3. Разходи за персонал           | 35 883                     | 35 883             |
| 4. Други разходи                 | 1 723                      | 1 005              |
| <b>5. Общо разходи</b>           | <b>98 914</b>              | <b>89 128</b>      |

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е коригирана на 63 780 хил. лв. в съответствие с т. 1.3. от общия подход. Изчисленията са представени в следващата таблица:

хил. лв.

| „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД |                                                                               | 2015 г.       | 2016 г. | 2017 г. |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------|---------|
| 1                                       | Разходи за амортизации на съществуващите активи                               | 64 437        | 58 550  | 53 646  |
| 2                                       | Годишни амортизационни отчисления на безвъзмездно придобитите активи          | - 8 226       | - 8 226 | - 8 226 |
| 3                                       | Разходи за амортизации на съществуващите активи, придобити по възмезден начин | 56 211        | 50 324  | 45 420  |
| 4                                       | Среден годишен разход за амортизации на съществуващите активи                 | 50 652        |         |         |
| 5                                       | Среден годишен разход за амортизации на инвестициите                          | 13 129        |         |         |
| 6                                       | <b>Среден годишен разход за амортизации</b>                                   | <b>63 780</b> |         |         |

3. В необходимите приходи на дружеството не са включени разходи за балансиране съгласно т. 1.8. от общия подход.

4. Компенсации за предходен регулаторен период:

В заявлението си за утвърждаване на цени дружеството е поискало да бъде компенсирано за разходи за амортизации върху инвестициите, които са направени през третия регулаторен период, в размер на 3 851 хил. лв. годишно или 11 553 хил. лв. за целия четвърти регулаторен период. В тази сума са включени разходи за амортизации и върху активите, придобити по безвъзмезден начин. Както е посочено в общия подход по-горе, Комисията счита, че разходи за амортизации върху активите, придобити по безвъзмезден начин, не следва да се включват в необходимите приходи на електроразпределителните дружества. След тяхното изключване, е видно, че „ЕВН Електроразпределение“ ЕАД трябва да получи компенсация за разходи за амортизации върху инвестициите, които са направени през третия регулаторен период, в размер на 3 038 хил. лв. годишно или 9 113 хил. лв. за целия четвърти регулаторен период.

В заявлението си за утвърждаване на цени дружеството също така е поискало да получи възвращаемост за третия регулаторен период за инвестициите, които са направени през третия регулаторен период, в размер на 8 674 хил. лв. при норма на възвръщаемост от 9,93% за три години. Ако въпросните инвестиции бяха включени предварително в РБА през 2013 г., дружеството щеше да получи възвръщаемост върху тях в размер на 7 %, каквато е определената от Комисията норма на възвръщаемост през третия регулаторен период, за две години, каквато е продължителността на третия регулаторен период. Следователно, дружеството трябва да получи компенсация за възвръщаемост в размер на 4 100 хил. лв.

– от анализа на представената от „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД информация с вх. № Е-13-48-41 от

31.03.2014 г. и вх. № Е-13-48-81 от 30.03.2015 г. е видно, че балансовата стойност на активите е в размер съответно за 2013 г. – 736 848 хил. лв., или намалена със стойността на безвъзмездно придобитите активи – 573 320 хил. лв., а за 2014 г. – 753 625 хил. лв., или намалена със стойността на безвъзмездно придобитите активи – 580 860 хил. лв. Средната стойност на възмездно придобитите активи за третия регулаторен период е 577 090 хил. лв. В регулаторната база на активите за третия регулаторен период е призната балансовата стойност на активите към края на базисната 2012 г. в размер на 596 493 хил. лв. Видно е, че стойността на активите, върху които дружеството е реализирало възвръщаемост, е с 19 403 хил. лв. по-голяма, т.е. полученият допълнителен приход на „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД от регулаторната база на активите за третия регулаторен период е в размер на 2 716 хил. лв.  $(19\,403 * 7\% * 2)$ .

– отчетените от дружеството разходи за амортизации за 2013 г. са в размер на 69 284 хил. лв., от които 6 939 хил. лв. амортизации на безвъзмездно придобитите активи, а през 2014 г. – 65 483 хил. лв., от които 7 869 хил. лв. амортизации на безвъзмездно придобитите активи. Средните разходи за амортизации на възмездно придобитите активи през регулаторния период са на стойност от 59 980 хил. лв. Включените в ценообразувания модел за третия регулаторен период разходи за амортизации са 71 574 хил. лв. Видно е, че разходите за амортизации, които са включени в необходимите годишни приходи за предходния регулаторен период, надвишават реалните разходи за амортизации с 23 188 хил. лв.  $((71\,574 - 59\,980) * 2)$ .

Въз основа на гореизложеното Комисията счита, че не са налице основания за признаване на некомпенсирани разходи на „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД за предходния регулаторен период.

5. Регулаторната база на активите е коригирана от 764 835 хил. лв. на 631 776 хил. лв. в съответствие с т. 1.4. от общия подход:

– Балансова стойност на съществуващите активи за регулаторния период – 476 260 хил. лв.

| <i>хил. лв.</i> |                                                                                        |                |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1               | Балансова стойност на активите към 31.12.2014 г.                                       | 753 625        |
| 2               | Балансова стойност на активите, придобити по безвъзмезден начин                        | 172 465        |
| 3               | Призната балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. (р.1-р.2)                    | 581 160        |
| 4               | Средна стойност на амортизацията<br>$(3 * AM_1 + 2 * AM_2 + AM_3 - 6 * AM_{\Phi}) / 3$ | 104 900        |
| 5               | <b>Средна балансова стойност на съществуващите активи (р.3-р.4)</b>                    | <b>476 260</b> |

– Среден номинален размер на инвестициите, изчислен в съответствие с т. 1.4.2 от общия подход – 137 616 хил. лв.

– Стойността на необходимия оборотен капитал е коригирана от 17 527 хил. лв. на 17 901 хил. лв. съгласно т. 1.4.3. от общия подход.

**В резултат на гореописаните корекции, цените, без ДДС, на „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД са, както следва:**



- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – 0,00783 лв./kWh,
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03055 лв./kWh,
- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01651 лв./kW/ден,
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00503 лв./kWh.

Необходими годишни приходи за първата ценова година от четвъртия регулаторен период – 251 466 хил. лв. и пренесена електрическа енергия от 8 134 295 MWh.

## **„ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ” ЕАД**

### **I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД прогнозна информация:**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени без ДДС, по които „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД продава електрическа енергия на битови и небитови клиенти, присъединени към мрежи НН, както и предложените със заявление с вх. № Е-13-49-19 от 31.03.2015 г. цени са обобщени в таблицата по-долу:

| <b>„ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД</b>                                                     |                                                                  |                                 |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------|
| <b>Показатели</b>                                                                               | <b>Утвърдени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени, без ДДС</b> | <b>Предложени цени, без ДДС</b> | <b>Изменение</b> |
|                                                                                                 | <b>лв./kWh</b>                                                   | <b>лв./kWh</b>                  | <b>%</b>         |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия за стопанска и обществена дейност – ниско напрежение</b> |                                                                  |                                 |                  |
| <b>1. Три скали</b>                                                                             |                                                                  |                                 |                  |
| в т.ч. - Върхова                                                                                | 0,22126                                                          | 0,22928                         | +3,62%           |
| - Дневна                                                                                        | 0,14934                                                          | 0,15476                         | +3,63%           |
| - Нощна                                                                                         | 0,08319                                                          | 0,08621                         | +3,63%           |
| <b>2. Две скали</b>                                                                             |                                                                  |                                 |                  |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,18130                                                          | 0,18788                         | +3,63%           |
| - Нощна                                                                                         | 0,08030                                                          | 0,08321                         | +3,62%           |
| <b>3. Една скала</b>                                                                            | <b>0,18203</b>                                                   | <b>0,18863</b>                  | <b>+3,63%</b>    |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия за битови нужди - ниско напрежение</b>                  |                                                                  |                                 |                  |
| <b>1. Две скали</b>                                                                             |                                                                  |                                 |                  |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,13127                                                          | 0,13603                         | +3,63%           |
| - Нощна                                                                                         | 0,05714                                                          | 0,05921                         | +3,62%           |
| <b>2. Една скала</b>                                                                            | <b>0,13127</b>                                                   | <b>0,13603</b>                  | <b>+3,63%</b>    |

### **Предложените стойности на ценообразуващите елементи са следните:**

Необходимите приходи на „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД са в размер на 730 651 хил. лв. и включват следните елементи:

1. Общо закупена електрическа енергия от обществения доставчик – 5 533 281 MWh;
2. Разходи за закупена електрическа енергия – 689 293 хил. лв., изчислени при цена на обществения доставчик от 110,19 лв./MWh за

покриване на потреблението на битовите клиенти и цена на обществените доставчици от 154,47 лв./MWh за покриване на потреблението на небитовите клиенти;

3. Компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ по чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ в размер на 20 679 хил. лв., представляващи 3% от разходите за електрическа енергия;

4. Разходи за балансиране в размер на 20 679 хил. лв., представляващи 3% от разходите за електрическа енергия.

Към заявлението е представено искане за компенсиране на прогнозни разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, свързани с прилагане на мерки по енергийна ефективност и искане за компенсиране на разходи, произтичащи от задължение за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени съгласно чл. 35, ал. 3 от ЗЕ.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“**

С писмо с вх. № Е-13-49-28 от 05.06.2015 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия. В КЕВР е постъпило писмо с вх. № Е-13-49-28 от 19.06.2015 г. от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД относно проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия, с което дружеството заявява, че изцяло поддържа становището си по доклада на Комисията от 05.06.2015 г.

1. Дружеството възразява срещу начина, по който КЕВР е определила компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ за всички крайни снабдители в размер на 2,29% от разходите за покупка на енергия, и в тази връзка счита преценката на Комисията за необоснована. В становището си крайният снабдител твърди, че непризнаването на 5 520 хил. лв. от заявените оперативни разходи, включително и административните разходи и разходите с общо предназначение, в размер на 20 679 хил. лв., няма да позволи на дружеството да развива и подобрява качествено обслужване на клиентите и по-конкретно успешното реализиране на стартираните инициативи за повишаване информираността и удовлетвореността на клиентите. С цел поддържане на сегашното ниво на обслужване на клиентите и удовлетворяване на нарастващите им изисквания „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД настоява компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, да бъде преоценена, тъй като необходимите годишни приходи, изчислени съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ, не могат да покрият оперативните разходи на дружеството.

2. По отношение невключването на разходи за балансиране дружеството подчертава, че е необходимо КЕВР да актуализира условията на чл. 10, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ, съгласно който разходите, произтичащи от сделки с балансираща енергия, сключени по реда на Правилата за търговия с електрическа енергия, не са включени в ценовото регулиране. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД изразява несъгласие с факта, че КЕВР не калкулира разходите и не взема предвид всички разходи, свързани с либерализиране на енергийния пазар, вкл. за балансираща енергия, както и за изпълнение на задълженията към обществото, свързани със сигурността и качеството на електроснабдяването, тъй като изпълнението на тези задължения не може да се осъществи без пълното им включване в одобрените приходи.

3. Дружеството възразява срещу невключването в цените на заявените за компенсиране разходи по чл. 35, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от ЗЕ в размер на 12 249 хил. лв., произтичащи от наложени на енергийните предприятия задължения към обществото, свързани с енергийната ефективност и с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни

спестявания по Закона за енергийната ефективност. Счита, че тази преценка е в противоречие протоколно Решение № 44 от 08.12.2010 г. на Министерски съвет, в което е приет поименен списък на задължените лица по чл. 10, ал. 1, т. 1 от отменения Закон за енергийната ефективност и стойностите на определените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

Комисията счита, че възраженията на дружеството по т. 1, т. 2, и т. 3 са неоснователни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните и електроснабдителните дружества.

4. Дружеството поддържа предложения подход за два енергийни микса от НЕК ЕАД в съответствие с подробно изложените аргументи в заявлението за цени относно необходимостта от определяне на две отделни покупни цени от обществения доставчик, съобразени с вида на потребителите - битови или небитови. В тази връзка изтъква, че по този начин се премахва кръстосаното субсидиране при крайния снабдител, отпада рискът от повишаване (актуализация) на цените на битовите клиенти в рамките на един ценови период, създават се устойчиви цени за клиентите на крайния снабдител и се защитават в дългосрочен план интересите на битовите клиенти. Дружеството счита, че в дългосрочен план поддържането на настоящия начин на ценообразуване ще се окаже контрапродуктивно за изпълнението на политиката за подкрепа на битовите потребители и стимулирането на електропотреблението в нощната часова зона.

Комисията не приема предложението от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД подход, като счита, че по този начин върху обществения доставчик се прехвърля целия риск от либерализацията на пазара и преминаването на небитовите клиенти, присъединени на НН, към пазара по свободно договорени цени. Предвид факта, че крайните снабдители изготвят прогнозите за количества електрическа енергия, необходима им за покриване на потреблението на битовите и небитовите клиенти на регулирания пазар, подобен подход е несправедлив спрямо НЕК ЕАД и е в нарушение на принципа по чл. 24, ал. 1, т. 1 от ЗЕ.

5. Дружеството посочва, че с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. Комисията е признала, че некомпенсираните разходи по чл. 35, ал. 3 от ЗЕ във връзка с изкупуването на енергия по преференциални цени за изтеклия период са общо 410 674 хил. лв., като за „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД са признати разходи от 248 623 хил. лв. В тази връзка, дружеството е представило към заявлението за утвърждаване на цени за новия ценови период искане за компенсиране на прогнозни разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, свързани с прилагане на мерки по енергийна ефективност, както и за компенсиране на разходи, произтичащи от задължение за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени на основание чл. 35, ал. 3 от ЗЕ, по което според дружеството липсва изразено становище или констатация от Комисията.

Комисията счита, че е недопустимо да се произнася по това искане на дружеството, тъй като същото е било предмет на разглеждане в административното производство по приемане на Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г.

6. С писмо с вх. № Е-13-49-27 от 05.06.2015 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е заявило намаление с 215 875 MWh на количествата електрическа енергия по процедурата по чл. 21, ал. 1, т. 1 от ЗЕ. Изложени са мотиви, че актуализираната прогноза се налага и е обоснована с динамичното развитие на либерализацията на пазара на електрическа енергия, тъй като през месеците април и май 2015 г. се наблюдава силно изразена тенденция за преминаване на небитови клиенти на дружеството на свободния пазар.

Комисията приема за основателни аргументите на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, като актуализираната прогноза е отразена при определяне на необходимите приходи на дружеството.

7. В Комисията е постъпило писмо с вх. № Е-13-49-19 от 17.07.2015 г., в което „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е заявило намаление с допълнителни 234 931 MWh на количествата електрическа енергия, предвид динамиката на стартираните процедури за излизане на свободния пазар на небитови клиенти, присъединени на НН.

Съгласно § 47а, ал. 2 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 48 от 2015 г.), в случай на удължаване на срока на регулаторния/ценовия период Комисията се произнася по заявленията за утвърждаване на цени, подадени от енергийните предприятия до влизането в сила на този закон. В тази връзка информацията, въз основа на която се постановява настоящото решение, следва да е постъпила в Комисията в срок до 30.06.2015 г. Така подаденото заявление представлява по своята същност подаване на ново предложение за утвърждаване на цени. Определянето на размера на количествата електрическа енергия е съществен елемент при формирането на цените. В тази връзка дружеството е следвало в срока за подаване на заявление за утвърждаване на цени по чл. 39, ал. 2 от НРЦЕЕ да представи и необходимата прогнозна информация за новия ценови период относно количествата електрическа енергия за дейността си.

С писма с вх. № Е-13-49-27 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-49-19 от 17.07.2015 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД променя първоначалната прогноза, предложена със заявление с вх. № Е-13-49-19 от 31.03.2015 г. за потреблението на небитовите клиенти с повече от 25%. Комисията счита, че така направената прогноза е необоснована, тъй като отчита динамиката на излизане на клиенти на дружеството на свободния пазар към настоящия момент, която е обусловена от диспропорцията между цената за задължения към обществото и съответно на цените на електрическата енергия, която заплащат клиентите на регулирания пазар и клиентите на пазара по свободно договорени цени. Комисията има основания да приеме, че такава тенденция няма да бъде запазена, предвид възприетия в настоящото решение подход на справедливо и равнопоставено разпределение на разходите за задължения към обществото между двата пазара, чрез който ценовият диференциал между пазарните и регулираните цени значително се стеснява. Във връзка с горното, Комисията счита, че тенденцията за преминаване на клиенти от регулирания към свободния пазар ще бъде близка до размера на отчетената плавна такава от дружеството при изготвянето на прогнозата, представена в първоначално подаденото заявление за цени.

Предвид горното, Комисията счита за недопустимо и неоснователно заявеното намаление на количествата електрическа енергия, тъй като подобна мярка би довела до необосновано увеличение на цените на клиентите на „ЧЕЗ Електро България“ АД и реализиране от дружеството на по-висока надценка за дейността снабдяване от краен снабдител, съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ, от приетата в общия подход.

### **III. Ценообразуващи елементи**

Въз основа на извършените корекции при спазване на описания общ подход и отразяване на цената на закупената електрическа енергия от НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, необходимите годишни приходи на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД са 634 197 хил. лв., в т. ч. надценка за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ в размер на 14 198 хил. лв.

„ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД

| Показатели                                                                                                                          | Утвърдени с<br>Решение № Ц-16 от<br>01.10.2014 г. цени,<br>без ДДС | Цени, без ДДС,<br>считано от<br>01.08.2015 г. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
|                                                                                                                                     | лв./kWh                                                            | лв./kWh                                       |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия на небитови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b> |                                                                    |                                               |
| <b>1. Три скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Върхова                                                                                                                    | 0,22126                                                            | 0,21392                                       |
| - Дневна                                                                                                                            | 0,14934                                                            | 0,14230                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,08319                                                            | 0,07646                                       |
| <b>2. Две скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,18130                                                            | 0,17413                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,08030                                                            | 0,07358                                       |
| <b>3. Една скала</b>                                                                                                                | <b>0,18203</b>                                                     | <b>0,17485</b>                                |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия на битови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b>  |                                                                    |                                               |
| <b>1. Две скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,13127                                                            | 0,12430                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,05714                                                            | 0,05052                                       |
| <b>2. Една скала</b>                                                                                                                | <b>0,13127</b>                                                     | <b>0,12430</b>                                |

Клиентите на „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД заплащат и следните цени, без ДДС, за мрежови услуги:

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – **0,00856 лв./kWh,**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – **0,00783 лв./kWh,**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,03055 лв./kWh,**
- цена за достъп за небитови клиенти – **0,01651 лв./kW/ден,**
- цена за достъп за битови клиенти – **0,00503 лв./kWh.**

### **„ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ” АД**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени, без ДДС, на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД са следните:

- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – **0,00926 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,02506 лв./kWh;**
- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - **0,00818 лв./kWh.**

**I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД прогнозна информация.**

Със заявление с вх. № Е-13-45-146 от 31.03.2015 г. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД е направило предложение за утвърждаване на цена за достъп до електроразпределителната мрежа и цени за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа за новия ценови период.

| <b>„ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД</b>                                            |                                                                          |                        |                  |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------|
| <b>Показатели</b>                                                       | <b>Утвърдени с Решение<br/>№ Ц-16 от 01.10.2014<br/>г. цени, без ДДС</b> | <b>Предложени цени</b> | <b>Изменение</b> |
|                                                                         | <b>в лв./kWh</b>                                                         | <b>в лв./kWh</b>       | <b>%</b>         |
| цена за пренос през електроразпределителната мрежа на средно напрежение | 0,00926                                                                  | 0,02503                | <b>+170,30%</b>  |
| цена за пренос през електроразпределителната мрежа на ниско напрежение  | 0,02506                                                                  | 0,03299                | <b>+31,64%</b>   |
| цена за достъп до електроразпределителната мрежа                        | 0,00818                                                                  | 0,01312                | <b>+60,39%</b>   |

**Предложението за цени на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД е разработено при следните изходни данни:**

1. Предложена е стойност на експлоатационните разходи, административните разходи и разходите с общо предназначение за разпределение от 76 832 хил. лв.;
2. Прогнозна стойност на разходите за амортизации - 75 806 хил. лв.;
3. Прогнозна стойност на технологичните разходи по разпределение – 30 870 хил. лв., изчислени при технологичен разход от 13,46 % и цена, по която общественият доставчик продава електрическа енергия на електроразпределителните дружества за покриване на технологичните загуби, в размер на 30,00 лв./MWh;
4. Корекция на необходимите годишни приходи в размер на 16 355 хил. лв., представляваща:
  - разходи за амортизации за предходния регулаторен период – 11 800 хил. лв.;
  - непризната възвръщаемост в размер на 4 555 хил. лв., в резултат на извършените инвестиции през третия регулаторен период;
5. Регулаторна база на активите – 435 451 хил. лв., включваща:
  - призната балансова стойност на активите в размер на 337 389 хил. лв.;
  - среден номинален размер на инвестициите – 88 087 хил. лв.;
  - необходим оборотен капитал – 13 463 хил. лв.;
  - балансова стойност на активи, придобити по безвъзмезден начин – 3 488 хил. лв.;
6. Норма на възвръщаемост на капитала – 9,62%.

**II. Анализ на постъпилото становище от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“**

С писма с вх. № Е-13-45-383 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-45-384 от 15.06.2015 г. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

1. Дружеството твърди, че приетият от КЕВР подход за определяне на балансовата стойност на активите, които имат полезен живот и са част от активите в базисната година,

е в противоречие с § 1, т. 1 от ДР на НРЦЕЕ и с Минималните изисквания, приети с протоколно решение на КЕВР № 28 от 20.02.2015 г., тъй като утвърденият размер на активите от 233 699 хил. лв. е прогнозен, което е видно от използвания от Комисията общ подход. При него се коригира стойността на активите, които са въведени в експлоатация към 31.12.2014 г. с размера на прогнозната амортизация за следващите три години, осреднена за регулаторния период.

2. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД отбелязва, че при определянето на амортизационните отчисления на активите от базисната година КЕВР е възприела същия подход, както при определяне на размера на активите в базисната година, което е в несъответствие с изискването на § 1, т. 1 от ДР на НРЦЕЕ. В тази връзка счита, че Комисията следва да признае отчетната стойност на разходите за амортизации за базисната 2014 г. и поддържа искането си за признаване на разходи за амортизации за базисната година в размер на 54 945 хил. лв.

3. Дружеството изразява несъгласие с извършената корекция на необходимите приходи с надвзет/недовзет приход за предходни ценови периоди с мотива, че целият финансов резултат от регулирана и нерегулирана дейност на компанията не покрива признатата възвръщаемост с 19 984 хил. лв., което води до реализиране на едва 2,88% възвръщаемост на капитала вместо заложените в регулаторната рамка за трети регулаторен период 7%. Според „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, в НРЦЕЕ и Минимални изисквания няма предвидени механизми за коригиране на недовзет или надвзет приход на база коригирана възвръщаемост, след като такава веднъж е била утвърдена. Поради тези аргументи, дружеството счита, че твърдението за надвзет приход в размер на 6 209 хил. лв. е невярно. При отчитане размера на разходите за амортизации, които Комисията признава, че са некомпенсирани, и разходите за амортизации върху активи, придобити по безвъзмезден начин, „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД заявява разходи за компенсиране за всяка една от годините на четвърти регулаторен период от 3 933 хил. лв.

Комисията приема възраженията на дружеството по т. 1, т. 2 и т. 3 за неоснователни. При утвърждаването на цените на електроразпределителните дружества за четвъртият регулаторен период са приложими изискванията на ЗЕ и НРЦЕЕ, в които липсва задължение за регулатора да признава в необходимите годишни приходи балансовата стойност на активите, отчетени към края на базисната година. Съгласно чл. 13, ал. 1 и ал. 2 от НРЦЕЕ признатата стойност на активите е приетата от Комисията отчетна стойност на активите към края на базисната година, които се използват и са свързани пряко с дейността по лицензията, която следва да се намали с амортизацията, определена за регулаторни цели за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност и изчислена чрез прилагане на линеен метод, и стойността на активите, които са придобити чрез финансиране или по безвъзмезден начин, в т.ч. по грантови схеми, дарения, помощи, от клиенти и др. Разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на НРЦЕЕ дава дефиниция на понятието „базисна година“, като уточнява, че информацията за базисната година се използва като основа за определяне на цени. Съгласно чл. 41, ал. 5 от НРЦЕЕ заявлението за утвърждаване на необходимите приходи, респективно цени, съдържа данни за базисната година, прогнозна информация за новия ценови период (разходи, количества за осъществяване на лицензионната дейност, инвестиции и др.). Във връзка с горното, Комисията използва данните за базисната година единствено като основа за изчисление на реалните стойности на елементите на необходимите приходи за регулаторния период.

Икономически необосновано и в нарушение на принципите на регулирането спрямо крайните клиенти е кумулативното признаване в РБА на балансовата стойност на активите към края на базисната година и прогнозната стойност на инвестициите, както и амортизациите към края на базисната година и прогнозните амортизации на инвестициите. Икономическата логика и европейските практики, предполагат да бъде използван само единият подход, т.е.:

– при използване на отчетните стойности от базисната година да не се прибавят към тях прогнозни стойности за инвестиции с презумпцията, че извършените инвестиции ще възстановяват намаляващата балансова стойност на активите и съответно намаляващите им амортизационни отчисления, или

– при признаване на прогнозни инвестиции и съответно техните амортизации, отчетните данни от базисната година да се използват само като основа за изчисляване на реалните през регулаторния период стойности на балансовата стойност и амортизационните отчисления на възмездно придобитите активи.

Противното би било нарушение на интересите на потребителите в полза на интереса на електроразпределителните дружества и е в нарушение на принципа по чл. 23, т. 4 от ЗЕ.

Комисията счита, че е недопустимо поисканото завишение на определени разходни елементи като компенсация за непостигнати нива на други разходни елементи. Чрез оптимизиране на разходите за изпълнение на дейностите по инвестиционните и ремонтни програми, както и с въвеждане на система за управление на качеството, дружеството ще постигне подобряване сигурността на доставките на електрическа енергия и намаляване размера на технологичните разходи.

4. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД заявява, че при прилагане на посочената в общия подход методика за определяне на амортизационните отчисления, в необходимите приходи следва да бъдат включени амортизационни отчисления върху инвестициите на стойност 6 438 хил. лв., а не 4 829 хил. лв. Дружеството счита, че разходите за амортизации за инвестициите следва да са в размер на 7 822 хил. лв., с мотиви, че нито в НРЦЕЕ, нито в Минималните изисквания се предвижда разходите за амортизации, които са част от необходимите приходи, да се коригират с разходите за амортизации за безвъзмездно придобитите активи. В тази връзка дружеството настоява КЕВР да коригира разходите за амортизации, свързани с инвестиционната програма от 4 829 хил. лв. на 7 822 хил. лв. В допълнително становище с вх. № Е-13-45-384 от 15.06.2015 г. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД посочва, че в заявление с вх. № Е-13-45-146 от 31.03.2015 г. за първата година амортизационните отчисления върху инвестициите са намалени наполовина в съответствие с Минималните изисквания, като ако Комисията приложи формулата, посочена на стр. 42 на доклада същите ще бъдат намалени още веднъж.

Комисията не приема за основателно възражението на дружеството относно намаляването на общите разходи за амортизации с амортизацията на безвъзмездно финансираните активи, като счита за икономически необосновано и в нарушение на принципите на регулиране, чрез цените да бъде осигуряван капиталов източник за поддържането на активи, придобити по безвъзмезден начин. След изтичане на полезния живот на тази група активи и възстановяването им от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, те следва да бъдат включени в РБА и съответно дружеството да получава възвръщаемост върху тяхната балансова стойност, както и капиталов източник за поддържането им чрез признатите амортизационни разходи.

Комисията не приема за основателно твърдението, че в заявлението на дружеството за първата година амортизационните отчисления върху инвестициите са намалени наполовина в съответствие с Минималните изисквания, и при прилагане на формулата, посочена на стр. 42 на доклада Комисията ще ги намали още веднъж. В тази връзка, по-долу е представена Таблица № 2 от Приложение 4 „Обосновка на предложението за утвърждаване на нови необходими приходи и утвърждаване на нови цени на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД“ към заявление с вх. № Е-13-45-146 от 31.03.2015 г.:



За периода 2015 г. – 2017 г. амортизационните отчисления на инвестициите са както следва:

Таблица № 2 – амортизации на нововъведените активи, в хил. лв.

| година      | 2015 г.      | 2016 г.      | 2017 г.       |
|-------------|--------------|--------------|---------------|
| 2015 г.     | 3 831        | 3 831        | 3 831         |
| 2016 г.     |              | 3 955        | 3 955         |
| 2017 г.     |              |              | 4 062         |
| <b>ОБЩО</b> | <b>3 831</b> | <b>7 786</b> | <b>11 848</b> |

Гореизложените твърдения на дружеството не се потвърждават от данните в таблицата. Ако стойността на амортизационните отчисления за 2015 г. е била намалена наполовина, то би следвало при натрупването за останалите години от регулаторния период амортизационните отчисления да бъдат включени с пълната си стойност, т.е. със 7 662 хил. лв., като същото се отнася и за амортизациите на инвестициите за 2016 г. След съпоставка на така предложените амортизации в Таблица № 2 със стойността на инвестициите за съответната година е видно, че предложените от дружеството стойности отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4 от НРЦЕЕ.

5. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД изразява несъгласие с признаването на 9% технологичен разход. Счита, че предвид представената обосновка в заявлението за цени, отчитайки структурата и текущото състояние на електроразпределителната мрежа, както и липсата на признати разходи за инвестиции, очакваният размер на технологични разходи за следващия ценови период е в размер на 13,46%. Дружеството отбелязва, че ако КЕВР признае размер на технологичните разходи от 9%, ще има непризнати разходи за закупуване на електрическа енергия за технологични разходи от 295 959 MWh, които са на стойност 23 402 хил. лв., като тази стойност е равна на прогнозната възвръщаемост на дружеството за четвърти регулаторен период. По този начин, според „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД ще бъдат нарушени изискванията на чл. 31, т. 1, т. 2 и т. 4 от ЗЕ, а именно цените да са недискриминационни, да покриват икономически присъщите разходи и да осигуряват възвръщаемост на енергийните предприятия.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.

6. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД посочва, че въвеждането на цена за задължения към обществото за технологичните разходи на мрежовите оператори е в нарушение на разпоредбите на чл. 30, ал. 1, т. 17, чл. 31, т. 7 и чл. 100, ал. 3 и ал. 4 от ЗЕ, на чл. 3, ал. 1, т. 10 и чл. 12 от НРЦЕЕ, на Правилата за търговия с електрическа енергия и Методиката за компенсиране на разходите по чл. 35 от ЗЕ, защото мрежовите оператори не са крайни клиенти по смисъла на § 1, т. 27г от ДР на ЗЕ. Дружеството подчертава, че предвид логиката, заложената в нормативната уредба, разходите, произтичащи от наложени на енергийните предприятия задължения към обществото, да се компенсират от всички крайни клиенти, то цена за задължения към обществото би могла да се заплаща само до признатия в цените за достъп и пренос размер на технологичния разход, но не и върху количествата електрическа енергия над този размер.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно. Съгласно последните изменения и допълнения на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), съдържащи се в чл. 30, ал. 1, т. 17, чл. 31, т. 7 и чл. 100, ал. 3 и ал. 4 от ЗЕ, цената за задължения към обществото следва да бъде заплащана и от операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителните мрежи.

7. Дружеството възразява срещу извършената от страна на КЕВР корекция на заявените разходи за експлоатация и с общо предназначение от 76 832 хил. лв. на 71 841

хил. лв., по-конкретно срещу непризнаването на разходи за ремонт и за отчет в размер на 4 991 хил. лв., при необходимости на компанията в размер на 9 324 хил. лв., както и на експлоатационни разходи за отминали периоди в размер на 949 хил. лв. В тази връзка „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД твърди, че признатите му експлоатационни разходи са по-ниски в сравнение със средните разходи за страната в лв./км. мрежа, въпреки че е единственото електроразпределително дружество, при което експлоатационните разходи са намалени спрямо одобрените през предходния регулаторен период. Дружеството отправя искане Комисията да признае допълнителни разходи за отчет и за ремонт в размер на 4 991 хил. лв.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно. През 2014 г. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД отчита разходи за експлоатация и с общо предназначение в размер на 67 508 хил. лв., като за четвъртия регулаторен период същите са увеличени с 6,4%. В сравнение с другите електроразпределителни дружества „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД е успяло да оптимизира тази група разходи спрямо утвърдените нива за третия регулаторен период, като е намалило разходите, заложили в ценовата рамка с 9,3% (6 295 хил. лв.). Приложимият метод на регулиране предполага тези средства да останат в дружеството. В същото време Комисията отчита, че за третия регулаторен период, поради непризнаване на разходи за амортизации в пълен обем, „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД е недофинансирано с 2 846 хил. лв., или средногодишна стойност на компенсациите – 949 хил. лв. Посочената сума е включена в експлоатационните и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“, като следва да се използва като допълнителен ресурс за обезпечаване на ремонтната програма. Признати са и допълнителни разходи за отчитане на средствата за търговско измерване в размер на 3 384 хил. лв. Тези средства следва да се използват целево за наемане на допълнителен брой отчетници и обезпечаването им с необходимото оборудване във връзка с периода на отчет до 31 дни съгласно чл. 3 от Правилата за измерване на количеството електрическа енергия (ПИКЕЕ) и необходимостта от поддържане на достатъчни ресурси за изпълнение на графици за отчет, дори и при възникващи непредвидени обстоятелства и при натрупване на празнични дни. За разлика от другите електроразпределителни дружества, в необходимите приходи на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД са включени разходи за експлоатация и поддръжка на нива по-високи от отчетените през базисната година.

8. „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД изразява несъгласие с изводите на Комисията по отношение утвърдената норма на възвръщаемост на капитала от 7,04% и приемането на безрискова премия в размер на 3.03%. В тази връзка посочва, че при използване на Модела за оценка на капиталовите активи (Capital Assets Pricing Model/МОКА) за изчисляване на безрискова премия се приемат не национални пазари, а международни, и най-малко рискови. В случая за такива се считат държавите с кредитен рейтинг „Ааа“, в които безрисковата премия понастоящем е 5,75%. Отчитайки заявената стойност на  $\beta$  коефициента, посочен в доклада, дружеството счита, че НВск следва да бъде 11,96%. Твърди, че по отношение на НВпк, КЕВР не е спазила подхода за определяне на премия за риска за привлечен капитал за България, като не се е съобразила с допълнителния риск между германския и българския пазар. Дружеството посочва, че съгласно Aswath Damodaran, премията за риск за България, без да се отчита секторен риск, следва да е 4,29%. Следователно при прилагане на предвидената в доклада формула, НВпк е в размер на 10,04%. Според изчисленията на дружеството, извършени в съответствие с чл. 14, ал. 2 от НРЦЕЕ, НВ е в размер на 11,66% ( $НВ = 0.5 * 11,96\% / (1 - 10\%) + 0.5 * 10,04 = 11,66\%$ ). Въпреки така достигната стойност на НВ, „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД поддържа искането си за признаване на НВ от 9,62%, която е в съответствие с посочената в ценовото заявление.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно. Гореизложените от дружеството аргументи противоречат на икономическата логика и на

модела за оценка на капиталовите активи. Дефиницията за пазарната рискова премия е рисковата премия за инвестиции в рисков пазарно портфолио, вместо в безрискова облигация. Тя представя системния риск, който не може да бъде елиминиран чрез диверсификация и в този смисъл е по-висока от безрисковата премия, която е равна на лихвата по безрискова облигация. Към края на първото тримесечие на 2015 г. доходността по десетгодишните държавни облигации, емитирани от Германия, е 0,19%, а за тези с по-кратък падеж – отрицателна, т.е., ако се използва предложението от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД подход, безрисковата премия следва да бъде определена в размер на 0,19%. Комисията счита, че за коректното определяне на безрисковата премия, следва да се приемат данни, съотнесими към националните пазари. Предложената от дружеството стойност за норма на възвръщаемост на привлечения капитал от 10,04% не кореспондира нито с лихвените нива на националните пазари, нито с тези на международните пазари, до които дружеството има достъп като част от международна компания.

9. Дружеството възразява срещу определеното от Комисията допустимо отклонение в размер до 0,5% от дневните почасови графици на операторите на разпределителни мрежи, които могат да се включват в крайните цени за специалните балансиращи групи, и предлага същото да се утвърди на 1,5%.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните и електроснабдителните дружества.

### III. Ценообразуващи елементи

Въз основа на анализ на информацията, съдържаща се в заявлението за утвърждаване на цени на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, представения годишен финансов отчет за 2014 г., постъпилата допълнителна информация с писма с вх. № Е-13-45-146 от 28.04.2015 г., вх. № Е-13-45-383 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-45-384 от 15.06.2015 г., както и при прилагане на общия подход, са извършени следните корекции на ценообразуващите елементи:

1. Заявените експлоатационни и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“ са коригирани на 71 841 хил. лв.

| №  | Разходи                                                                                                | хил. лв.      |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. | Разходи за регулирана дейност с включени амортизации през базисната година, съгласно Справка № 6       | 122 453       |
| 2. | Разходи за амортизации за регулирана дейност през базисната година, съгласно Справка № 1               | 54 945        |
| 3. | Допълнителни разходи за отчет                                                                          | 3 384         |
| 4. | Допълнителни разходи за ремонт                                                                         | 949           |
| 5. | <b>Общо експлоатационни и административни разходи за дейността разпределение (p.5=p.1-p.2+p.3+p.4)</b> | <b>71 841</b> |

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е коригирана от 75 806 хил. лв. на 44 676 хил. лв. в съответствие с т. 1.3. от общия подход. Изчисленията са представени в следващата таблица:

|                       |                                                                      | хил. лв. |         |         |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------|
| „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД |                                                                      | 2015 г.  | 2016 г. | 2017 г. |
| 1                     | Разходи за амортизации                                               | 45 724   | 39 718  | 36 511  |
| 2                     | Годишни амортизационни отчисления на безвъзмездно придобитите активи | -804     | -804    | -804    |

|   |                                                                               |        |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| 3 | Разходи за амортизации на съществуващите активи, придобити по възмезден начин | 44 920 | 38 914 | 35 707 |
| 4 | Среден годишен разход за амортизации на съществуващите активи                 | 39 847 |        |        |
| 5 | Среден годишен разход за амортизация на инвестициите                          | 4 829  |        |        |
| 6 | Среден годишен разход за амортизация                                          | 44 676 |        |        |

Разходите за амортизации на инвестициите са коригирани от 9 061 хил. лв. на 4 829 хил. лв. Изчисленията са представени в следващата таблица:

|                                                                                                                                            | хил. лв.     |         |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|---------|
|                                                                                                                                            | 2015 г.      | 2016 г. | 2017 г. |
| Амортизация на инвестициите                                                                                                                | 3 831        | 3 955   | 4 062   |
| Амортизация на безвъзмездно придобити активи                                                                                               | 599          | 760     | 836     |
| Амортизация на инвестициите, отразяващи възмездно придобити активи                                                                         | 3 233        | 3 195   | 3 225   |
| <b>Среден годишен разход за амортизации на инвестициите - <math>(2,5 \cdot AM_{и1} + 1,5 \cdot AM_{и2} + 0,5 \cdot AM_{и3}) / 3</math></b> | <b>4 829</b> |         |         |

3. В необходимите приходи на дружеството не са включени разходи за балансиране съгласно т. 1.8. от общия подход.

4. Компенсации за предходен регулаторен период:

– от анализа на представената от „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД информация с вх. № Е-13-45-146 от 31.03.2015 г. и вх. № Е-13-45-28 от 31.03.2014 г. е видно, че балансовата стойност на активите е в размер съответно за 2013 г. – 384 435 хил. лв., или намалена със стойността на безвъзмездно придобитите активи – 363 961 хил. лв., а за 2014 г. – 337 389 хил. лв., или намалена със стойността на безвъзмездно придобитите активи – 316 464 хил. лв. Средната стойност на активите за третия регулаторен период е 340 212 хил. лв. В РБА за третия регулаторен период е призната балансовата стойност на активите към края на базисната 2012 г. в размер на 404 226 хил. лв., намалена със стойността на безвъзмездно придобитите активи – 384 563 хил. лв. Видно е, че стойността на активите, върху които дружеството е реализирало възвръщаемост, е с 44 351 хил. лв. по-голяма, т.е. надвзетият приход на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД от РБА за третия регулаторен период е в размер на 6 209 хил. лв. ( $44\,351 \cdot 7\% \cdot 2$ ):

– заявените за компенсиране разходи за амортизации за третия регулаторен период в размер на 11 800 хил. лв. са коригирани с горепосочената стойност и с разходи за амортизации на безвъзмездно придобити активи в размер на 2 745 хил. лв. В резултат на корекциите сумата за компенсиране на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД за третия регулаторен период е в размер на 2 846 хил. лв., или средногодишна стойност на компенсациите – 949 хил. лв. Посочената сума е включена в експлоатационните и административни разходи за дейността „разпределение на електрическа енергия“, като следва да се използва от дружеството като допълнителен ресурс за обезпечаване на ремонтната програма.

5. Регулаторната база на активите е коригирана от 435 451 хил. лв. на 339 149 хил. лв. в съответствие с т. 1.4. от общия подход:

– Балансова стойност на съществуващите активи за регулаторния период – 233 699 хил. лв.

| хил. лв. |                                                  |
|----------|--------------------------------------------------|
| 1        | Балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. |
|          | 337 389                                          |

|   |                                                                     |                |
|---|---------------------------------------------------------------------|----------------|
| 2 | Балансова стойност на активите, придобити по безвъзмезден начин     | 20 925         |
| 3 | Призната балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. (р.1-р.2) | 316 464        |
| 4 | Средна стойност на амортизациите<br>(3*АМ1 + 2*АМ2 + АМ3 – 6*АМФ)/3 | 82 765         |
| 5 | <b>Средна балансова стойност на съществуващите активи (р.3-р.4)</b> | <b>233 699</b> |

– Среден номинален размер на инвестициите, изчислен в съответствие с т. 1.4.2 от общия подход – 91 530 хил. лв.

|   |                                                                                          | <i>хил. лв.</i>           |                           |                           |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
|   |                                                                                          | 2015 г. (И <sub>1</sub> ) | 2016 г. (И <sub>2</sub> ) | 2017 г. (И <sub>3</sub> ) |
| 1 | Инвестиции                                                                               | 62 858                    | 66 683                    | 68 553                    |
| 2 | Активи, придобити чрез финансиране/присъединявания                                       | 516                       | 550                       | 508                       |
| 3 | Амортизация                                                                              | 3 831                     | 3 955                     | 4 062                     |
| 4 | Амортизация на активи, придобити чрез финансиране/присъединявания                        | 599                       | 760                       | 836                       |
| 5 | Номинален размер на инвестициите (р.1-р.2-р.3+р.4)                                       | 59 110                    | 62 938                    | 64 819                    |
| 6 | Среден номинален размер на инвестициите<br>$I = (2,5 * I_1 + 1,5 * I_2 + 0,5 * I_3) / 3$ | 91 530                    |                           |                           |

– Стойността на необходимия оборотен капитал е коригирана от 13 463 хил. лв. на 13 920 хил. лв. съгласно т. 1.4.3. от общия подход.

**В резултат на описаните корекции извършени от работната група, цените, без ДДС, на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД са както следва:**

- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на средно напрежение за – 0,01150 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03015 лв./kWh;
- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - 0,00818 лв./kWh.

Необходими годишни приходи за първата ценова година от четвъртия регулаторен период – 179 909 хил. лв. и пренесена електроенергия 5 225 826 MWh.

### **„ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ” АД**

**I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби” АД прогнозна информация:**

Утвърдените с Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. и изменени с Решение № Ц-16 от 01.10.2014 г. цени без ДДС, по които „ЕНЕРГО-ПРО Продажби” АД продава електрическа енергия на битови и небитови клиенти, присъединени към мрежи НН, както и предложените със заявление с вх. № Е-13-46-19 от 31.03.2015 г. цени за новия ценови период, са обобщени в таблицата по-долу:

|                          |
|--------------------------|
| „ЕНЕРГО-ПРО Продажби” АД |
|--------------------------|

| Показатели                                                                                      | Утвърдени с<br>Решение № Ц-16 от<br>01.10.2014 г. цени,<br>без ДДС | Предложени цени,<br>без ДДС | Изменение      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------------|
|                                                                                                 | лв./kWh                                                            | лв./kWh                     | %              |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия за стопанска и обществена дейност - ниско напрежение</b> |                                                                    |                             |                |
| <b>1. Три скали</b>                                                                             |                                                                    |                             |                |
| в т.ч. - Върхова                                                                                | 0,26984                                                            | 0,25816                     | -4,33%         |
| - Дневна                                                                                        | 0,15639                                                            | 0,17426                     | +11,43%        |
| - Нощна                                                                                         | 0,06756                                                            | 0,08390                     | +24,19%        |
| <b>2. Две скали</b>                                                                             |                                                                    |                             |                |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,19408                                                            | 0,20905                     | +7,71%         |
| - Нощна                                                                                         | 0,07307                                                            | 0,08390                     | +14,82%        |
| <b>3. Една скала</b>                                                                            | <b>0,18182</b>                                                     | <b>0,20487</b>              | <b>+12,68%</b> |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия за битови нужди - ниско напрежение</b>                  |                                                                    |                             |                |
| <b>1. Две скали</b>                                                                             |                                                                    |                             |                |
| в т.ч. - Дневна                                                                                 | 0,13837                                                            | 0,14199                     | +2,62%         |
| - Нощна                                                                                         | 0,05681                                                            | 0,07099                     | +24,96%        |
| <b>2. Една скала</b>                                                                            | <b>0,13837</b>                                                     | <b>0,14199</b>              | <b>+2,62%</b>  |

**Предложените стойности на ценообразуващите елементи са следните:**

Необходими годишни приходи в размер на 434 379 хил. лв. включващи следните елементи:

- разходи за закупена електрическа енергия – 421 727 хил. лв.;
- компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ по чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ – 12 652 хил. лв.

В допълнение дружеството заявява за следващия ценови период:

- Повишаване на допустимите отклонения от дневните почасовите графици на крайните снабдители във всяка посока (излишък/недостиг) от 1,5% на 2,5%;
- Признаване и възстановяване на непокрытите разходи за балансиране за ценовия период юли 2014 г. – юни 2015 г. в размер на 7 541 хил. лв.;
- Признаване на разходи за енергийна ефективност в размер на 10 052 хил. лв.;
- Признаване на разходи за несъбираеми вземания в размер на 3% от одобрените необходими приходи на дружеството.

**II. Анализ на постъпилото становище от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писма с вх. № Е-13-46-33 от 05.06.2015 г. и вх. № Е-13-46-34 от 15.06.2015 г. „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

1. Дружеството изразява несъгласие със запазването на компонентата за дейността „снабдяване от краен снабдител“ на 2,29% от утвърдената средна покупна цена за енергия. Посочва, че отчетените разходи за регулирана дейност на дружеството за 2014 г. са 15 852 хил. лв., а определената надценка от 9 237 хил. лв. в доклада не покрива тези разходи. Според „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД, така определената компонента няма да е

достатъчна да покрие реалните му разходи с повече от 6 615 хил. лв., дори без да се отчитат допълнителните разходи, които ще възникнат, като например тези за несъбираеми вземания, инфлация и енергийна ефективност.

2. Дружеството възразява срещу определените от КЕВР максимално допустими отклонения в размер на до 1,5% в двете посоки от дневните почасови графици на крайните снабдители, тъй като реалните отклонения от прогнозните графици са по-високи, в резултат на което възникват 7 541 хил. лв. разходи за балансиране на дружеството, за които същото няма да бъде компенсирано съгласно чл. 31, т. 2, б. „ж“ от ЗЕ. В тази връзка крайният снабдител предлага увеличение на допустимите отклонения от дневните почасови графици и отправя искане непокрытите разходи за балансиране за ценовия период месец юли 2014 г. месец юни 2015 г. в размер на 7 541 хил. лв. да бъдат признати и възстановени.

3. Дружеството възразява срещу непризнаването за новия ценови период на заявени необходими приходи от 10 052 хил. лв. за компенсиране на разходите, произтичащи от наложени на дружеството задължения към обществото по Закона за енергийната ефективност, на основание чл. 35 от ЗЕ. В тази връзка отбелязва, че постигането на индивидуалната цел за периода 2012 г. - 2016 г., утвърдена в размер на 401.05 GWh или по 80.21 GWh годишно, е свързано или с разходи за дружеството за мерки за енергоспестяване или с вноски във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“. Според „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД, ако тези мерки бъдат реализирани, разходът ще се възстанови на потребителите чрез намалената консумация на електрическа енергия и дружеството няма да реализира марж от него, което е достатъчно основателна причина тези разходи да бъдат компенсирани.

Комисията счита, че възраженията на дружеството по т. 1, т. 2 и т. 3 са неоснователни предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.

4. „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД изразява несъгласие с невключването в необходимите приходи на заявените разходи за несъбираеми вземания в размер на 3% от одобрените приходи на дружеството. В тази връзка посочва, че съгласно ПТЕЕ крайните снабдители понасят целия риск от неплащане в регулираната част на пазара, включително неплащането на цените за пренос и достъп на електропреносния оператор и електроразпределителните дружества.

Комисията счита възражението за неоснователно, като приема, че заявената сума за компенсиране е необоснована. Признаването на тези разходи в допълнение към компонентата за дейността „снабдяване от краен снабдител“ е незапазен подход, поставящ крайните снабдители в неравнопоставено положение спрямо останалите участници на пазара, които покриват подобни разходи за сметка на маржа си. Подобна мярка би демотивирала дружеството да полага усилия за събирането на тези вземания, включително и по принудителен ред.

С писмо с вх. № Е-13-46-19 от 17.06.2015 г. „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД е представило актуализирана прогноза за разпределението на общите количества електрическа енергия по тарифи за новия ценови период.

### **III. Ценообразуващи елементи**

В резултат на извършените корекции в описания общ подход и при отразяване на цената на закупената електрическа енергия от НЕК ЕАД, необходимите годишни приходи за първата ценова година от четвъртия регулаторен период на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД са 401 337 хил. лв., в т.ч. надценка за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ в размер на 8 985 хил. лв.

| „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД                                                                                                            |                                                                    |                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Показатели                                                                                                                          | Утвърдени с<br>Решение № Ц-16 от<br>01.10.2014 г. цени,<br>без ДДС | Цени, без ДДС,<br>считано от<br>01.08.2015 г. |
|                                                                                                                                     | лв./kWh                                                            | лв./kWh                                       |
| <b>I. Продажба на електрическа енергия на небитови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b> |                                                                    |                                               |
| <b>1. Три скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Върхова                                                                                                                    | 0,26984                                                            | 0,26804                                       |
| - Дневна                                                                                                                            | 0,15639                                                            | 0,15318                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,06756                                                            | 0,06572                                       |
| <b>2. Две скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,19408                                                            | 0,19132                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,07307                                                            | 0,07147                                       |
| <b>3. Една скала</b>                                                                                                                | <b>0,18182</b>                                                     | <b>0,17893</b>                                |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия на битови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b>  |                                                                    |                                               |
| <b>1. Две скали</b>                                                                                                                 |                                                                    |                                               |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,13837                                                            | 0,13466                                       |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,05681                                                            | 0,05221                                       |
| <b>2. Една скала</b>                                                                                                                | <b>0,13837</b>                                                     | <b>0,13466</b>                                |

Клиентите на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД заплащат и следните цени, без ДДС, за мрежови услуги:

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – **0,00856 лв./kWh;**
- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - **0,00818 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на средно напрежение за – **0,01150 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,03015 лв./kWh.**

### **„ЕРП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ АД**

**I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕРП Златни Пясъци“ АД прогнозна информация:**

В законоустановения срок дружеството не е подало заявление за утвърждаване на цени за достъп и за пренос на електрическата енергия през електроразпределителната мрежа, за новия ценови период. С писма вх. № Е-13-09-3 от 31.03.2015 г. и вх. № Е-13-09-4 от 28.04.2015 г., дружеството е представило в КЕВР информацията, необходима за определяне на стойностите на ценообразуващите елементи за четвъртия регулаторен период.

**Предоставените в Комисията изходни данни са следните:**



1. Стойност на експлоатационните разходи, административните разходи и разходите с общо предназначение за разпределение за 2014 г., без включени разходи за амортизации - 1 616 хил. лв.;

2. Разходи за електрическа енергия за технологични разходи – 114 хил. лв., изчислени при технологичен разход от 4,6% и цена, по която общественят доставчик продава електрическа енергия на електроразпределителните дружества за покриване на технологичните загуби в размер на 30,00 лв./MWh;

3. Разходи за амортизации на съществуващите активи – 584 хил. лв.;

4. Регулаторна база на активите в размер на 4 272 хил. лв., в т.ч.:

– призната балансова стойност на активите в размер на 3 815 хил. лв.;

– среден номинален размер на инвестициите в размер на 530 хил. лв.;

– необходим оборотен капитал – 216 хил. лв.;

– балансова стойност на активи, придобити по безвъзмезден начин – 289 хил. лв.;

5. Норма на възвръщаемост на капитала – 7%.

## **II. Анализ на постъпилото становище от „ЕРП Златни Пясъци” АД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“**

С писмо с вх. № Е-13-09-7 от 04.06.2015 г. „ЕРП Златни пясъци“ АД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

Дружеството възразява срещу извършените корекции на прогнозната стойност на разходите за амортизации и средния номинален размер на инвестициите. В тази връзка уточнява, че в справки № 2С, № 2D и № 4 е представило инвестициите и съответните амортизации на инвестициите, като в главната част на справките са включени само активите, които са придобити и ще бъдат придобити по възмезден начин.

Комисията приема възражението за основателно, като извършените корекции са описани по-долу в решението.

## **III. Ценообразуващи елементи**

Въз основа на анализ на предоставената от „ЕРП Златни Пясъци” АД информация и годишен финансов отчет за 2014 г. и при прилагане на общия подход са извършени следните корекции на ценообразуващите елементи:

1. Експлоатационни разходи, административните разходи и разходи с общо предназначение за разпределение - 1 616 хил. лв.;

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е коригирана от 584 хил. лв. на 509 хил. лв. в съответствие с т. 1.3. от общия подход. Изчисленията са представени в следващата таблица:

|                               |                                                                                | <i>хил. лв.</i> |                |                |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|----------------|
| <b>„ЕРП Златни Пясъци” АД</b> |                                                                                | <b>2015 г.</b>  | <b>2016 г.</b> | <b>2017 г.</b> |
| 1                             | Разходи за амортизации през регулаторния период                                | 520             | 498            | 482            |
| 2                             | Годишни амортизационни отчисления на безвъзмездно придобитите активи           | -41             | -41            | -41            |
| 3                             | Разходи за амортизации на съществуващите активи, придобити по възмезден начин  | 479             | 457            | 441            |
| 4                             | Среден разход за амортизации на съществуващите активи през регулаторния период | 459             |                |                |
| 5                             | Амортизация на инвестициите                                                    | 50              |                |                |
| 6                             | Среден разход за амортизации за регулаторния период 2015 г. - 2018 г.          | 509             |                |                |

Разходите за амортизации на инвестициите са коригирани от 69 хил. лв. на 50 хил. лв. Изчисленията са представени в следващата таблица:

| <i>хил. лв.</i>                                                                                                   |         |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|
| „ЕРП Златни Пясъци” АД                                                                                            | 2015 г. | 2016 г. | 2017 г. |
| Амортизация на инвестициите                                                                                       | 40      | 53      | 58      |
| Амортизация на безвъзмездно придобити активи                                                                      | 14      | 12      | 11      |
| Амортизация на инвестициите, отразяващи възмездно придобити активи                                                | 26      | 41      | 47      |
| Среден разход за амортизации на инвестициите<br>( $2,5 \cdot AM_{И1} + 1,5 \cdot AM_{И2} + 0,5 \cdot AM_{И3}$ )/3 | 50      |         |         |

3. В необходимите приходи на дружеството не са включени разходи за балансиране съгласно т. 1.8. от общия подход;

4. Регулаторната база на активите е коригирана от 4 272 хил. лв. на 3 197 хил. лв. в съответствие с т. 1.4. от общия подход:

– Балансова стойност на съществуващите активи за регулаторния период – 2 482 хил. лв.

| <i>хил. лв.</i> |                                                                                                    |       |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1               | Балансова стойност на активите към 31.12.2014 г.                                                   | 3 815 |
| 2               | Балансова стойност на активите, придобити по безвъзмезден начин                                    | 402   |
| 3               | Призната балансова стойност на активите към 31.12.2014 г. (р.1-р.2)                                | 3 413 |
| 4               | Средна стойност на амортизациите<br>( $3 \cdot AM_1 + 2 \cdot AM_2 + AM_3 - 6 \cdot AM_{\Phi}$ )/3 | 931   |
| 5               | Средна балансова стойност на съществуващите активи<br>(р.3-р.4)                                    | 2 482 |

– Среден номинален размер на инвестициите, изчислен в съответствие с т. 1.4.2 от общия подход – 480 хил. лв.

| хил. лв.               |                                                                                          |                           |                           |                           |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| „ЕРП Златни Пясъци” АД |                                                                                          | 2015 г. (И <sub>1</sub> ) | 2016 г. (И <sub>2</sub> ) | 2017 г. (И <sub>3</sub> ) |
| 1                      | Инвестиции                                                                               | 628                       | 470                       | 520                       |
| 2                      | Активи, придобити чрез финансиране/присъединявания                                       | 258                       | 142                       | 175                       |
| 3                      | Амортизация на възмездно придобитите активи                                              | 26                        | 41                        | 47                        |
| 4                      | Номинален размер на инвестициите (р.1-р.2-р.3)                                           | 344                       | 287                       | 298                       |
| 5                      | Среден номинален размер на инвестициите<br>$I = (2,5 * I_1 + 1,5 * I_2 + 0,5 * I_3) / 3$ | 480                       |                           |                           |

– Стойността на необходимия оборотен капитал е коригирана от 216 хил. лв. на 235 хил. лв. съгласно т. 1.4.3. от общия подход.

В резултат на описаните корекции извършени от работната група, цените, без ДДС, на „ЕРП Златни Пясъци” АД са както следва:

– цена за достъп до електроразпределителната мрежа - 0,00714 лв./kWh;

– цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03263 лв./kWh.

**Необходими годишни приходи за първата ценова година от четвъртия регулаторен период – 2 615 хил. лв. и пренесена електроенергия 65 738 MWh.**

### **„ЕСП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ ООД**

#### **I. Анализ и оценка на предоставената от „ЕСП Златни Пясъци“ ООД прогнозна информация.**

В законоустановения срок дружеството не е подало заявление за утвърждаване на цени за продажба на електрическата енергия за новия ценови период. С писма вх. № Е-13-77-3 от 21.03.2015 г. и вх. № Е-13-77-5 от 28.04.2015 г. дружеството е представило информацията, необходима за определяне на стойностите на ценообразуващите елементи за четвъртия регулаторен период.

#### **II. Анализ на постъпилото становище от „ЕСП Златни Пясъци“ ООД по доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.**

С писмо с вх. № Е-13-77-8 от 05.06.2015 г. „ЕСП Златни пясъци“ ООД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени на електрическата енергия за новия ценови период.

Дружеството възразява срещу прилагането на общ подход за ценообразуване за първата година от четвъртия регулаторен период за всички крайни снабдители. В тази връзка посочва, че „ЕСП Златни пясъци“ ООД е дружеството с най-малка лицензионна територия и съответно с най-малко количество продадена електрическа енергия. В допълнение твърди, че силно изразеният сезонен характер на дейността в комплекс „Златни пясъци“ води до силни колебания в потреблението на електрическа енергия, като основно потреблението е през периода май-септември. Според крайния снабдител коректното изпълнение на изискванията по лицензията е свързано с допълнителни разходи, които са условно-постоянни.

Според „ЕСП Златни пясъци“ ООД в доклада не се съдържат аргументи за определянето на компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ в размер на 2,29% върху разходите за покупка на електрическа енергия. Дружеството твърди, че от представените отчетни данни за 2014 г. е видно, че компонентата е в недостатъчен размер, за да покрие икономически обоснованите му разходи за лицензионната дейност.

Комисията счита, че възражението на дружеството е неоснователно предвид мотивите, изложени в общия подход за регулиране на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.

#### **III. Ценообразуващи елементи**

В резултат на извършените корекции в описания общ подход и при отразяване на цената на закупената електрическа енергия от НЕК ЕАД, необходимите годишни приходи на „ЕСП Златни пясъци“ ООД са 4 277 хил. лв., в т. ч. надценка за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ съгласно чл. 9, ал. 2 от НРЦЕЕ в размер на 96 хил. лв.

| <b>„ЕСП Златни пясъци“ ООД</b> |                                                                              |                                                        |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <b>Показатели</b>              | <b>Утвърдени с<br/>Решение № Ц-16 от<br/>01.10.2014 г. цени,<br/>без ДДС</b> | <b>Цени, без ДДС,<br/>считано от<br/>01.08.2014 г.</b> |
|                                |                                                                              |                                                        |

|                                                                                                                                     | лв./kWh        | лв./kWh        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>I. Продажба на електрическа енергия на небитови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b> |                |                |
| <b>1. Три скали</b>                                                                                                                 |                |                |
| в т.ч. - Върхова                                                                                                                    | 0,24100        | 0,22148        |
| - Дневна                                                                                                                            | 0,11281        | 0,10376        |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,03641        | 0,03340        |
| <b>2. Две скали</b>                                                                                                                 |                |                |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,17152        | 0,15743        |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,03461        | 0,02982        |
| <b>3. Една скала</b>                                                                                                                | <b>0,16011</b> | <b>0,14897</b> |
| <b>II. Продажба на електрическа енергия на битови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение</b>  |                |                |
| <b>1. Две скали</b>                                                                                                                 |                |                |
| в т.ч. - Дневна                                                                                                                     | 0,14928        | 0,13740        |
| - Нощна                                                                                                                             | 0,05140        | 0,04759        |
| <b>2. Една скала</b>                                                                                                                | -              | -              |

**Клиентите на „ЕСП Златни Пясъци” ООД заплащат и следните цени, без ДДС, за мрежови услуги:**

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – **0,00856 лв./kWh;**
- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - **0,00714 лв./kWh;**
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – **0,03263 лв./kWh.**

#### **Изказвания по т.1:**

Докладва П. Младеновски. Той отбеляза, че в Комисията са постъпили възражения след проведеното открито заседание. Те са били основно срещу подхода за изчисляване на цената за „задължение към обществото“ и необходимите приходи на ЕРП. Възраженията са описани в решението и мотивирано са били приети или отхвърлени.

П. Младеновски прочете предложения от работната група проект на решение относно утвърждаване на цени на електрическата енергия, считано от 01.08.2015 г. Той обърна внимание, че цените на снабдителните дружества са представени в табличен вид. Това са цените за активна енергия, която е във фактурите, и тарифите. Освен цените по тарифната структура, клиентите на всяко ЕРД заплащат и цени за мрежови услуги към „ЕСО“ ЕАД в размер на 0,00856 лв./kWh и цени за пренос и достъп към съответната мрежа, към която са присъединени.

И. Н. Иванов допълни, че в решението към цената за задължение към обществото има и второ изречение, което гласи: „Цената за задължение към обществото се заплаща от присъединените към електроенергийната система крайни клиенти на свободния пазар на електрическа енергия, клиентите на доставчика от последна инстанция, електропреносното и електроразпределителните дружества за закупената електрическа енергия за покриване на технологични разходи“.

П. Младеновски отбеляза, че на последното работно заседание е бил решен проблемът с процента на отклонение, който крайните снабдители включват в цените си. В представения доклад е запазено нивото досега от 1,5%. Електроснабдителните дружества предлагат то да се повиши драстично на 3%. Работната група не намира основание за това. Отчетните данни доказват, че при ЕВН и ЧЕЗ реализираният небаланс е в порядъка на

около 2%. Определеният от Комисията процент е целеви и идеята е да стимулира към повече инвестиции в тази посока, за по-точна прогноза. Работната група счита, че аргументирано би било едно увеличение на този процент до 2%.

А. Йорданов каза, че би подкрепил направеното предложение за решение, тъй като разпоредбата в Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия забранява компенсиране на разходи, произтичащи от балансиране и сделки на балансиращия пазар. Така определени сега като целеви, те действително действат като стимул за подобряване на прогнозирането. А. Йорданов счита, че не бива да се бонифицира електроснабдителните дружества за нехайство при прогнозирането. А. Йорданов счита, че няма обстоятелства, които да налагат промяната на този процент, както е определен при предходното ценово решение.

И. Н. Иванов предложи да се приемат мотивите и диспозитива на решението, с което да се утвърдят цените на електрическата енергия, считано от 01.08.2015 г., такива, каквито са прочетени от П. Младеновски и се съдържат в представения материал.

С. Тодорова гласува против.

И. Н. Иванов отбеляза, че съгласно закона С. Тодорова ще представи мотивите за своя глас „против“. В рамките на деня решението трябва да бъде подписано от останалите членове на Комисията и публикувано на интернет страницата на КЕВР.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8а, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 1, т. 5, т. 6, т. 9, т. 10, т. 13 и т. 17, чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката, § 47а от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 17 от 2015 г.) и Решение № Ц-23 от 29.06.2015 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, чл. 3, ал. 1, т. 1 – 6, т. 10 и чл. 4, ал. 5 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и приета от Комисията за енергийно и водно регулиране с решение по Протокол № 28 от 20.02.2015 г., т. 5, минимално изискуема информация, която електроразпределителните дружества да предоставят в заявленията за утвърждаване на цени на електрическата енергия за първата ценова година на четвъртия регулаторен период

## **КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

### **РЕШИ**

**Утвърждава, считано от 01.08.2015 г.:**

#### **I. На „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:**

**1. Цена (без ДДС), по която продава електрическа енергия на обществения доставчик по компоненти, както следва:**

- цена за енергия – 15,30 лв./ MWh;
- цена за разполагаемост – 13,73 лв./ MW\*h.

#### **2. Ценообразуващи елементи на цената по т. I.1.:**

- Количества електрическа енергия – 5 000 000 MWh;
- Разполагаемост – 5 353 319 MW\*h;
- Необходими годишни приходи – 150 001 хил. лв.

#### **II. На „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД**

3. Цена (без ДДС), по която продава електрическа енергия на обществен доставчик по компоненти, както следва:

- цена за енергия – 44,22 лв./MWh, без ДДС,
- цена за разполагаемост – 23,73 лв./ MW\*h без ДДС,

4. Ценообразуващи елементи на цената по т. II.1.:

- Нетна електрическа енергия - 7 177 943 MWh;
- Разполагаемост на предоставената мощност – 9 282 819 MW\*h;
- Необходими годишни приходи – 537 688 хил. лв.

III. На „Национална електрическа компания” ЕАД (НЕК ЕАД):

1. Цена (без ДДС) на електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи, собственост на НЕК ЕАД, в размер на 59,10 лв./MWh.

2. Ценообразуващи елементи на цената по т. III.1:

- Необходими годишни приходи – 190 036 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 3 215 383 MWh.

3. Цена (без ДДС), по която НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, продава на крайните снабдители електрическа енергия за снабдяване на клиентите на регулирания пазар, в размер на 116,60 лв./MWh, в т.ч. компонента за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ - 3,29 лв./MWh.

4. Ценообразуващи елементи на цената по т. III.3:

- Необходими годишни приходи – 1 765 021 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия - 15 137 652 MWh.

5. Цена (без ДДС), по която НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик, продава електрическа енергия на електропреносното и електроразпределителните предприятия за покриване на технологични разходи, в размер на 30,00 лв./MWh.

6. Ценообразуващи елементи на цената по т. III.5:

- Необходими годишни приходи - 119 364 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия - 3 978 770 MWh.

7. Цена за задължение към обществото в размер на 37,90 лв./MWh, без ДДС, в т.ч. компонента, отразяваща разходите за електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми източници, в размер на 22,51 лв./MWh.

Цената за задължение към обществото се заплаща от присъединените към електроенергийната система крайни клиенти на свободния пазар на електрическа енергия, клиентите на доставчика от последна инстанция, електропреносното и електроразпределителните дружества за закупената електрическа енергия за покриване на технологични разходи.

IV. На „Електроенергиен системен оператор” ЕАД:

1. Цена за достъп до електропреносната мрежа (без ДДС) в размер на 1,17 лв./MWh.

2. Ценообразуващи елементи на цената по т. IV.1:

- Необходими годишни приходи - 48 503 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия - 41 297 200 MWh.

**3. Цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа (без ДДС) в размер на 7,39 лв./MWh.**

**4. Ценообразуващи елементи на цената по т. IV.3:**

- Необходими годишни приходи - 305 020 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия - 41 297 200 MWh.

**5. Цена за достъп до електропреносната мрежа (без ДДС), която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 7,14 лв./MWh.**

**6. Ценообразуващи елементи на цената по т. IV.5:**

- Необходими годишни приходи 20 307 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 2 844 860 MWh.

**V. За електроразпределителните дружества:**

- 1. Приложим метод на регулиране „горна граница на приходи“;**
- 2. Продължителност на четвъртия регулаторен период - 3 години;**
- 3. Цени за първата ценова година от четвъртия регулаторен период, както следва:**

**3.1. На „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:**

**3.1.1. Цени за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа (без ДДС), както следва:**

- цена за пренос през разпределителната мрежа на средно напрежение – 0,00840 лв./kWh;
- цена за пренос през разпределителната мрежа на ниско напрежение – 0,02720 лв./kWh.

**3.1.2. Цени за достъп (без ДДС), които се дължат от всички крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, както следва:**

- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01649 лв./kW/ден;
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00505 лв./kWh.

**3.1.3. Ценообразуващи елементи за цените общо по т. V.3.1:**

- Необходими годишни приходи – 266 403 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия - 9 295 480 MWh.

**3.2. На „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД:**

**3.2.1. Цени за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа (без ДДС), както следва:**

- цена за пренос през разпределителната мрежа на средно напрежение – 0,00783 лв./kWh;
- цена за пренос през разпределителната мрежа на ниско напрежение – 0,03055 лв./kWh.

**3.2.2. Цени за достъп (без ДДС), които се дължат от всички крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, както следва:**

- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01651 лв./kW/ден;
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00503 лв./kWh.

**3.2.3. Ценообразуващи елементи общо за цените по т. V.3.2:**

- Необходими годишни приходи - 251 466 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 8 134 295 MWh.

**3.3. На „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД:**

**3.3.1. Цени за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа (без ДДС), както следва:**

- цена за пренос през електроразпределителната мрежа на средно напрежение – 0,01150 лв./kWh;
- цена за пренос през електроразпределителната мрежа на ниско напрежение – 0,03015 лв./kWh.

**3.2. Цена за достъп (без ДДС), която се дължи от всички крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД, в размер на 0,00818 лв./ kWh.**

**3.3.3. Ценообразуващи елементи общо за цените по т. V.3.3:**

- Необходими годишни приходи – 179 909 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 5 225 826 MWh.

**3.4. На „ЕРП Златни пясъци” АД:**

**3.4.1. Цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа (без ДДС) на ниско напрежение, в размер на 0,03263 лв./kWh.**

**3.4.2. Цена за достъп (без ДДС), която се дължи от всички крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на „ЕРП Златни пясъци” АД, в размер на 0,00714 лв./kWh.**

**3.4.3. Ценообразуващи елементи общо за цените по т. V.3.4:**

- Необходими годишни приходи - 2 615 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 65 738 MWh.

**VI. На „ЧЕЗ Електро България” АД - цени (без ДДС), по които продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение, както следва:**

| „ЧЕЗ Електро България“ АД   |                                                |
|-----------------------------|------------------------------------------------|
| Начин на измерване          | Цени (без ДДС),<br>считано от<br>01.08.2015 г. |
|                             | лв./kWh                                        |
| <b>I. Небитови клиенти</b>  |                                                |
| <b>1. Три скали, в т.ч.</b> |                                                |
| - Върхова                   | 0,20574                                        |
| - Дневна                    | 0,12702                                        |
| - Нощна                     | 0,07162                                        |
| <b>2. Две скали, в т.ч.</b> |                                                |
| - Дневна                    | 0,18246                                        |
| - Нощна                     | 0,07560                                        |



|                           |         |
|---------------------------|---------|
| 3. Една скала             | 0,15768 |
| <b>II. Битови клиенти</b> |         |
| 1. Две скали, в т.ч.      |         |
| - Дневна                  | 0,12709 |
| - Нощна                   | 0,05412 |
| 2. Една скала             | 0,12709 |

**1. Ценообразуващи елементи на цените по т. VI:**

- Необходими годишни приходи - 765 628 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 6 419 383 MWh.

**2. Клиентите на „ЧЕЗ Електро България“ АД заплащат и за мрежови услуги следните цени (без ДДС):**

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – 0,00856 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – 0,00840 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,02720 лв./kWh,;
- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01649 лв./kW/ден;
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00505 лв./kWh.

**VII. На „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД – цени (без ДДС), по които продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение, както следва:**

| <b>„ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД</b> |                                                         |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Начин на измерване</b>                   | <b>Цени (без ДДС),<br/>считано от<br/>01.08.2015 г.</b> |
|                                             | <b>лв./kWh</b>                                          |
| <b>I. Небитови клиенти</b>                  |                                                         |
| 1. Три скали, в т.ч.                        |                                                         |
| - Върхова                                   | 0,21392                                                 |
| - Дневна                                    | 0,14230                                                 |
| - Нощна                                     | 0,07646                                                 |
| 2. Две скали, в т.ч.                        |                                                         |
| - Дневна                                    | 0,17413                                                 |
| - Нощна                                     | 0,07358                                                 |
| 3. Една скала                               | 0,17485                                                 |
| <b>II. Битови клиенти</b>                   |                                                         |
| 1. Две скали, в т.ч.                        |                                                         |
| - Дневна                                    | 0,12430                                                 |
| - Нощна                                     | 0,05052                                                 |
| 2. Една скала                               | 0,12430                                                 |

**1. Ценообразуващи елементи на цените по т. VII:**

- Необходими годишни приходи – 634 197 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 5 317 405 MWh.

**2. Клиентите на „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД заплащат и за мрежови услуги следните цени (без ДДС):**

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – 0,00856 лв./kWh,
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение – 0,00783 лв./kWh,
- цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03055 лв./kWh,
- цена за достъп за небитови клиенти – 0,01651 лв./kW/ден,
- цена за достъп за битови клиенти – 0,00503 лв./kWh.

**VIII. На „ЕНЕРГО-ПРО Продажби” АД – цени (без ДДС), по които продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение, както следва:**

| <b>„ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД</b> |                                                         |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Начин на измерване</b>       | <b>Цени (без ДДС),<br/>считано от<br/>01.08.2015 г.</b> |
|                                 | <b>лв./kWh</b>                                          |
| <b>I. Небитови клиенти</b>      |                                                         |
| <b>1. Три скали, в т.ч.</b>     |                                                         |
| – Върхова                       | 0,26804                                                 |
| – Дневна                        | 0,15318                                                 |
| – Нощна                         | 0,06572                                                 |
| <b>2. Две скали, в т.ч.</b>     |                                                         |
| – Дневна                        | 0,19132                                                 |
| – Нощна                         | 0,07147                                                 |
| <b>3. Една скала</b>            | <b>0,17893</b>                                          |
| <b>II. Битови клиенти</b>       |                                                         |
| <b>1. Две скали, в т.ч.</b>     |                                                         |
| – Дневна                        | 0,13466                                                 |
| – Нощна                         | 0,05221                                                 |
| <b>2. Една скала</b>            | <b>0,13466</b>                                          |

**1. Ценообразуващи елементи на цените по т. VIII:**

- Необходими годишни приходи – 401 337 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 3 365 000 MWh.

**2. Клиентите на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби” АД заплащат и за мрежови услуги следните цени (без ДДС):**

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – 0,00856 лв./kWh;

- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - 0,00818 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на средно напрежение за – 0,01150 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03015 лв./kWh.

**IX. На „ЕСП Златни пясъци” ООД – цени (без ДДС), по които продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение, както следва:**

| <b>„ЕСП Златни пясъци“ ООД</b> |                                                         |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Начин на измерване</b>      | <b>Цени (без ДДС),<br/>считано от<br/>01.08.2015 г.</b> |
|                                | <b>лв./kWh</b>                                          |
| <b>I. Небитови клиенти</b>     |                                                         |
| <b>1. Три скали, в т.ч.</b>    |                                                         |
| - Върхова                      | 0,22148                                                 |
| - Дневна                       | 0,10376                                                 |
| - Нощна                        | 0,03340                                                 |
| <b>2. Две скали, в т.ч.</b>    |                                                         |
| - Дневна                       | 0,15743                                                 |
| - Нощна                        | 0,02982                                                 |
| <b>3. Една скала</b>           | <b>0,14897</b>                                          |
| <b>II. Битови клиенти</b>      |                                                         |
| <b>1. Две скали, в т.ч.</b>    |                                                         |
| - Дневна                       | 0,13740                                                 |
| - Нощна                        | 0,04759                                                 |
| <b>2. Една скала</b>           | <b>-</b>                                                |

**1. Ценообразуващи елементи на цените по т. IX:**

- Необходими годишни приходи – 4 277 хил. лв.;
- Количества електрическа енергия – 35 864 MWh.

**2. Клиентите на „ЕСП Златни Пясъци” ООД заплащат и за мрежови услуги следните цени (без ДДС):**

- цена за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа – 0,00856 лв./kWh;
- цена за достъп до електроразпределителната мрежа - 0,00714 лв./kWh;
- цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителна мрежа на ниско напрежение – 0,03263 лв./kWh.

Решението е взето с шест гласа „за”, от които четири гласа на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

С. Тодорова гласува „против“.

**Приложения:**

1. Решение на КЕВР № Ц-27/31.07.2015 г. относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”.
2. Особено мнение на С. Тодорова – член на КЕВР.

**ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:**

1.....  
(С. Тодорова)

2. ....  
(Р. Осман)

3. ....  
(А. Йорданов)

4. ....  
(В. Владимиров)

5. ....  
(Г. Златев)

6. ....  
(Е. Харитонова)

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ**

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:**

**Н. ГЕОРГИЕВ**